

ETNOBAROMETRU MOLDOVA - 2020

Chișinău – 2020

Autor

Centrul de Analiză și Investigații în Sociologie, Politologie și Psihologie „CIVIS”
2021, Centrul CIVIS

str. Maria Cebotari 61, of. 1
MD-2012
Chișinău
Republica Moldova
Email: office@civis.md
www.civis.md

Acet studiu a fost realizat cu suportul finanțier al Oficiului Înaltului Comisar OSCE pentru minorități naționale (ÎCMN) pentru a sprijini Guvernul Republicii Moldova în implementarea Strategiei pentru consolidarea relațiilor interetnice pentru anii 2017-2027. Conținutul acestui studiu nu reflectă opinia oficială a ÎCMN. Responsabilitatea pentru informațiile și opiniile exprimate în studiu revine în totalitate autorului.

© OSCE Înaltul Comisar pentru minorități naționale (ÎCMN), Centrul de Analiză și Investigații în Sociologie, Politologie și Psihologie „CIVIS” (Centrul CIVIS)

Nu ezitați să reproduceți orice informație din această publicație. Referința la sursă va fi apreciată.

CUPRINS

SUMAR EXECUTIV	4
LISTA FIGURIILOR	9
DESIGN SONDAJ	12
I. AUTOIDENTIFICAREA GRUPURILOR ETNICE	17
1.1. Auto-identificarea etnică	17
1.2. Auto-identificarea lingvistică	18
1.4. Auto-identificarea civică	20
1.5. Ordinea identităților, dacă este multiple	24
II. RELAȚIA GRUPURILOR ETNICE CU STATUL REPUBLICA MOLDOVA - PARTICIPARE ÎN VIAȚA PUBLICĂ.....	26
2.1. Participarea la politica moldovenească.....	26
2.2. Participarea electorală și civică	28
2.3. Reprezentarea în organele decizionale	29
2.4. Accesul la administrația publică și la serviciile publice.....	30
2.5. Discriminare percepță	32
III. RELAȚIILE CU ȚĂRILE ÎNRUDITE	37
3.1. Originea culturală	37
3.2. Afinități culturale.....	37
3.3. Orientare geopolitică.....	38
3.4. Cetățenie multiplă	39
IV. RELAȚIILE INTER-ETNICE ÎN MOLDOVA.....	40
4.1. Distanța socială	40
4.2. Deschidere spre diversitate	43
4.3. Probleme sociale comune și nivelul de concordanță interetnică.....	46
4.4. Diferențe între etnii	48
V. INTEGRAREA SOCIETĂȚII MOLDOVENEȘTI.....	50
5.1. Limba ca mijloc de integrare	50
5.2. Mass Media	58
ANEXĂ: REZULTATE DETALIATE PENTRU FIECARE ÎNTREBARE	63

SUMAR EXECUTIV

Scopul acestui studiu a constat în explorarea diferitelor aspecte ale vieții sociale din cadrul diferitor grupuri etnice din Moldova, modul în care funcționează societatea diversă din punct de vedere etnic a Republicii Moldova și rolul statului în gestionarea acestei diversități. Studiul a fost realizat sub forma unui sondaj cu eșantioane reprezentative aleatorii și non-aleatorii ale grupurilor etnice majore de pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția locuitorilor regiunii transnistrene. În total au fost interviewate 2.622 persoane. Moldovenii și românii sunt două grupuri constitutive ale grupului majoritar și, ca și categorie combinată, sunt denumiți „populația majoritară”.

Minoritățile naționale se simt moldoveni, dar cu identități multiple

Majoritatea moldovenilor, găgăuzilor și romilor se identifică exclusiv cu grupul lor etnic primar, în timp ce majoritatea românilor, rușilor, ucrainenilor și bulgarilor se asociază și cu alte grupuri etnice; mai ales cu moldoveni. În general, căsătoriile interetnice sunt mai puțin frecvente. Cu toate acestea, rușii și ucrainenii au o frecvență mai mare a familiilor mixte.

Respondenții din diferite grupuri etnice se autodefinesc în mod preponderent prin prisma a două criterii: cetătenie și identitatea etnică, în proporții aproape egale, cu o excepție notabilă: romii. Populația romă acordă în mod vizibil mai multă importanță etniei decât asocierii civice cu statul Republica Moldova. Alte criterii identitare, cum ar fi identitățile europene, post-sovietice sau globale, nu joacă un rol semnificativ în definirea identității persoanelor. Determinanții teritoriali în definirea identității sunt mai accentuați pentru minoritățile naționale. Acestea acordă o importanță mai semnificativă sentimentului de apartenență la localitățile și comunitățile din care acestea fac parte, în comparație cu populația majoritară. Găgăuzii și bulgarii, mai mult decât oricare dintre celelalte grupuri etnice, sunt atașați locului de reședință și manifestă un sentiment sporit de identitate teritorială. Acest sentiment ar putea deriva din faptul că aceste grupuri etnice trăiesc în așezări teritoriale compacte, precum și din experiența de a se bucura de un anumit grad de auto-guvernare.

Toate grupurile etnice care fac obiectul acestui studiu consideră că au legături speciale cu alte țări. Populația majoritară, moldoveni și români, se simte atașată de România, totuși, peste o treime dintre moldoveni consideră că sunt legați și de Rusia. Minoritățile naționale prezintă cele mai puternice legături cu statele lor înrudite, totuși au și alte afinități, de exemplu, Rusia și Ucraina. Relația dintre afinitatea culturală a minorităților naționale față de alte state și loialitatea lor față de statul în care locuiesc este complexă. Toate minoritățile naționale simt legături culturale strânse cu un număr de state, ceea ce ar putea fi interpretat ca o normalizare a identităților multiple. În același timp, minoritățile naționale își manifestă loialitatea față de statul Republica Moldova și văd în mod covârșitor Moldova drept singura lor patrie. Foarte puține persoane din rândul minorităților naționale consideră simultan Moldova și o altă țară drept patria lor, în timp ce peste o treime din majoritatea românească percep și o altă țară a fi patria lor.

Majoritatea respondenților din toate grupurile etnice sunt mândri că sunt cetăteni moldoveni, dar, în același timp, împărtășesc o vizuire critică asupra performanței statului lor. Interesant este faptul că românii se simt cel mai puțin mândri dintre toți. Nivelul de încredere în toate instituțiile sociale și formale, cu excepția bisericii și a administrației locale, este minim în rândul populației majoritare. În schimb, ucrainenii, bulgarii, găgăuzii și romii au un nivel de încredere mai înalt în instituțiile statului. Dintre minoritățile naționale, rușii au cea mai mică încredere în toate instituțiile, însă mai mare decât majoritatea etnică.

Intenția de a emigra este foarte mare în rândul tuturor grupurilor etnice. Cu toate acestea, majoritatea persoanelor care au fost interviewate ar considera mai degrabă migrația pe termen scurt. Această tendință este destul de înaltă în rândul romilor. Fiecare al cincilea reprezentant rus și rom ar fi dispus să părăsească țara fără a se întoarce. Găgăuzii și ucrainenii sunt cel mai puțin tentați să emigreze.

Compartimentarea lingvistică nu dăunează unității civice și culturale

A doua limbă dominantă în Moldova este limba rusă: aproape toți rușii, jumătate dintre ucraineni și o treime dintre respondenți găgăuzi și bulgari au identificat limba rusă ca fiind limba lor maternă, în timp ce

restul susțin că limba maternă este limba etnică. Bilingvismul sau multilingvismul în rândul minorităților naționale înseamnă că ei vorbesc atât limba lor etnică, cât și limba rusă, însă nu și limba de stat. O parte nesemnificativă a reprezentanților minorităților naționale care au participat la sondaj au identificat limba română sau moldovenească drept limba lor maternă, cu excepția a 20% dintre romi. Majoritatea românilor se consideră monolingvi, în timp ce o cincime din majoritatea moldovenească recunoaște că folosesc limba rusă în comunicarea lor zilnică.

Majoritatea covârșitoare a copiilor minorităților naționale merg la școli cu predare în limba rusă, în timp ce 20% preferă școlile cu predare în limba de stat. Copiii romi frecventează școli cu predare în limba rusă și în limba de stat în proporții aproape egale. Acest rezultat indică remarcabila comportamentare lingvistică a minorităților naționale ale Moldovei.

Minoritățile naționale se informează în mod covârșitor din mass-media în limba rusă, în timp ce populația majoritară consumă preponderent mass-media în limba română.

Cu toate acestea, chiar și atunci când se socializează în propriile comunități lingvistice, minoritățile naționale din Moldova demonstrează un atașament la fel de remarcabil față de Republica Moldova, considerând-o atât ca patrie/casă, cât și ca stat. Majoritățile și minoritățile își construiesc identitatea civică într-un mod foarte similar și atribuie o importanță comparabilă determinanților civici ai identității lor, cum ar fi locul de naștere, locul de reședință și detinerea cetățeniei moldovenești. Un alt criteriu care se remarcă este faptul de a avea o familie în Moldova. Cunoașterea limbii de stat este un criteriu destul de important pentru grupul majoritar: moldoveni și români, în timp ce sentimentul de a apartenență la statul Republica Moldova pare a fi un criteriu important pentru toate minoritățile etnice.

Din punct de vedere cultural, populația majoritară și minoritățile etnice sunt foarte asemănătoare: celebrează aceleași sărbători, iar un mix de tradiții religioase și sărbători transmise din perioada sovietică poate fi găsit în calendarul lor de sărbători. Ziua Victoriei (9 Mai) este este sărbătorită de moldoveni și de aproape jumătate dintre cei care se identifică drept români, dar într-o măsură mai mică decât de minorități. Minoritățile naționale și etnicii moldoveni nu consideră Ziua Europei, care coincide cu Ziua Victoriei, drept o zi de sărbătoare la fel de importantă. Etnicii moldoveni și minoritățile naționale celebrează sărbătorile naționale instituite după independentă, precum Ziua Independenței (27 August) și Ziua Limbii (31 August), relativ mai puțin decât alte sărbători mai tradiționale. Acestea sunt sărbătorite în mod preponderent de către cei ce se identifică drept români.

Reprezentare și ambiții politice: intenții și bariere în rândul majorității și minorităților naționale

Doar majoritatea etnică moldovenească este mulțumită de reprezentarea sa în instituțiile statului. În toate celelalte grupuri etnice, inclusiv români, predomină nemulțumirea. Dintre toate grupurile etnice, romii se simt cel mai puțin reprezentați. Cu toate acestea, toate grupurile etnice împărtășesc aceeași părere că reprezentarea de fond este nesatisfăcătoare. Cel mai înalt nivel de nemulțumire apare în rândul etnicilor romi, bulgari și români. Rata de nemulțumire a crescut atunci când respondenții au evaluat măsura în care reprezentarea lor nominală servește intereselor grupului lor etnic. Disparitatea este cea mai vizibilă în cazul majorității moldovenești.

În general, minoritățile naționale simt că sunt mai puțin capabile să influențeze politica internă a statului decât etnia majoritară. Dintre minoritățile naționale, găgăuzii sunt mai încrezători că pot avea un impact asupra proceselor politice din țară. Acest lucru poate fi condiționat de experiența lor de auto-guvernare teritorială. Interesul de a candida la funcții publice este cel mai înalt în rândul românilor, moldovenilor și romilor. Minoritățile naționale consideră că populația majoritară (moldovenească) este de departe cea mai influentă din punct de vedere politic. Cu toate acestea, moldovenii își simt, și într-o mai mare măsură români, acordă prioritate rușilor în ceea ce privește influența politică; o convingere despre care rușii par să nu fie de acord și își atribuie un loc mult mai modest în ierarhia influenței politice. Populația romă este considerată a fi cea mai puțin influentă din punct de vedere politic de către toate grupurile etnice și, în cea mai mare măsură, de romi însăși. Toate grupurile tind să se percepă vizibil mai puțin influente politic decât alții îi percep a fi.

Dorința de a lucra în instituțiile de stat corelează cu încrederea în propria competență în politică și capacitatea de a influența viața politică: grupurile care se percep mai competente în politică sunt, de asemenea, mai dispuse să lucreze în instituțiile de stat decât cele care se consideră mai puțin competente și cu un grad redus de influență. Romii sunt o excepție notabilă. Evaluarea lor asupra propriei competențe este comparabilă cu ale altor minorități naționale, dar încrederea lor în a fi capabili să aibă un impact asupra vieții politice este aceeași ca și în cazul majorității. Romii exprimă disponibilitatea peste medie față de alte etnii minoritare de a lucra în instituțiile de stat la toate nivelurile. Se observă o discrepanță majoră între dorința de a accede în politică și nemulțumirea față de reprezentarea actuală în cazul minorității romane.

Mai multe persoane sunt implicate în organizațiile civice decât în partidele politice. Una din zece persoane din Moldova este membră a unui ONG sau sindicat. Bulgarii și ucrainenii sunt cei mai activi din toate minoritățile naționale în acest sens. Prezența lor în cadrul societății civile este comparabilă cu cea a moldovenilor și românilor majoritari. Calitatea de membru al unui partid politic este mai populară în rândul etnicilor moldoveni decât în rândul minorităților naționale.

Reprezentanții tuturor grupurilor etnice demonstrează un nivel înalt de participare în procesul electoral. Totuși, mai multe persoane participă la vot în cadrul alegerilor locale decât la alegerile parlamentare. Romii sunt alegători relativ mai puțin activi comparativ toate celelalte grupuri etnice, dar exprimă intenția unui angajament impresionant de 70% pentru a vota în următoarele alegeri.

Toate grupurile etnice manifestă un interes mai sporit de a se angaja în administrația publică la nivel local decât în instituțiile de stat la nivel național, precum și de a candida la alegerile locale comparativ cu cele parlamentare. Acest lucru este în concordanță cu constatarea că administrația locală și biserică se bucură de cel mai mare nivel de încredere în întreaga societate. Romii manifestă cel mai mare interes în rândul tuturor minorităților naționale pentru a accede în organele elective sau ale administrației publice.

În comparație cu alte grupuri etnice, mai mulți romi și ruși consideră că există bariere care împiedică să acceadă în serviciul public. Găgăuzii și bulgarii văd mai puține bariere și mai multe oportunități de a se angaja în serviciul public, asemănător cu majoritatea românilor. O posibilă explicație a percepției accesibilității la serviciul public poate fi atribuită aranjamentelor de auto-guvernare în zonele așezărilor compacte ale unor grupuri etnice.

Semnificația relativă a barierelor percepute care împiedică accesul la serviciul public variază între grupurile etnice: romii evidențiază etnia și educația, în timp ce alte grupuri etnice fac referință la limbă ca un obstacol. Romii se simt cei mai discriminați pe criterii etnice și a statutului lor educațional. Alte minorități par să se simtă mai puțin discriminate din motive etnice, sociale sau educaționale, dar resimt totuși că abilitățile lor lingvistice limitează perspectivele de încadrare în serviciul public. De remarcat este faptul că atât vorbitorii de limbă română care se poziționează ca români, cât și minoritățile vorbitoare de limbă rusă, au identificat limba drept o barieră. Astfel, toate grupurile par să percepă limba drept un obstacol în calea angajării lor în sectorul public - din motivele lor particulare.

Relații interetnice și diversitate: o perspectivă pozitivă

Nivelul de acceptare a „celorlați” depășește semnificativ nivelul de neacceptare în rândul tuturor grupurilor etnice. În general, neacceptarea nu este reciprocă pentru aproape toate grupurile etnice în raport cu celelalte grupuri. Romii și români sunt cele două grupuri etnice cu cel mai înalt nivel de neacceptare de către alte grupuri etnice, în timp ce populația majoritară moldovenească este grupul etnic cel mai puțin respins. Totodată, grupul moldovenilor este cel mai îndepărțat social de toate celelalte grupuri etnice, în timp ce bulgarii sunt cei mai apropiati din punct de vedere social de toate celelalte grupuri.

Romii simt că sunt cei mai discriminați din motive etnice în fiecare domeniu al vieții sociale. Toate grupurile etnice sunt de acord că romii sunt cel mai adesea stereotipizați în mass-media. Rușii se confruntă cu cel mai semnificativ nivel de discriminare pe piața muncii, în timp ce găgăuzii se simt mai discriminați în sectorul sănătății. Cu excepția notabilă a romilor, procentul respondenților care se confruntă cu practici

discriminatorii este minim. Minoritățile naționale menționează limba drept un motiv important al discriminării în muncă și educație, în timp ce toate grupurile fac referire la corupție drept cauză majoră a discriminării, atunci când acestea acceseză serviciile publice și de sănătate. Pentru majoritatea moldovenilor și românilor corupția este motivul cheie al discriminării.

Indiferent de percepțiile relativ răspândite ale discriminării pe motive etnice sau lingvistice, populația majoritară și minoritățile etnice sunt de acord în mare parte că Moldova este o societate în care diversitatea este binevenită și respectată. Procentul celor care sunt îngrijorați de faptul că identitatea lor este amenințată este de aproximativ 30-40 la sută în toate grupurile etnice. Romii sunt cei mai îngrijorați, în timp ce găgăuzii se simt cel mai puțin amenințați vis-a-vis de păstrarea identității lor. Există un nivel aproape egal de deschidere din partea tuturor grupurilor etnice pentru acceptarea aspectului multietnic al societății și implicarea tuturor grupurilor etnice în administrarea afacerilor de stat. Minoritățile naționale tind să acorde o importanță mai sporită obligației statului în păstrarea și promovarea identității grupurilor etnice, și de a lua în considerare opiniile diferitelor grupuri, în comparație cu majoritatea moldovenească.

O număr nesemnificativ de cinci la sută consideră conflictele și tensiunile etnice drept o problemă majoră în societate, spre deosebire de mai mult de jumătate dintre respondenți din toate grupurile etnice care consideră corupția, șomajul și salariile mici drept probleme stringente. În mod covârșitor, toate grupurile cred în coexistența pașnică a etniilor în cadrul societăților diverse; totuși, aproximativ o treime consideră că fiind inevitabile conflictele dintre diferite grupuri etnice în astfel de societăți. Romii sunt cei mai îngrijorați în acest sens.

Atunci când evaluează dinamica relațiilor interetnice din țară, găgăuzii și bulgarii sunt pozitivi cu privire la tendința generală spre îmbunătățirea lor constantă, în timp ce rușii și ucrainenii sunt împărțiti în evaluarea evoluției relațiilor interetnice în ultimii 15 ani, la fel ca și majoritatea moldoveni și români. În general, mai mulți respondenți cred că relațiile interetnice s-au înrăutățit în anul precedent studiului (2019-2020). Generația Tânără are o viziune mai pozitivă asupra evoluției relațiilor interetnice în comparație cu compatrioții lor mai în vîrstă.

Este de remarcat faptul că etnia și limba, ca markeri identitari de bază, par a fi factori care divizează societatea într-o măsură mai redusă decât clivajele de ordin politic și statutul economic al persoanelor. Aceste rezultate confirmă faptul că diferențele identitare sunt gestionate relativ bine în comparație cu diviziile bazate pe criterii politice, geopolitice sau economice. Romii sunt cei mai vulnerabili la diviziunile pe criterii de etnie.

Un spațiu lingvistic fără bariere: un vis în contrast puternic cu realitatea

Minoritățile naționale sunt mai puțin convinse de faptul că abilitatea de a cunoaște și vorbi limba de stat ar trebui să devină obligatorie pentru toți cetățenii, spre deosebire de majoritatea etnică. În termeni practici, aproximativ jumătate dintre respondenții minorităților naționale se confruntă cu dificultăți lingvistice în interacțiunea cu autoritățile publice și în instanțele judecătorești. Aproximativ o treime dintre acestea nu poate citi acte juridice și informații oficiale, inclusiv informații ce țin de prestarea serviciilor sociale. Dificultăți în citirea și înțelegerea instrucțiunilor privind modul de administrare a medicamentelor sunt, de asemenea, răspândite.

Doar unu din patru ruși, ucraineni și bulgari vorbește și înțelege bine limba de stat, în timp ce proporția este mult mai mică în rândul populației găgăuze - unu din zece. Fiecare al treilea etnic rus, ucrainean și rom și fiecare al doilea etnic bulgar și găgăuz practic nu înțelege când i se adresează în limba de stat.

În contrast cu nivelul extraordinar de slab de cunoaștere a limbii de stat, toate minoritățile naționale (precum și majoritatea etnică) conștientizează și apreciază înalt necesitatea cunoașterii limbii de stat, a limbii ruse și a altor limbi străine, și consideră că acest lucru are un impact pozitiv asupra perspectivelor de dezvoltare profesională. În același timp, majoritatea covârșitoare a populației, indiferent de etnie, consideră că principala problemă în necunoașterea limbii de stat constă în lipsa dorinței de a o învăța. Celelalte două motive principale sunt calitatea slabă a predării limbii de stat la nivelul școlii și prioritatea redusă acordată învățării limbii de stat, justificată prin lipsă de timp. Jumătate dintre ei ar fi dispusi să

frecvențeze cursuri de învățare a limbii de stat, cu condiția ca acestea să li se ofere gratuit. Cu toate acestea, un obstacol fundamental este faptul că între o treime și jumătate din minoritățile naționale nu doresc să învețe limba de stat. Datele nu oferă o explicație pentru această lipsă de interes.

Incapacitatea de a comunica în limba de stat nu creează probleme severe pentru cei care nu lucrează în serviciul public sau în alte domenii unde competența de a cunoaște limba de stat este o cerință obligatorie. Din toate categoriile de vârstă, tinerii sunt în mare parte motivați să învețe limba de stat.

Educația bilingvă și multilingvă pare să ofere o cale de ieșire din această segregare lingvistică. Toate grupurile etnice susțin în mod covârșitor această opțiune. În timp ce peste 95% din minoritățile naționale au avut rusa ca limbă de predare în școală, acest procentaj scade la aproximativ 50% atunci când vine vorba despre propria preferință privind limba de studiu sau referitor la educația copiilor lor. Cu excepția minorității găgăuze care preferă în mod preponderent limba rusă ca limbă de predare la nivel de școală (70%), aproximativ o treime din reprezentanții altor minorități naționale optează pentru limba română. Această tendință este vizibilă în contextul în care părinții ar opta pentru triada română-rusă-engleză, cu ierarhie variabilă a limbilor de predare în școlile bilingve/multilingve. Aproximativ o cincime din toți respondenții doresc ca limba rusă să fie a doua limbă de predare în școală. Se pare că toată lumea vede un viitor în care copiii lor să poată trăi și studia într-un mediu lingvistic mai divers decât cel actual.

LISTA FIGURILOR

Nr Figură	Denumire figură	Pagină
Figura 1.	Dvs. vă identificați și cu alt grup etnic, în afară de etnia dvs. primară? (Q2)	17
Figura 2.	Ce criterii utilizați pentru a defini apartenența la un grup etnic? (Q3)	17
Figura 3.	Care este limba dvs. maternă? (Q44)	18
Figura 4.	În ce limbă ați studiat la școală? (Q46)	18
Figura 5.	Ce limbă folosiți în comunicarea dvs. de zi cu zi? (Q47)	19
Figura 6.	Care este religia dvs.? (SD10)	19
Figura 7.	În ce condiții o persoană se poate considera a fi parte a poporului moldovenesc? (Q4)	20
Figura 8.	În ce măsură vă simțiți și fi parte a poporului moldovenesc? (Q5)	20
Figura 9.	În Moldova trăiesc oameni de diferite naționalități, care alcătuiesc împreună poporul Moldovei. Dvs. vă asociați ...? (Q6)	21
Figura 10.	Ce simțiți că vă leagă de statul Republica Moldova? (Q9)	21
Figura 11.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? (Q10)	22
Figura 12.	Ați pleca din Moldova? (Q11)	22
Figura 13.	Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? (Q13)	23
Figura 14.	Oamenii acordă importanță diferitor tipuri de identitate. Care dintre următoarele afirmații descrie cel mai bine ceea ce simțiți că sunteți? (Q7)	24
Figura 15.	Care este / a fost etnia partenerului / soțului / soției dvs.? (SD7.c)	24
Figura 16.	Care este / a fost etnia mamei dvs.? (SD7.a)	25
Figura 17.	Care este / a fost etnia tatălui dvs.? (SD7.b)	25
Figura 18.	Câtă încredere aveți în aceste instituții? (Q14)	26
Figura 19.	Cât de informați sunteți despre ce se întâmplă în ...? (Q17)	26
Figura 20.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? (Q18)	27
Figura 21.	Cât de probabil este că veți vota la următoarele alegeri...? (Q19)	28
Figura 22.	Ați candidat la alegeri în ...? (Q22)	28
Figura 23.	Sunteți membru al ...? (Q20)	29
Figura 24.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație: Grupul meu etnic este suficient reprezentat în instituțiile de stat (cum ar fi Guvern, Parlament, APL etc.)? (Q24.a)	29
Figura 25.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație: Interesele grupului meu etnic sunt suficient respectate în procesele de luare a deciziilor în țară? (Q24b)	30
Figura 26.	Credeti că există bariere pentru anumite grupuri etnice din Moldova de a se angaja în serviciul public (ex. administrația publică locală, centrală)? (Q25)	30
Figura 27.	Ce fel de bariere? (Q25.1)	31
Figura 28.	Ați lucrat pentru următoarele instituții ...? (Q23)	31
Figura 29.	Ați avut Dvs. personal sau membrii familiei Dvs. experiență de discriminare în următoarele situații? (Q35)	32
Figura 30.1	Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în procesul de angajare? (Q36.a)	32
Figura 30.2	Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în educație? (Q36.b)	33
Figura 30.3	Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în sănătate? (Q36.c)	33
Figura 30.4	Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în procesul de accesare a serviciilor publice? (Q36.d)	34
Figura 31.1-31.2	În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră următorii factori ...? (Q40)	34-35
Figura 32.	Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu...? (Q37)	35
Figura 33.	Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în accesarea informațiilor cu privire la...? (Q38)	36
Figura 34.	Credeti că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește ...? (Q32)	36
Figura 35.	Ce țară considerați a fi Patria dvs.? (Q8)	37
Figura 36.	În opinia dvs., grupul dvs. etnic are relații speciale cu vreo altă țară (în baza istoriei, culturii etc.)? (Q12)	37
Figura 37.	Cu ce țară? (Q12.1)	38
Figura 38.	În opinia dvs. care ar trebui să fie direcția țării? (Q58)	38

Figura 39.	Dețineți o singură cetătenie sau aveți mai multe? (SD11)	39
Figura 40.	Indicator mediu al distanței sociale pentru 6 variabile / situații (a trăi în Moldova, a locui într-o localitate, a fi colegi, a fi vecini, a fi prieteni și a face parte din familia proprie) (Q30)	40
Figura 41.	Indicatorul distanței sociale (Q30)	41
Figura 42.1	Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să locuiască în Republica Moldova? (Q30.a)	41
Figura 42.2	Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să locuiască în localitatea dvs.? (Q30.b)	41
Figura 42.3	Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Sa vă fie colegi? (Q30.c)	42
Figura 42.4	Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Sa vă fie vecini? (Q30.d)	42
Figura 42.5	Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să vă fie prieteni? (Q30.e)	42
Figura 42.6	Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să facă parte din familia dvs.? (Q30.f)	42
Figura 43.	Grupurile etnice după nivelul de respingere în societate (Q30)	43
Figura 44.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? (Q29.a-b)	43
Figura 45.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? (Q31.a-b)	44
Figura 46.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? (Q31.d-g)	45
Figura 47.	În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? (Q31.h, l)	45
Figura 48.	Care dintre aceste probleme le considerați cele mai importante...? (Q26)	46
Figura 49.	În opinia dvs., relația actuală dintre grupurile etnice care trăiesc în Moldova este mai bună sau mai rea decât ...? (Q27)	47
Figura 50.	Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de ...? (Q28)	48
Figura 51.	Credeti că în Moldova anumite grupuri etnice sunt, în general, mai influente politic decât altele? (Q33)	48
Figura 52.1	În opinia dvs. care grup, în general, este CEL MAI influent politic? (Q33.1)	49
Figura 52.2	În opinia dvs. care grup, în general, este CEL MAI PUTIN influent politic? (Q33.2)	49
Figura 53.	Cât de bine cunoașteți limba română/moldovenească? (Q41)	50
Figura 54.	Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia dvs., care ar fi principalele cauze? (Q42A)	51
Figura 55.	Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia dvs., care este motivul? (Q42B)	51
Figura 56.1	Ați dori să luați lecții de română / moldovenească? (Q43)	52
Figura 56.2	Dorința de a lua lecții de română / moldovenească în funcție de grupa de vârstă	52
Figura 57.	Cât de bine vorbiți următoarele limbi? (Q45)	53
Figura 58.	În ce limbă sau limbi de obicei vorbiți cu diferiți interlocutori? (Q49)	54
Figura 59.	În ce limbă sau limbi vă este cel mai comod să vorbiți? (Q48)	55
Figura 60.	Dacă să vorbim despre studiile pe care ați dori să le urmați Dvs. sau copiii/nepoții dvs., în ce limbă ați dori să fie realizate aceste studii? (Q50)	55
Figura 61.	Ați fi de acord copilul dvs. să învețe la școală în două limbi? (Q51)	56
Figura 62.	În opinia dvs., la ce etapă educația ar trebui să fie în două limbi? (Q51.2)	56
Figura 63.	Care ar trebui să fie a doua limbă în care copilul dvs. să învețe la școală? (Q51.1)	57
Figura 64.	Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? (Q53)	58
Figura 65.	Care sunt 3 cele mai preferate de dvs. surse de informare? (Q55)	58
Figura 66.	Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse? (Q56)	59
Figura 67.	În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media - TV? (Q54A)	59
Figura 68.	În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media - Ziare? (Q54B)	60
Figura 69.	În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media - Radio? (Q54C)	60
Figura 70.	În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media – Media Socială (de ex., VK, Facebook, Odnoklassniki)? (Q54D)	60
Figura 71.	Aspectul multicultural al societății Republicii Moldova este pe deplin reflectat în mass-media? (Q57A)	61
Figura 72.	Mass media din Moldova raporează obiectiv subiecte legate de diverse grupuri etnice?	61

	(Q57B)	
Figura 73.	Credeti că unele grupuri etnice sunt supuse unor stereotipuri subiective în mass media din Moldova? (Q57C)	62
Figura 74.	Ce grupuri sunt supuse stereotipurilor în mass-media din Moldova? (Q57.1)	62

DESIGN SONDAJ

Scop și arie geografică

Obiectivul general: de a măsura, monitoriza și analiza percepțiile, atitudinile și convingerile grupurilor etnice din Republica Moldova cu privire la: (1) propria autoidentificare; (2) relația cu statul Republica Moldova; (3) relația cu statele înrudite; (4) relația cu alte grupuri etnice; (5) integrarea în societatea moldovenească, inclusiv utilizarea limbilor și (6) relația cu mass-media.

Sondajul a fost realizat la nivel național (cu excepția regiunii transnistrene) și a acoperit atât zonele rurale, cât și cele urbane.

Strategia de cercetare

Metodologia:	Studiu cantitativ, reprezentativ la nivel național pentru fiecare grup țintă în parte.
Metoda de intervieware:	Înțial, datele au fost colectate prin metoda CAPI (interviu personal asistat de computer). Totuși, din cauza restricțiilor pandemice COVID-19, procesul de intervieware a continuat prin metoda CATI (interviu la telefon asistat de computer). În rezultat, 1.237 de interviuri (47%) au fost realizate folosind metoda CAPI și 1.385 de interviuri (53%) au fost realizate folosind metoda CATI. Datele au fost colectate pe tablete care aveau conexiune online la serverul central al Centrului CIVIS.
Grupuri țintă:	Populația generală (peste 18 ani); reprezentanți a 7 grupuri etnice: moldoveni, români, ruși, ucraineni, găgăuzi, bulgari și romi.
Durata interviului:	Durata medie a interviurilor a fost de 36 minute. Limba de lucru a fost română (30%) și rusa (70%).
Etapa de pre-testare:	Chestionarul a fost pre-testat înainte de a începe colectarea datelor.
Acoperire geografică:	Național, inclusiv localitățile rurale și urbane. În total, sondajul a cuprins 309 localități.
Mărime eșantion:	Etnobarometrul include principalele grupuri etnice din Republica Moldova conform Recensământului din 2014, precum și grupuri etnice mai puțin numeroase pentru care există politici de stat cu scopul de a sprijini aceste comunități. Drept urmare, sondajul a fost realizat pentru următoarele grupuri etnice: moldoveni, români, ucraineni, găgăuzi, ruși, bulgari și romi. Grupul etnic moldovean/român a fost supra eșantionat pentru a evidenția diferențele dintre moldovenii care se identifică drept români. În total au fost intervievați 2622 respondenți: Grup etnic moldovean – 403 respondenți Grup etnic român – 201 respondenți Grup etnic rus – 402 respondenți Grup etnic ucrainean – 407 respondenți Grup etnic bulgar – 406 respondenți Grup etnic găgăuz – 401 respondenți Grup etnic rom – 402 respondenți
Perioada de colectare a datelor:	7 martie – 19 august 2020.

Profil eșantion:	<p>Metoda CAPI – semi-probabilist, stratificat (cu două criterii de stratificare utilizate - în funcție de regiune și tipul localității) și cu mai multe etape (unitate de eșantionare primară – localitate, unitate de eșantionare secundară – străzi/rute, unitate de eșantionare terțiară – gospodărie și unitate de eșantionare finală – respondent).</p> <p>Metoda CATI – probabilist, în baza unei proceduri de selecție simplă aleatorie a numerelor de telefon din registrul numerelor de telefon atribuite furnizorilor de servicii de telefonie mobilă (Orange, Moldcell și Unite) cu distribuție proporțională a intervalor selectate pentru fiecare furnizor și numere fixe pentru localități specifice unde este o concentrare mai mare a grupurilor etnice abordate.</p> <p>Populația de referință: toate grupurile etnice vizate care locuiesc în Moldova. Informațiile pentru proiectarea eșantionului s-au bazat pe datele Recensământul din 2014. Nici o unitate administrativă a populației nu a fost exclusă din eșantion, cu excepția regiunii transnistrene.</p> <p>Gospodăriile unde respondenții refuzau să participe la studiu au fost înlocuite cu gospodăriile vecine/ numere de telefon dintr-o listă generată aleatoriu.</p>
-------------------------	--

Distribuția chestionarelor conform stratificării eșantionului:

Nivel național	Moldovan	Român	Ucrainean	Rus	Găgăuz	Bulgar	Roma	Total
Municipiul Chișinău	64	61	42	123	6	25	9	330
Municipiul Bălți	16	6	39	66	0	0	5	132
Cahul și Cantemir	26	20	9	7	11	43	4	120
Taraclia	3	1	3	7	13	220	5	252
UTA Găgăuzia	4	1	15	31	368	57	16	492
Basarabeasca, Cimișlia, Hâncești, Leova	31	19	21	28	2	41	22	164
Căușeni și Stefan Vodă	20	4	0	10	0	17	3	54
Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Strășeni	57	34	11	12	0	2	0	116
Orhei, Rezina, Șoldănești, Telenești	40	18	10	4	0	1	10	83
Călărași, Nisporeni, Ungheni	31	16	6	2	0	0	27	82
Fălești, Glodeni, Râșcani, Sângerei	37	2	83	47	0	0	47	216
Drochia, Florești, Soroca	38	13	51	25	0	0	76	203
Briceni, Dondușeni, Edineț, Ocnița	36	6	117	40	1	0	178	378
Total	403	201	407	402	401	406	402	2,622

Nivel urban	Moldovan	Român	Ucrainean	Rus	Găgăuz	Bulgar	Roma	Total
Municipiul Chișinău	54	59	41	121	6	25	9	315
Municipiul Bălți	16	6	39	66	0	0	5	132
Cahul și Cantemir	5	1	6	5	1	4	0	22
Taraclia	1	0	2	2	1	109	5	120
UTA Găgăuzia	1	0	7	22	119	25	8	182
Basarabeasca, Cimișlia, Hâncești, Leova	4	4	0	16	2	11	9	46
Căușeni și Stefan Vodă	5	2	0	0	0	0	0	7
Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Strășeni	9	2	6	7	0	0	0	24
Orhei, Rezina, Șoldănești, Telenești	11	8	0	4	0	1	10	34
Călărași, Nisporeni, Ungheni	10	7	0	1	0	0	5	23
Fălești, Glodeni, Râșcani, Sângerei	9	1	23	11	0	0	32	76
Drochia, Florești, Soroca	10	10	12	10	0	0	23	65
Briceni, Dondușeni, Edineț, Ocnița	13	4	38	23	1	0	178	257
Total	148	104	174	288	130	175	284	1,303

Nivel rural	Moldovan	Român	Ucrainean	Rus	Găgăuz	Bulgar	Roma	Total
Municipiu Chișinău	10	2	1	2	0	0	0	15
Municipiu Bălți	0	0	0	0	0	0	0	0
Cahul și Cantemir	21	19	3	2	10	39	4	98
Taraclia	2	1	1	5	12	111	0	132
UTA Găgăuzia	3	1	8	9	249	32	8	310
Basarabeasca, Cimișlia, Hâncești, Leova	27	15	21	12	0	30	13	118
Căușeni și Ștefan Vodă	15	2	0	10	0	17	3	47
Anenii Noi, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Strășeni	48	32	5	5	0	2	0	92
Orhei, Rezina, Soldănești, Telenești	29	10	10	0	0	0	0	49
Călărași, Nisporeni, Ungheni	21	9	6	1	0	0	22	59
Fălești, Glodeni, Râșcani, Sângerei	28	1	60	36	0	0	15	140
Drochia, Florești, Soroca	28	3	39	15	0	0	53	138
Briceni, Dondușeni, Edineț, Ocnița	23	2	79	17	0	0	0	121
Total	255	97	233	114	271	231	118	1,319

Distribuirea interviurilor în funcție de ziua săptămânii:

Zi a săptămânii	Număr	Procent
Luni	321	12.2%
Marți	340	13.0%
Miercuri	434	16.6%
Joi	402	15.3%
Vineri	399	15.2%
Sâmbătă	383	14.6%
Duminică	343	13.1%
Total	2,622	100%

Distribuirea interviurilor în funcție de timp:

Ora	Număr	Procent
8:00 - 9:00	14	0.5%
9:00-10:00	42	1.6%
10:00-11:00	73	2.8%
11:00-12:00	143	5.5%
12:00-13:00	200	7.6%
13:00-14:00	191	7.3%
14:00-15:00	251	9.6%
15:00-16:00	284	10.7%
16:00-17:00	330	12.6%
17:00-18:00	316	12.1%
18:00-19:00	280	10.6%
19:00-20:00	248	9.5%
20:00-21:00	170	6.5%
21:00-22:00	80	3.1%
Total	2,622	100%

Profilul socio-demografic al respondenților după grupul etnic

TOTAL	Moldovan		Român		Rus		Ucrainean	
	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
SEX								
Bărbat	184	46%	96	48%	175	44%	162	40%
Femeie	219	54%	105	52%	227	56%	245	60%
GRUPE DE VÂRSTĂ								
18-34 ani	147	36%	48	24%	130	32%	87	21%
35-59 ani	157	39%	83	41%	131	33%	138	34%
60 ani și mai mult	99	25%	70	35%	141	35%	182	45%
NIVEL STUDII *								
Jos	117	29%	38	19%	85	21%	140	34%
Mediu	180	45%	51	25%	152	38%	164	40%
Înalt	104	26%	112	56%	165	41%	101	25%
Refuz de a răspunde	2	0.5%					2	0.5%
TIP LOCALITATE								
Urban	148	37%	104	52%	288	72%	174	43%
Rural	255	63%	97	48%	114	28%	233	57%
REGIUNE								
Nord	127	32%	27	13%	178	44%	290	71%
Centru	143	35%	72	36%	22	5%	38	9%
Sud	69	17%	41	20%	79	20%	37	9%
Chișinău	64	16%	61	30%	123	31%	42	10%
STARE CIVILĂ								
Celibatar	79	20%	30	15%	90	22%	50	12%
Concubinaj	22	5%	12	6%	17	4%	16	4%
Căsătorit	238	59%	130	65%	200	50%	238	58%
Divorțat/separat	25	6%	8	4%	31	8%	27	7%
Văduv	38	9%	21	10%	62	15%	76	19%
Refuz de a răspunde	1	0.2%			2	0.5%		
NIVEL VENIT **								
Mic	187	46%	62	31%	183	46%	216	53%
Mediu	144	36%	88	44%	168	42%	154	38%
Înalt	60	15%	44	22%	41	10%	31	8%
Refuz de a răspunde	12	3%	7	3%	10	2%	6	1%
CETĂȚENIE								
Doar moldovenească	345	86%	86	43%	359	89%	379	93%
Alte țări (moldovenească și alt stat sau doar alt stat)	57	14%	115	57%	41	10%	27	7%
Refuz de a răspunde	1	0.2%			2	0.5%	1	0.2%
STATUT DE ANGAJARE								
Angajat	190	47%	123	61%	164	41%	148	36%
Neangajat	213	53%	78	39%	237	59%	258	63%
Refuz de a răspunde					1	0.2%	1	0.2%

* Nivel de studii:

Nivel jos – până la 11 clase

Nivel mediu – liceu, școală profesională, colegiu

Nivel înalt – licență, master, doctorat

** Nivel autoevaluat al venitului:

Nivel mic – venitul nu este suficient pentru a-și permite să cumpere produse alimentare sau venitul este suficient pentru produse alimentare, dar nu își poate permite să cumpere îmbrăcăminte

Nivel mediu – își permite să cumpere produse alimentare și să economisească puțin, dar nu este suficient pentru a-și permite articole mai scumpe pentru gospodărie (TV, frigider etc.)

Nivel înalt – își permite să cumpere articole mai scumpe

	TOTAL	Bulgar		Găgăuz		Roma	
		Număr	Procent	Număr	Procent	Număr	Procent
SEX							
Bărbat	186	46%		176	44%	213	53%
Femeie	220	54%		225	56%	189	47%
GRUPE DE VÂRSTĂ							
18-34 ani	132	33%		125	31%	138	34%
35-59 ani	158	39%		138	34%	210	52%
60 ani și mai mult	116	29%		138	34%	54	13%
NIVEL STUDII *							
Jos	87	21%		145	36%	356	89%
Mediu	163	40%		150	37%	28	7%
Înalt	153	38%		106	26%	12	3%
Refuz de a răspunde	3	1%				6	1%
TIP LOCALITATE							
Urban	175	43%		130	32%	284	71%
Rural	231	57%		271	68%	118	29%
REGIUNE							
Nord				1	0.2%	306	76%
Centru	3	1%				37	9%
Sud	378	93%		394	98%	50	12%
Chișinău	25	6%		6	1%	9	2%
STARE CIVILĂ							
Celibatar	88	22%		82	20%	50	12%
Concubinaj	10	2%		9	2%	67	17%
Căsătorit	239	59%		247	62%	221	55%
Divorțat/separat	21	5%		15	4%	24	6%
Văduv	43	11%		46	11%	38	9%
Refuz de a răspunde	5	1%		2	0.5%	2	0.5%
NIVEL VENIT **							
Mic	142	35%		187	47%	285	71%
Mediu	200	49%		150	37%	87	22%
Înalt	55	14%		48	12%	22	5%
Refuz de a răspunde	9	2%		16	4%	8	2%
CETĂȚENIE							
Doar moldovenească	327	81%		367	92%	386	96%
Alte țări (moldovenească și alt stat sau doar alt stat)	73	18%		32	8%	10	2%
Refuz de a răspunde	6	1%		2	0,5%	6	1%
STATUT DE ANGAJARE							
Angajat	195	48%		143	36%	78	19%
Neangajat	209	51%		257	64%	309	77%
Refuz de a răspunde	2	0.5%		1	0,2%	15	4%

* Nivel de studii:

Nivel jos – până la 11 clase

Nivel mediu – liceu, școală profesională, colegiu

Nivel înalt – licență, master, doctorat

** Nivel autoevaluat al venitului:

Nivel mic – venitul nu este suficient pentru a-și permite să cumpere produse alimentare sau venitul este suficient pentru produse alimentare, dar nu își poate permite să cumpere îmbrăcăminte

Nivel mediu – își permite să cumpere produse alimentare și să economisească puțin, dar nu este suficient pentru a-și permite articole mai scumpe pentru gospodărie (TV, frigider etc.)

Nivel înalt – își permite să cumpere articole mai scumpe

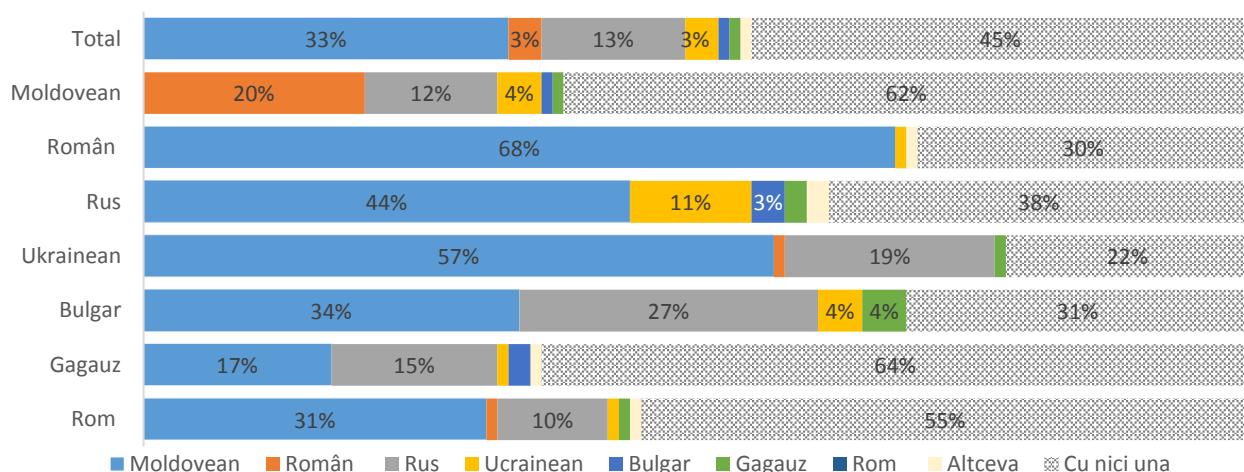
I. AUTOIDENTIFICAREA GRUPURILOR ETNICE

1.1. Auto-identificarea etnică

Auto-identificarea cu alte etnii

Majoritatea moldovenilor, găgăuzilor și romilor se identifică predominant cu grupul lor etnic principal, în timp ce majoritatea românilor, rușilor, ucrainenilor și bulgarilor se asociază și cu alte grupuri etnice, în special cu moldovenii (Figura 1).

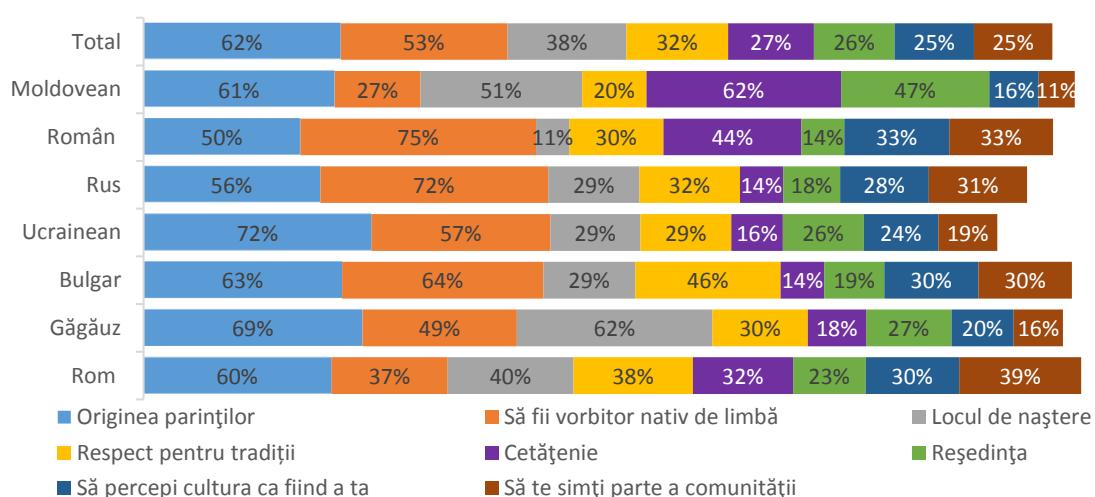
Figura 1. Dvs. vă identificați și cu alt grup etnic, în afară de etnia dvs. primară?

Elemente specifice de apartenență la un grup etnic

Elementele cheie pentru definirea apartenenței la un grup etnic sunt **originea părinților și limba maternă**. Totuși, limba maternă este mai puțin importantă pentru moldoveni și romi (Figura 2). Cetățenia este, de asemenea, un element important, în special pentru moldoveni și români, în timp ce locul nașterii esențial pentru grupul etnic moldovean și găgăuz.

Figura 2. Ce criterii utilizați pentru a defini apartenența la un grup etnic?¹ Trei opțiuni posibile

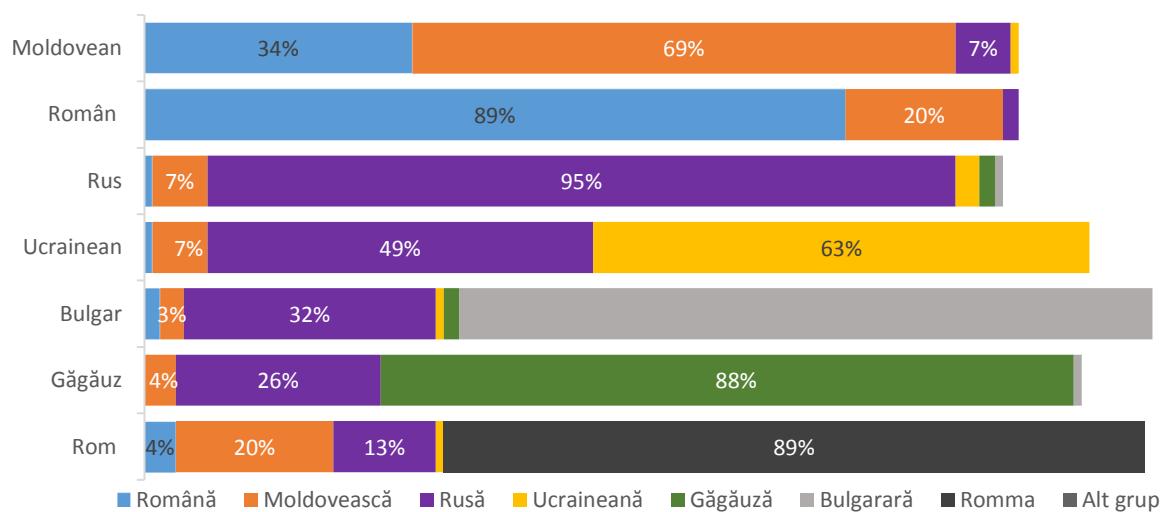
¹ În toate figurile de acest tip, datele sunt reprezentate orizontal în puncte procentuale, având în vedere faptul că respondentul avea posibilitatea să aleagă mai multe opțiuni de răspuns.

1.2. Auto-identificarea lingvistică

Limba maternă

Apartenența etnică corelează puternic cu limba maternă pentru aproape toate grupurile etnice, cu excepția grupului ucrainean (Figura 3). În același timp, limba rusă prevalează asupra limbii de stat drept limbă maternă pentru toate grupurile minoritare, cu excepția romilor.

Figura 3. Care este limba dvs. maternă? Răspuns multiplu

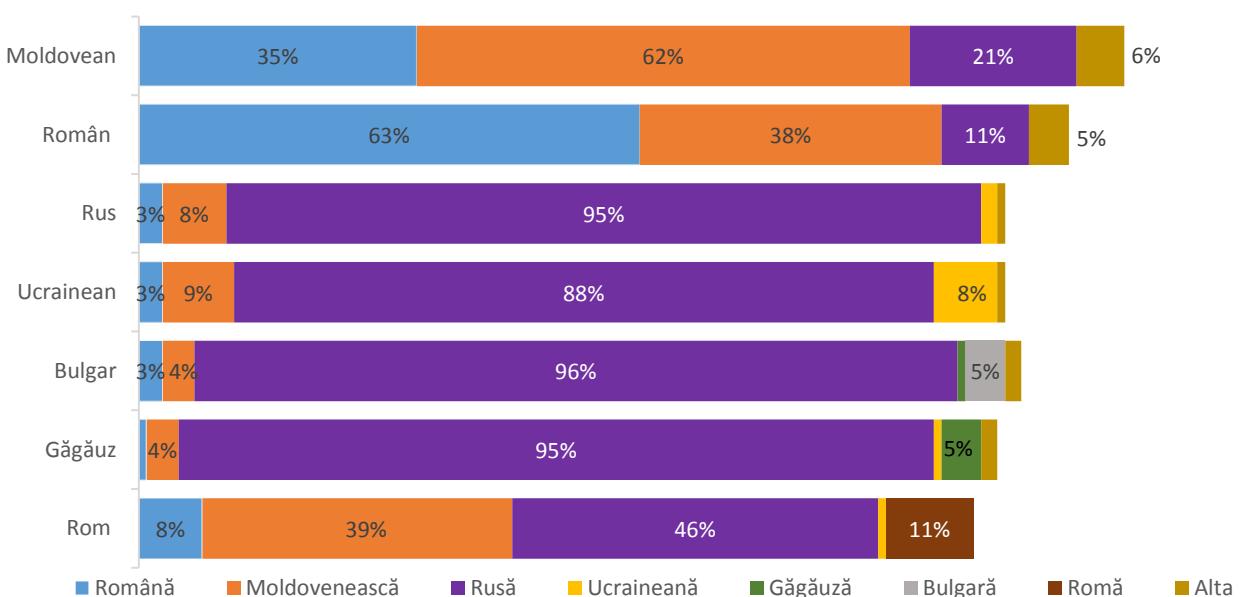

Limba de studii

Limba de predare în școală în cazul minoritățile etnice a fost limba rusă, cu excepția romilor (Figura 4). În afară de grupurile etnice moldoveni, români și ruși, incidența grupurilor etnice care studiază în limba lor maternă este foarte mică.

În cadrul grupului etnic majoritar, denumirea limbii de studii corelează puternic cu vîrstă respondenților: vîrstnicii au răspuns preponderent că limba de studii a fost moldovenească (de la 23% pentru grupa de vîrstă de 18-34 ani la 79% pentru cei din grupa de vîrstă de 60 ani +).

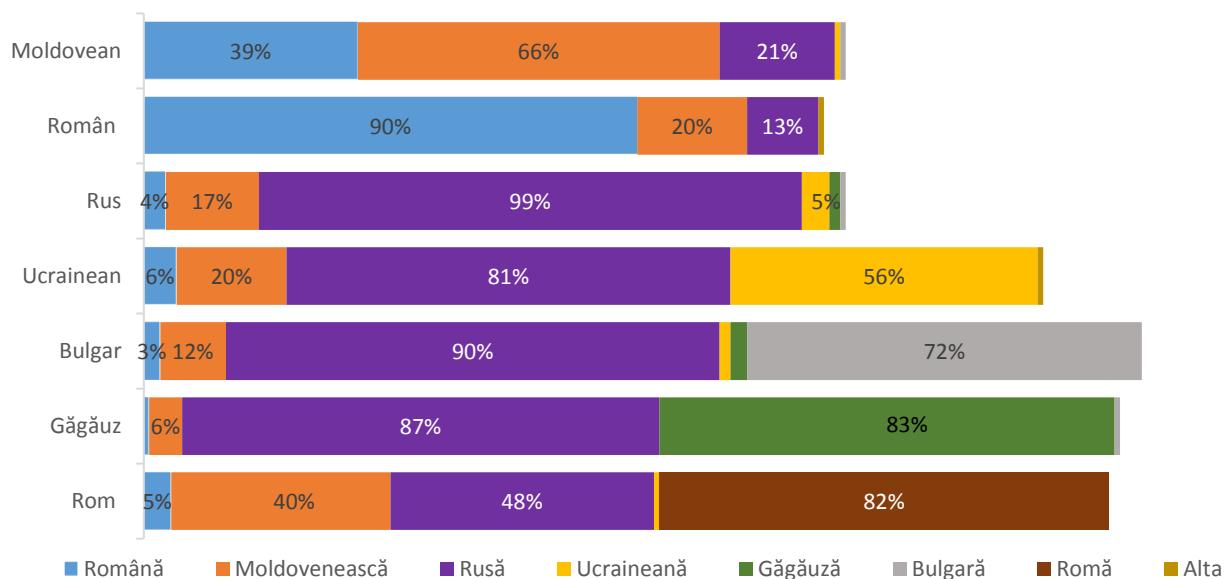
Figura 4. În ce limbă ați studiat la școală? Răspuns multiplu

Limba utilizată în viață de zi cu zi

Majoritatea grupurilor etnice (cu excepția grupului de moldoveni, români și ruși) folosesc două limbi în comunicarea lor zilnică: limba maternă și limba rusă (Figura 5). Romii comunică preponderent în trei limbi zilnic.

Figura 5. Ce limbă folosiți în comunicarea dvs. de zi cu zi? Răspuns multiplu

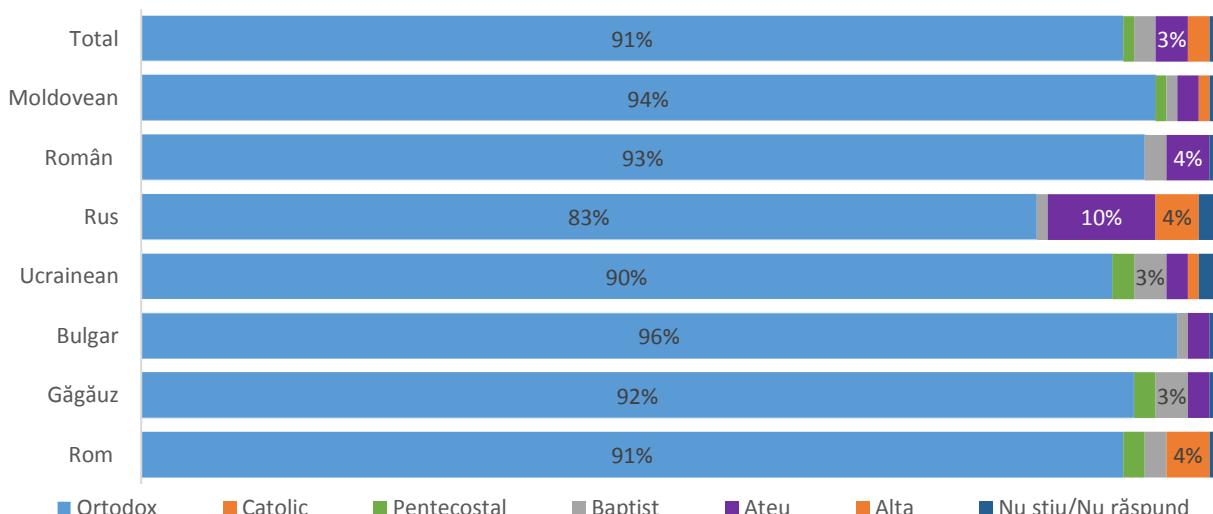

1.3. Auto-identificarea religioasă

Religia dominantă

Religia dominantă pentru toate grupurile etnice este ortodoxă (Figura 6). Fiecare al zecelea respondent rus se consideră ateu, ceea ce reprezintă o pondere cel puțin de două ori mai mare comparativ cu celelalte grupuri etnice.

Figura 6. Care este religia dvs.? Răspuns multiplu

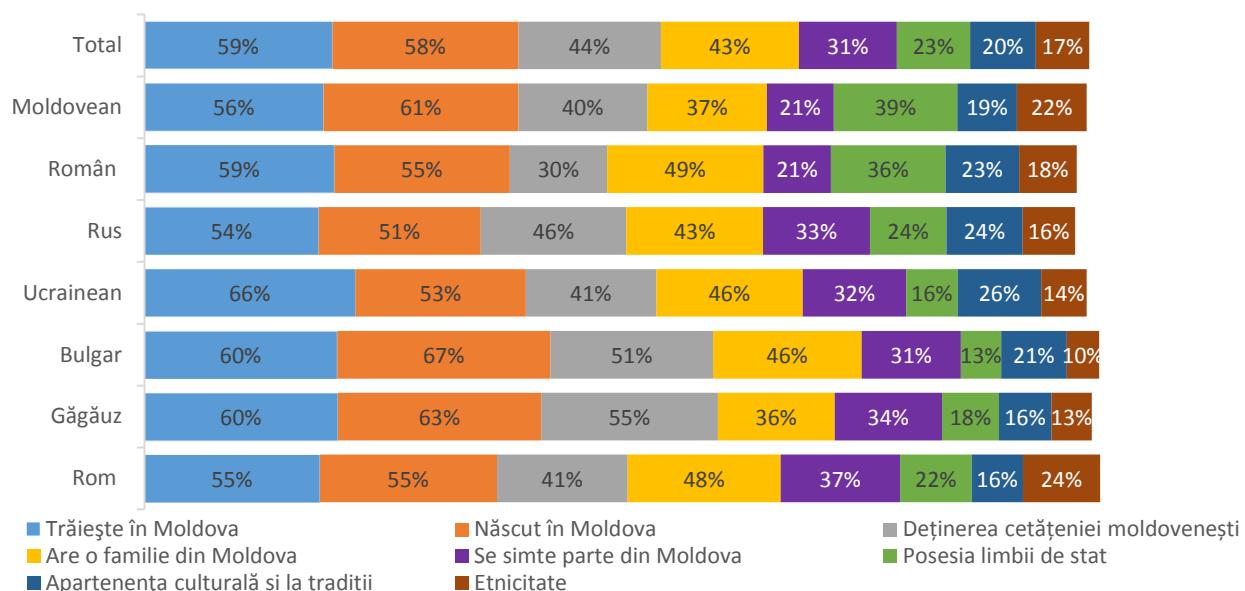

1.4. Auto-identificarea civică

Însemnatatea termenului "Moldovean"

Termenul „moldovean” este definit predominant în termeni civici. Acesta corelează cu *locul de naștere*, *locul de trai și deținerea cetățeniei Republicii Moldova* (Figura 7). Un alt criteriu care se remarcă este *locul de reședință a familiei*. *Cunoașterea limbii de stat* este un criteriu destul de important pentru grupul etnic majoritar, în timp ce *percepția de a fi parte a statului Republica Moldova* pare a fi un criteriu relativ important pentru toate grupurile etnice.

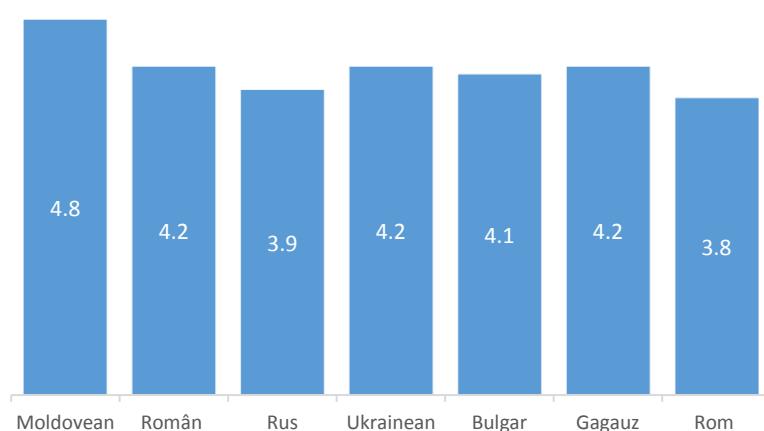
Figura 7. În ce condiții o persoană se poate considera a fi parte a poporului moldovenesc? Trei răspunsuri posibile

Percepția de a fi parte a poporului moldovenesc

Figura 8. În ce măsură vă simțiți a fi parte a poporului moldovenesc? Scor mediu

Scala de 1-5 puncte, unde 1 = deloc și 5 = totalmente

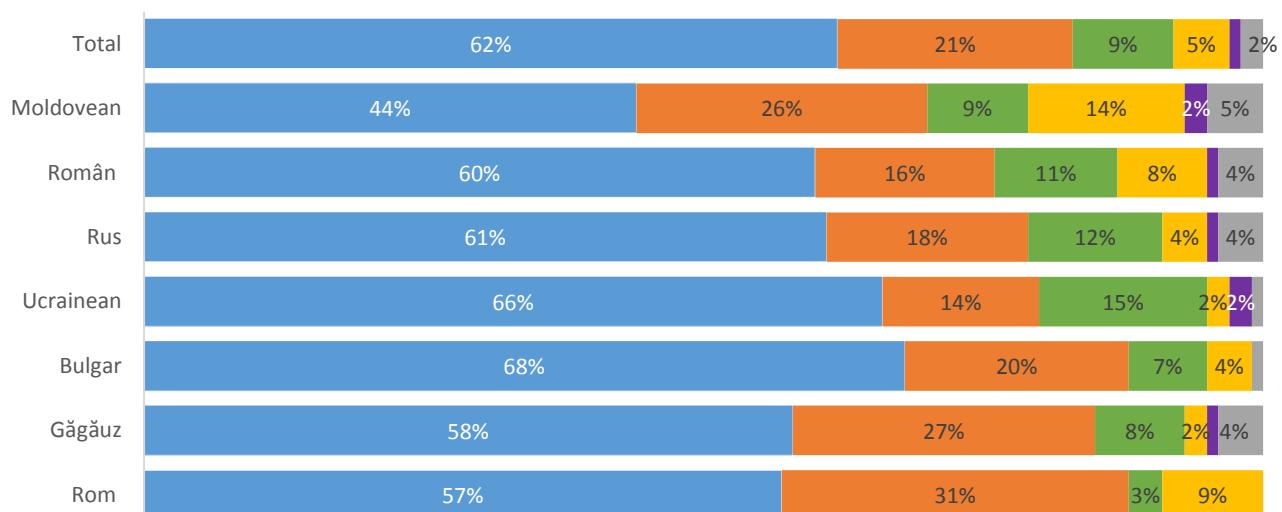

Gradul percepție de a face parte din poporul moldovenesc poate fi descris ca fiind înalt pentru toate grupurile etnice. Aceasta este evaluat la un scor mediu apropiat de 4 sau mai mare, pe o scală de 5 puncte (Figura 8). Este interesantă observația că puțin peste 10% dintre moldoveni nu se simt a fi în întregime parte a poporului moldovenesc. Romii și rușii se simt cel mai puțin parte a poporului moldovenesc din toate grupurile cuestionate.

Asocierea cu comunitatea etnică versus poporul moldovenesc

Majoritatea respondenților din toate grupurile etnice au arătat o asociere echilibrată între comunitatea lor etnică și poporul moldovenesc (Figura 9). În mod surprinzător, acest lucru nu se reflectă și în cazul populației etnice majoritare moldovenești: 40% consideră că originea lor etnică este principala sau singura lor afiliere. Pentru moldovenii etnici, romii și găgăuzii, originea lor etnică are o semnificație mai mare în comparație cu celelalte grupuri.

Figura 9. În Moldova trăiesc oameni de diferite naționalități, care alcătuiesc împreună poporul Moldovei. Dvs. vă asociați ....?

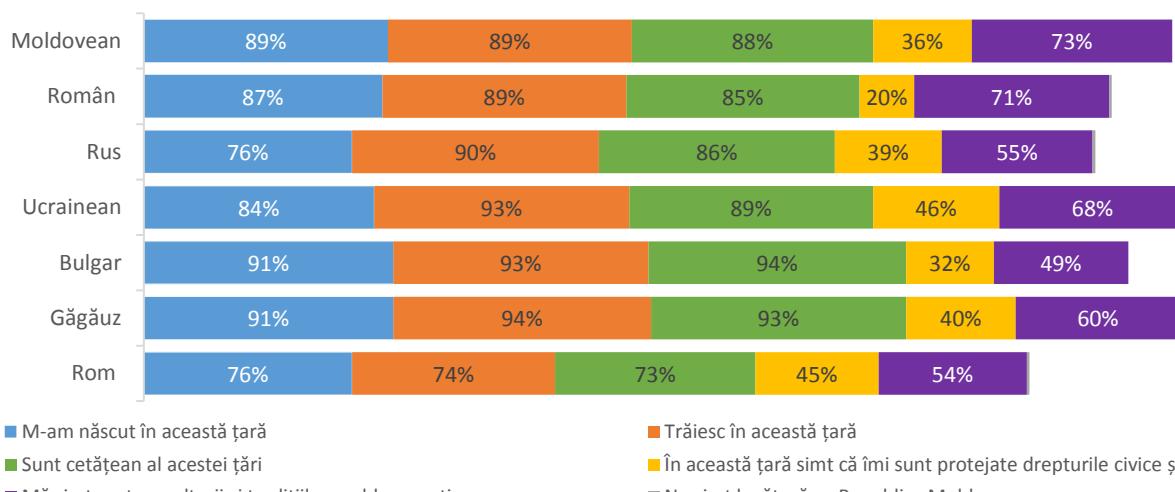

- Într-o măsură egală cu comunitatea etnică și cu poporul moldovenesc
- Mai mult cu poporul Moldovenesc și doar parțial cu comunitatea etnică
- Doar cu comunitatea etnică și deloc cu poporul Moldovenesc
- Nu știu/Nu răspund

Legătura cu statul Republica Moldova

Legătura cu Republica Moldova este percepță prin trei elemente cheie: reședința, locul nașterii și cetățenia (Figura 10). Doar mai puțin de 1% dintre respondenți din diferitele grupuri etnice au afirmat că nu simt nicio legătură cu statul Republica Moldova. Este de remarcat faptul că grupul majoritar consideră că drepturile lor civice și politice sunt protejate de stat într-o măsură mai redusă în comparație cu percepția reprezentanților minorităților naționale, cu excepția bulgarilor.

Figura 10. Ce simțiți că vă leagă de statul Republica Moldova? Indicați toate răspunsurile valabile pentru dvs. Răspuns multiplu

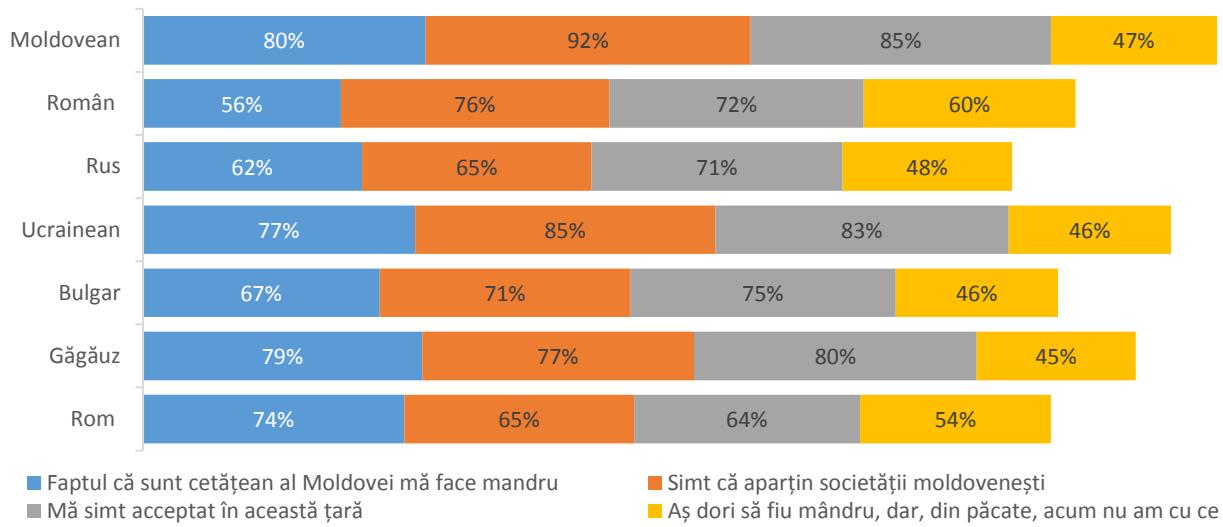

- M-am născut în această țară
- Trăiesc în această țară
- Sunt cetățean al acestei țări
- În această țară simt că îmi sunt protejate drepturile civice și politice
- Nu simt legătură cu Republica Moldova

Sentimentul de apartenență la societate

Majoritatea respondenților din toate grupurile etnice confirmă faptul că sunt mândri și simt că aparțin și sunt acceptați de societatea moldovenească, cu cea mai mare incidentă în rândul grupului etnic moldovenesc (Figura 11). Cu toate acestea, mai puțini români trăiesc acest sentiment de mândrie și mai puțini romi și ruși simt că aparțin și sunt acceptați de către societate. În același timp, aproximativ fiecare al doilea respondent, indiferent de etnie, crede că în prezent nu există motive de se mândri cu faptul că sunt cetățeni ai acestei țări.

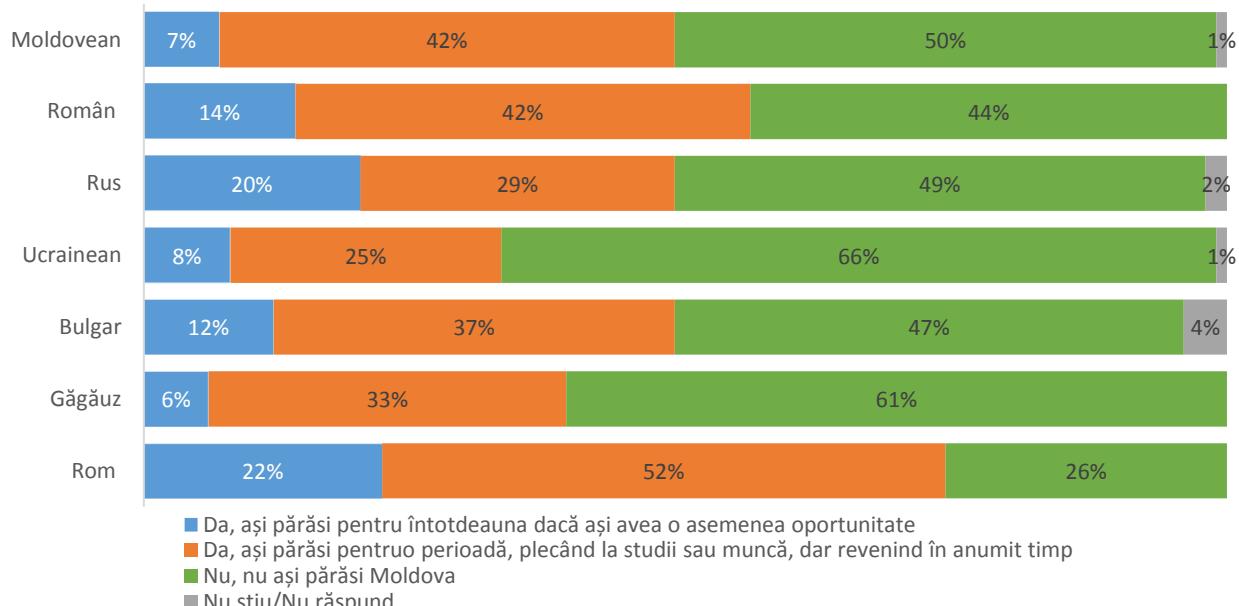
Figura 11. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns totalmente de acord/de acord²

Predispunerea de a emigra

Intenția de a emigra este foarte mare în rândul tuturor grupurilor etnice. Cu toate acestea, majoritatea persoanelor interviewate ar opta mai degrabă pentru emigrare temporară. Această tendință este destul de înaltă în rândul romilor (Figura 12).

Figura 12. Ați pleca din Moldova?

² Răspunsurile detaliate pentru fiecare întrebare sunt prezentate în anexă.

Fiecare al cincilea reprezentant rus și rom ar fi predispus să părăsească țara pentru totdeauna. Cel mai scăzut nivel de intenție de emigrare se regăsește în rândul grupurilor etnice găgăuze și ucrainene.

Importanța sărbătorilor naționale

Primele cinci cele mai importante sărbători pentru toate grupurile etnice sunt Paștele, Crăciunul, Revelionul, Paștele blajinilor și Ziua internațională a femeii (Figura 13).

Cele mai importante sunt, de departe, sărbătorile religioase, iar această tendință este universală în rândul tuturor grupurilor etnice. Sărbătorile care erau populare în perioada sovietică sunt la fel de populare astăzi în rândul grupurilor minoritare, deși populația majoritară sărbătorește în mod preponderent Ziua internațională a femeii. Ziua Victoriei este sărbătorită de majoritatea moldovenilor, dar într-o măsură mai mică decât de grupurile minoritare, cu excepția romilor. Ziua Europei, care coincide cu Ziua Victoriei, nu este sărbătorită de minoritățile naționale și este mai puțin populară în rândul etnicilor moldoveni, dar sărbătorită în mare parte de cei ce se identifică drept români. Sărbătorile naționale care au fost introduse după independentă, precum Ziua Independenței și Ziua Limbii, sunt sărbătorite la o rată comparabilă atât de etnicii moldoveni, cât și de minoritățile naționale.

Figura 13. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns foarte important / important

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Anul Nou	88%	85%	92%	93%	95%	87%	90%
Crăciun	96%	98%	91%	97%	97%	99%	91%
Paște	96%	97%	92%	97%	97%	98%	91%
Paștele blajinilor	92%	86%	87%	92%	94%	93%	85%
Ziua Independenței 27 august	66%	77%	55%	60%	63%	70%	53%
Ziua Victoriei 9 mai	74%	45%	93%	94%	95%	97%	66%
Ziua Europei 9 mai	41%	65%	20%	19%	18%	15%	35%
Ziua Limbii 31 august	74%	90%	58%	62%	67%	71%	50%
Ziua Muncii 1 mai	57%	43%	65%	74%	72%	73%	54%
Ziua femeii 8 martie	89%	72%	86%	93%	95%	85%	72%

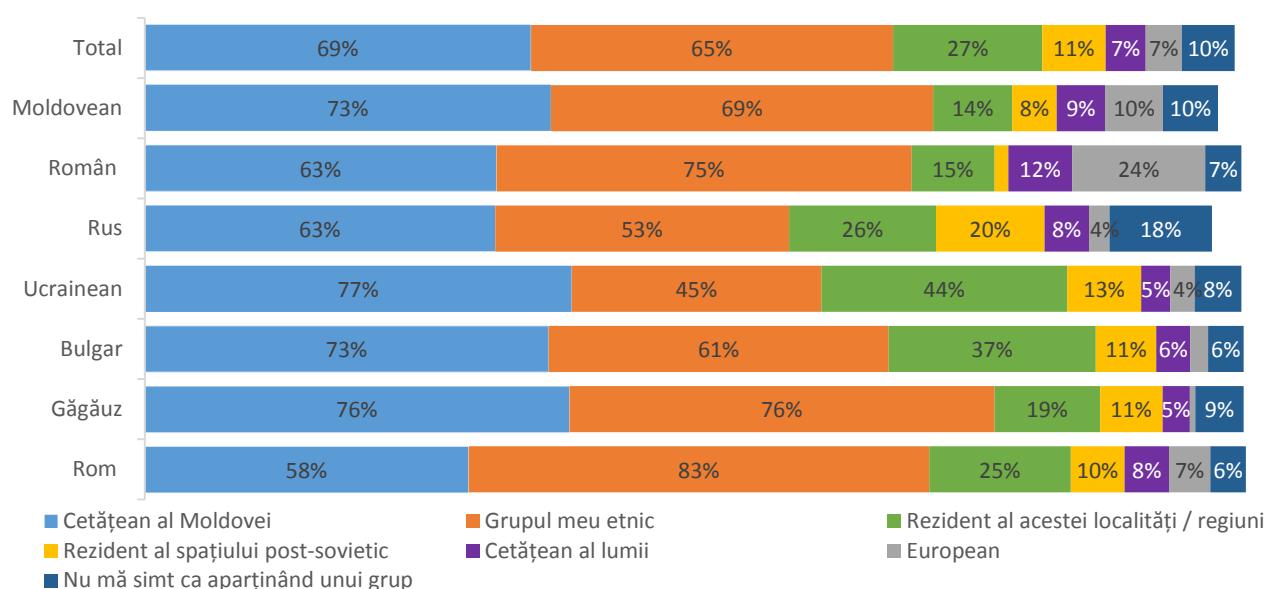
Etnicii români sărbătoresc sărbătorile post-independentă cu o rată semnificativ mai mare comparativ cu alte grupuri etnice. Aceste rezultate indică faptul că societatea moldovenească este relativ consolidată, mai mult decât divizată, cu privire la modul în care diferitele grupuri se raportează la trecut și la etapele istorice recente. 9 mai este singura zi când unele grupuri etnice sărbătoresc aproape în totalitate Ziua Victoriei, în timp ce altele - și anume romii și românii - o sărbătoresc la o scară semnificativ mai mică.

1.5. Ordinea identităților multiple

Criteriu dominant al identității

Rezultatele indică faptul că toate grupurile etnice acordă importanță celor două dimensiuni dominante ale identității: etnia și cetățenia (Figura 14). Cu toate acestea, nu există o tendință clară în rândul grupurilor etnice: în cadrul unor grupuri, etnia este dominantă (români și romi), în timp ce pentru alte grupuri - cetățenia este dominantă. Identitățile globale atașate unei colectivități simbolice, cum ar fi identitățile post-sovietice și europene, nu au practic nicio semnificație atât pentru majoritatea, cât și minoritățile etnice, cu excepția românilor care întrec alte etnii în sensul de apartenență la spațiul european.

Figura 14. Oamenii acordă importanță diferitor tipuri de identitate. Care dintre următoarele afirmații descrie cel mai bine ceea ce simțiți că sunteți? Două răspunsuri posibile

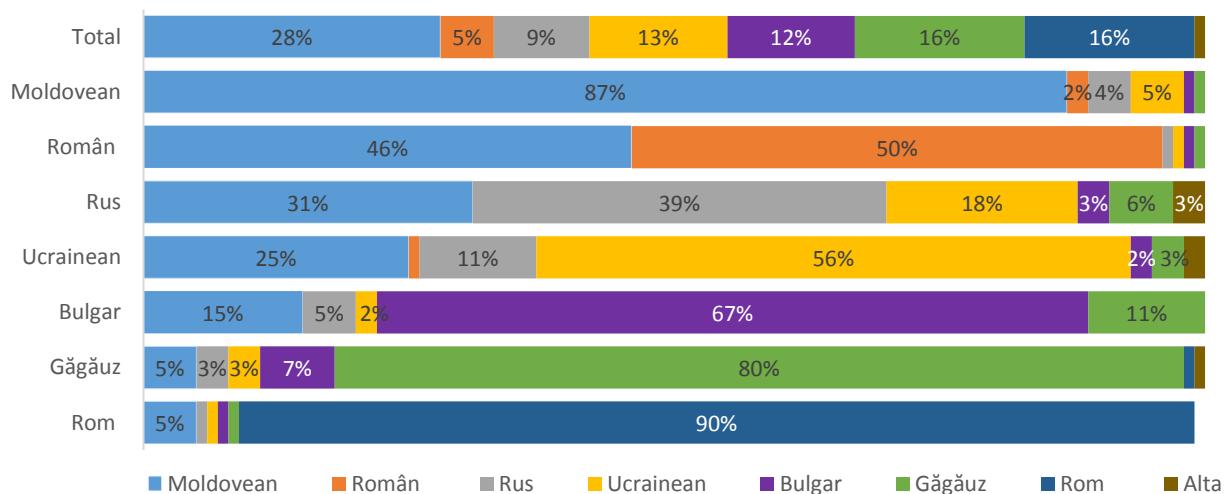

Etnia partenerului / soției / soțului

Căsătoriile monoetnice sunt de departe cele mai frecvente în comunitățile de romi, moldoveni și găgăuzi, în timp ce cele mai mixte căsătorii au loc în rândul rușilor (Figura 15).

Figura 15. Care este / a fost etnia partenerului / soțului / soției dvs.?

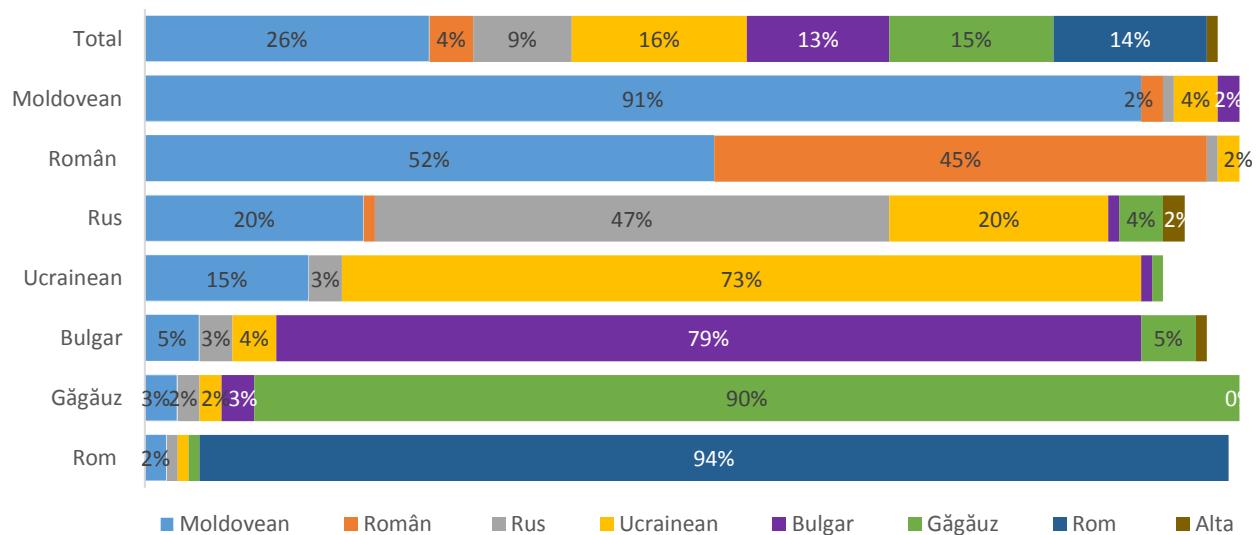
Eșantion: TOTAL – 1,612; Moldovean – 249; Român – 135; Rus – 206; Ucrainean – 245; Bulgar – 244; Găgăuz – 248; Rom – 285

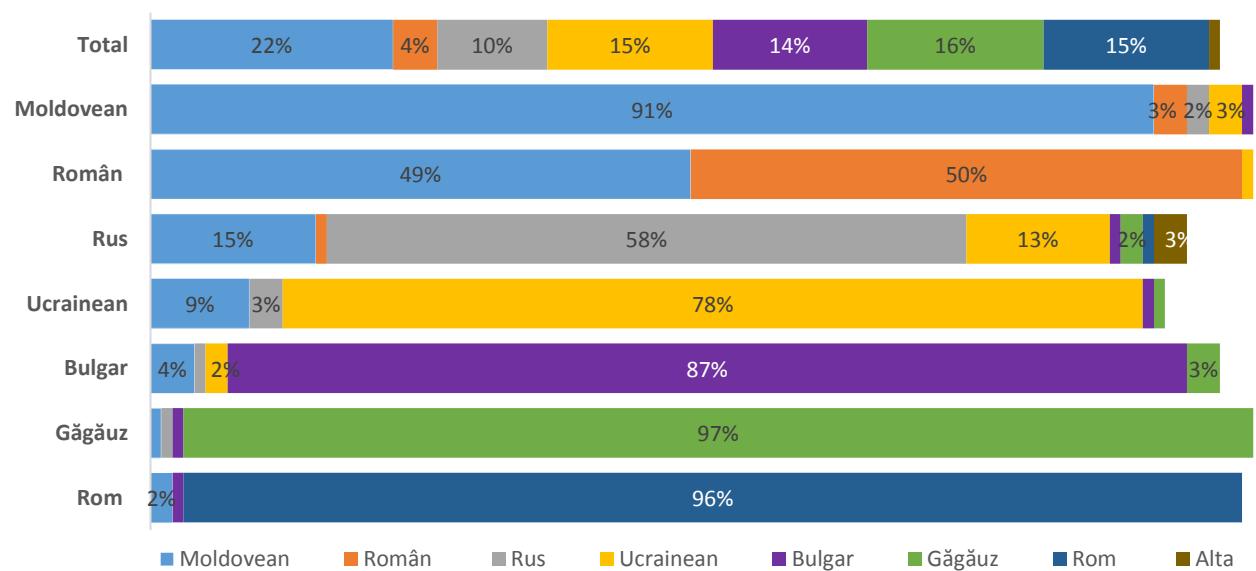
Etnia părinților

Tendințele de comportament în privința căsătoriilor mixte pare să fie transmis de-a lungul generațiilor. Totuși, această tendință scade ușor de la generație la generație. Rezultatele studiului nu ne permit însă să tragem concluzii cu privire la faptul dacă căsătoria monoetică sau mixtă este sau nu o alegere individuală deliberată, o normă colectivă sau un rezultat al segregării sociale.

Figura 16. Care este / a fost etnia mamei dvs.?

Figura 17. Care este / a fost etnia tatălui dvs.?

II. RELAȚIA GRUPURILOR ETNICE CU STATUL REPUBLICA MOLDOVA - PARTICIPAREA LA VIAȚA PUBLICĂ

2.1. Participarea în politica moldovenească

Încredere în instituțiile statului

Biserica și administrația publică locală se bucură de cel mai înalt nivel de încredere din partea tuturor grupurilor etnice, în timp ce cel mai scăzut nivel se răsfrângă asupra sistemului judiciar și Parlament (Figura 18). Ucrainenii, bulgarii, găgăuzii și romii au un nivel mai ridicat de încredere în instituțiile statului în comparație cu moldovenii, rușii și românii.

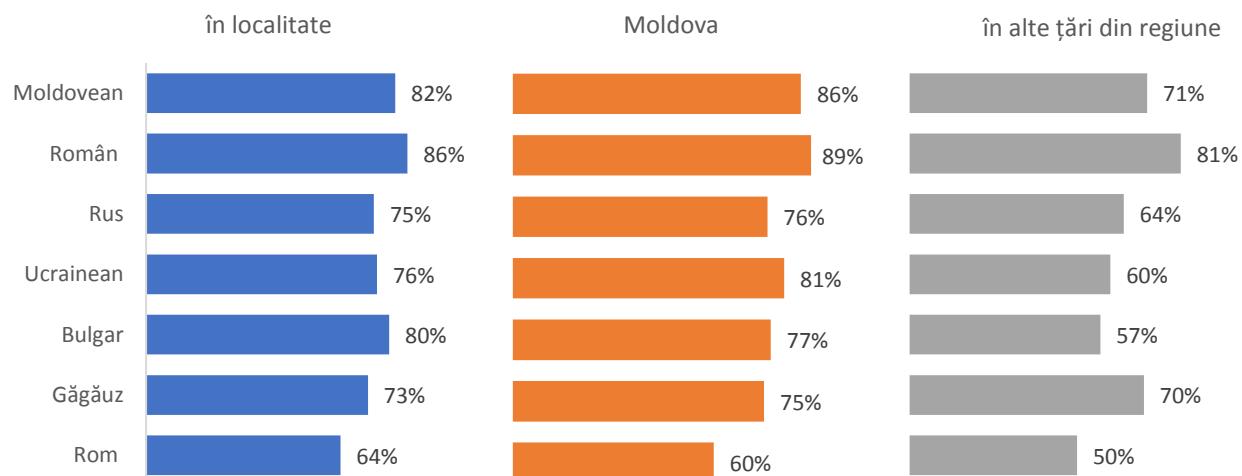
Figura 18. Câtă încredere aveți în aceste instituții? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *încredere deplină / mai degrabă încredere*

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Președinția	27%	5%	41%	56%	58%	62%	49%
Guvern	25%	12%	31%	43%	44%	49%	41%
Parlament	21%	10%	25%	32%	38%	36%	40%
Administrația publică regională	18%	19%	27%	29%	48%	68%	32%
Administrația publică locală	61%	50%	52%	72%	68%	74%	58%
Polizia	45%	32%	43%	52%	49%	53%	52%
Sistemul judiciar	28%	17%	29%	32%	37%	34%	48%
Armata	53%	40%	43%	57%	46%	59%	56%
Biserica	75%	54%	58%	78%	74%	85%	82%
Mass-media	38%	34%	28%	29%	37%	37%	40%

Nivel de informare auto-declarat

Toate grupurile etnice (romii într-o măsură mai mică) sunt relativ bine informați despre evenimente la toate nivelurile geografice (Figura 19). În general, respondenții sunt puțin mai bine informați despre ceea ce se întâmplă la nivel local și la nivel național, comparativ cu evenimentele din țările din regiune.

Figura 19. Cât de informați sunteți despre ce se întâmplă în ...? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *Foarte bine informat / la general sunt informat*

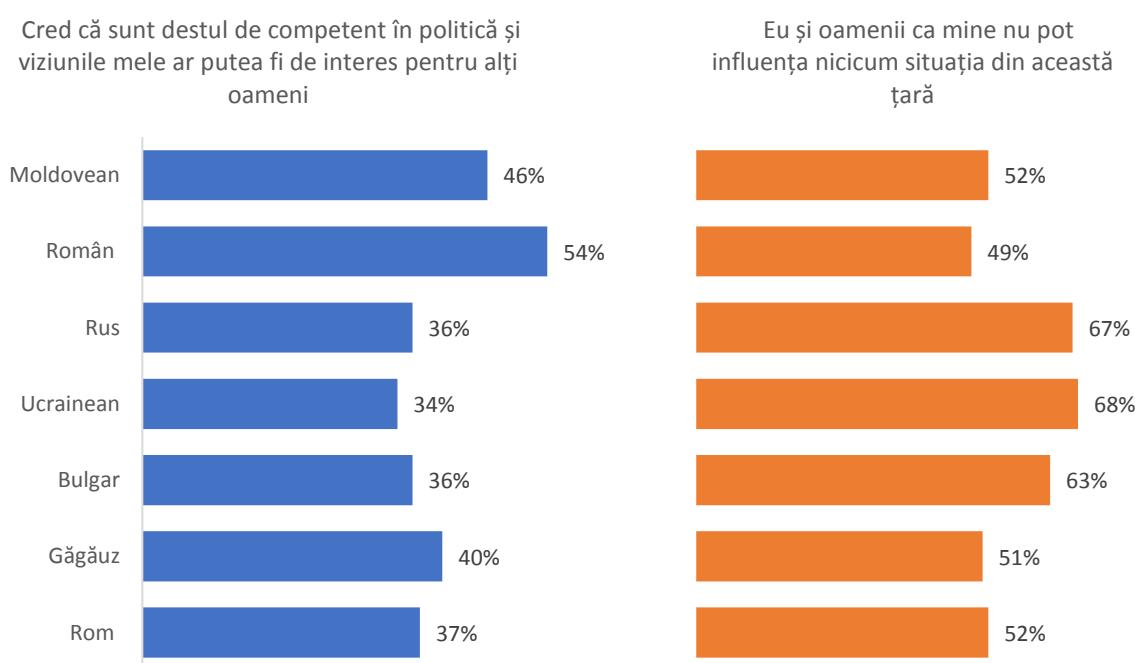

Încrederea în propria capacitate de a influența politica internă a statului

Cu excepția românilor, reprezentanții tuturor grupurilor etnice nu cred că sunt suficient de competenți sau suficient de influenți pentru a avea un impact asupra politicii interne a statului (Figura 20). Moldovenii ocupă locul al doilea după români în ceea ce privește nivelul de încredere de a influența viața politică. Găgăuzii demonstrează un nivel de încredere comparabil cu cel al moldovenilor în propria lor capacitate de a influența politica statului. Acest lucru poate fi legat de experiența lor de auto-guvernare teritorială. Alte minorități naționale nu se consideră influenți din punct de vedere politic.

În general, mai mult de jumătate până la două treimi dintre respondenți, indiferent de etnie, consideră că nu au puterea de a influența starea lucrurilor din țară. Cea mai incidentă în acest sens este în rândul grupurilor de ruși, ucraineni și bulgari.

**Figura 20. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns
Totalmente de acord / de acord**

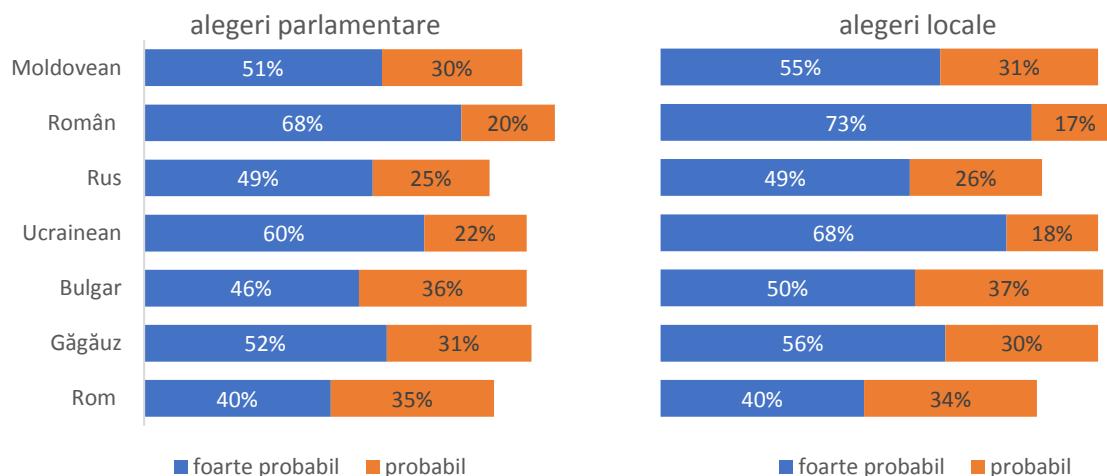

2.2. Participarea electorală și civică

Probabilitatea de a vota la următoarele alegeri

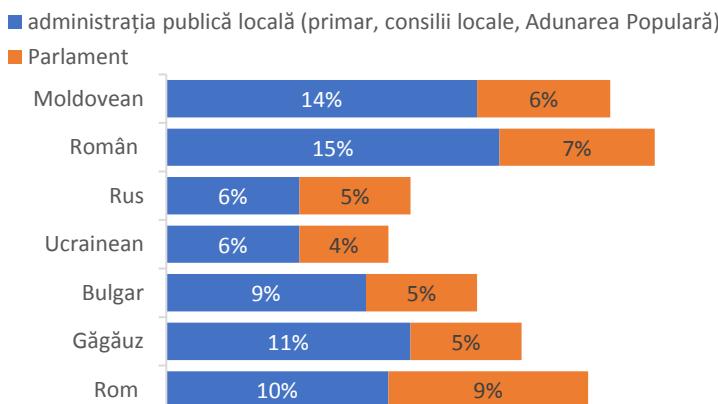
Toate grupurile etnice par a fi alegători activi, totuși incidența este relativ mai mică în rândul romilor și rușilor (Figura 21). Cetățenii, indiferent de etnie, ar fi mai dispuși să voteze reprezentanții aleși la nivel local, decât la nivel național, dar diferența este nesimnificativă.

Figura 21. Cât de probabil este că veți vota la următoarele alegeri ...? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns Foarte probabil / probabil

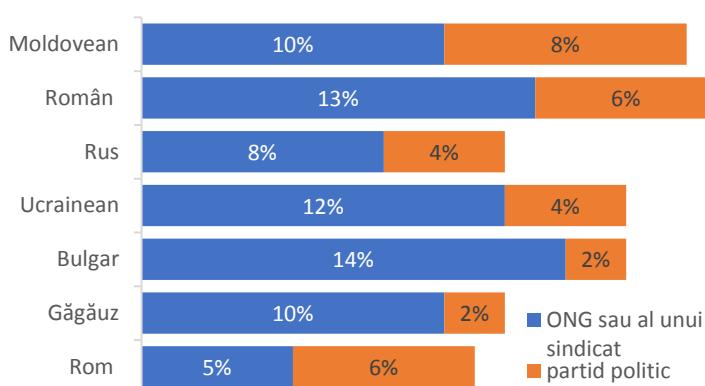

Disponibilitatea de a candida la funcții demnitate publică și aderarea la partid / ONG

Figura 22. Ați candidat la alegeri în ...? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

Interesul de a candida la funcții de demnitate publică este cel mai mare în rândul românilor și moldovenilor, urmat de găgăuzi și romi. Nivelul de interes este, în general, mai ridicat pentru o funcție din administrația locală, decât pentru reprezentarea la nivel național (Figura 22). Cu toate acestea, procentul general al celor care au astfel de intenții este cuprins între 5% și 15%.

Figura 23. Sunteți membru al unui ...? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

Modelul de apartenență la organizațiile politice și nepolitice / civice este identic pentru toate grupurile etnice: mai multe persoane sunt implicați în activitatea organizațiilor neguvernamentale. Mai mulți etnici moldoveni sunt membri ai partidelor politice în comparație cu minoritățile naționale. Nivelul general al angajamentului civic este percepțut a fi ridicat pentru societatea moldovenească, aproape 1 din 10 persoane din Moldova au aderat la un

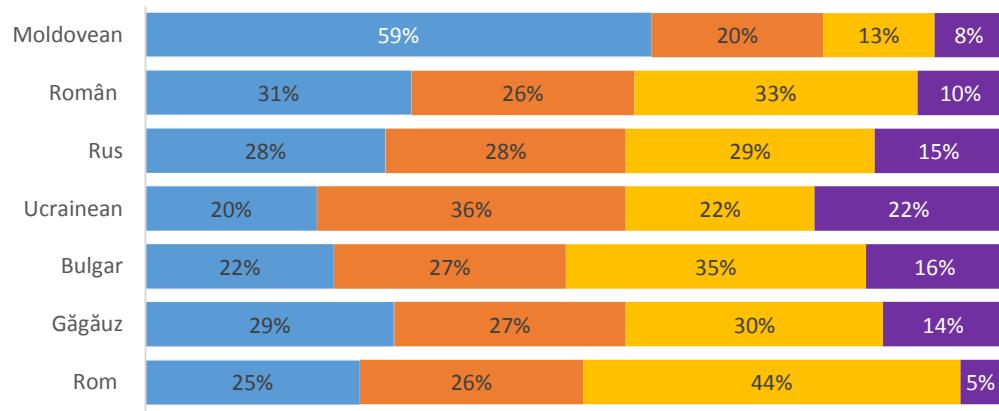
ONG sau sindicat (Figura 23). Cele mai active grupuri în acest sens sunt bulgarii, moldovenii, români și ucrainenii.

2.3. Reprezentarea în organele decizionale

Percepția reprezentării nominale în instituțiile de stat

Moldovenii se consideră suficient de reprezentați în instituțiile statului. Pe partea opusă a spectrului de reprezentare auto-percepută se află romii (Figura 24).

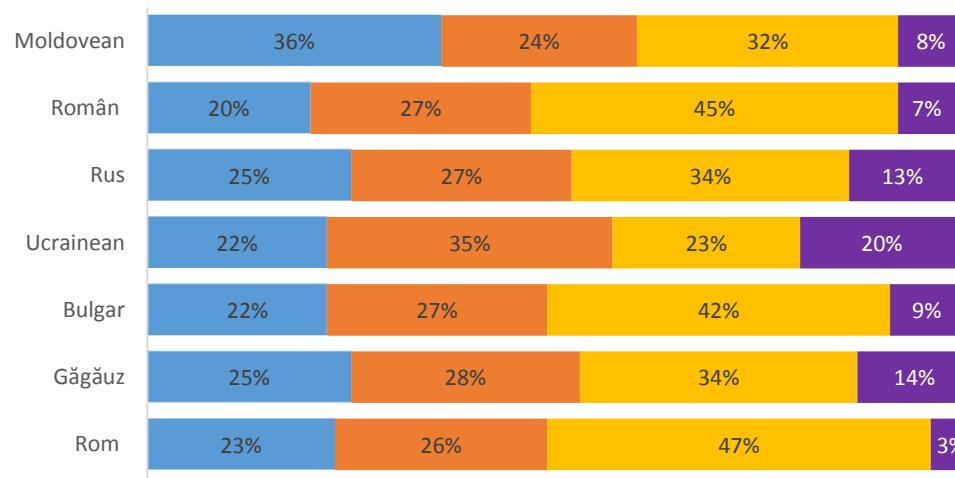
Doar în grupul moldovenilor etnici majoritari procentul celor satisfăcuți de nivelul lor de reprezentare în instituțiile statului depășește procentul celor nemulțumiți. În toate celelalte grupuri etnice, inclusiv români, predomină nemulțumirea.

Figura 24. În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație: Grupul meu etnic este suficient reprezentat în instituțiile de stat (cum ar fi Guvern, Parlament, APL etc.)?

Percepția reprezentării în organele decizionale

Imaginea arată total diferită în ceea ce privește reprezentarea de fond: aici discrepanța dintre grupurile etnice majoritare și minoritare scade semnificativ (Figura 25).

Figura 25. În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație: Interesele grupului meu etnic sunt suficient respectate în procesele de luare a deciziilor în țară?

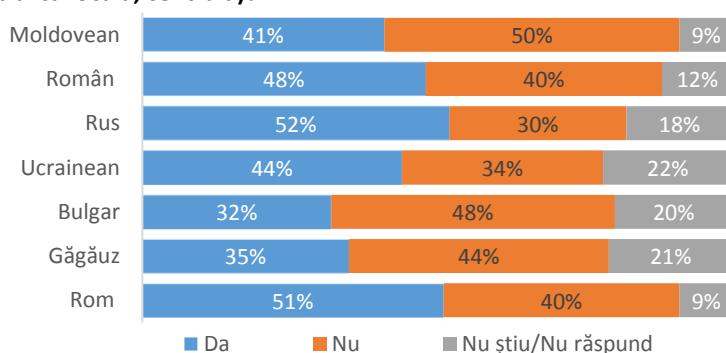
■ total de acord/ de acord ■ nici acord / nici dezacord ■ total dezacord/ nu sunt de acord ■ NŞ/NR

Cu toate acestea, o tendință similară cu reprezentarea nominală este valabilă pentru reprezentarea de fond: doar în cazul majorității etnicilor moldoveni procentul celor satisfăcuți de nivelul la care sunt reprezentate interesele lor în procesul decizional depășește ușor procentul celor nemulțumiți. În toate celelalte grupuri etnice predomină nemulțumirea. Cel mai înalt nivel de nemulțumire este în rândul etnicilor romi, bulgari și români.

2.4. Accesul la administrația publică și la serviciile publice

Bariere percepute de către grupurile etnice de a se angaja în serviciul public

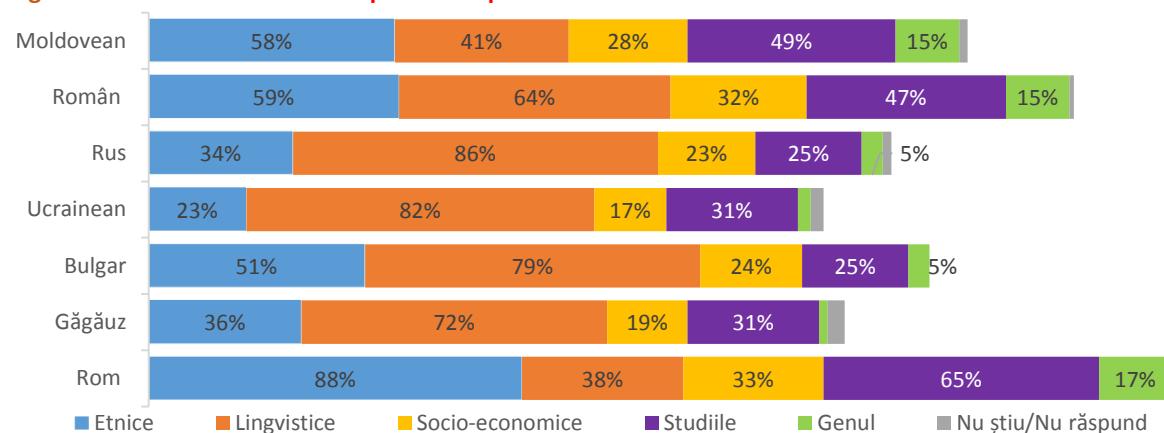
Figura 26. Credeti că există bariere pentru anumite grupuri etnice din Moldova de a se angaja în serviciul public (ex. administrația publică locală, centrală)?

Există un procent mare de oameni (aproape fiecare a doua persoană) în majoritatea grupurilor etnice (cu excepția bulgarilor și găgăuzilor) care cred că există o serie de obstacole în calea aderării la serviciul public (Figura 26).

Percepția asupra barierelor variază semnificativ între grupurile etnice. Romii se simt cei mai discriminați pe baza etniei lor și a nivelului de educație, în timp ce alte minorități par să se simtă mai puțin discriminate din motive pur etnice, dar consideră că limba le limitează perspectivele de angajare în serviciul public (Figura 27). Interesant este faptul că atât vorbitorii de limbă română, cât și vorbitorii de limbă rusă au enumerat competențele lingvistice ca fiind o barieră în calea angajării lor în sectorul public.

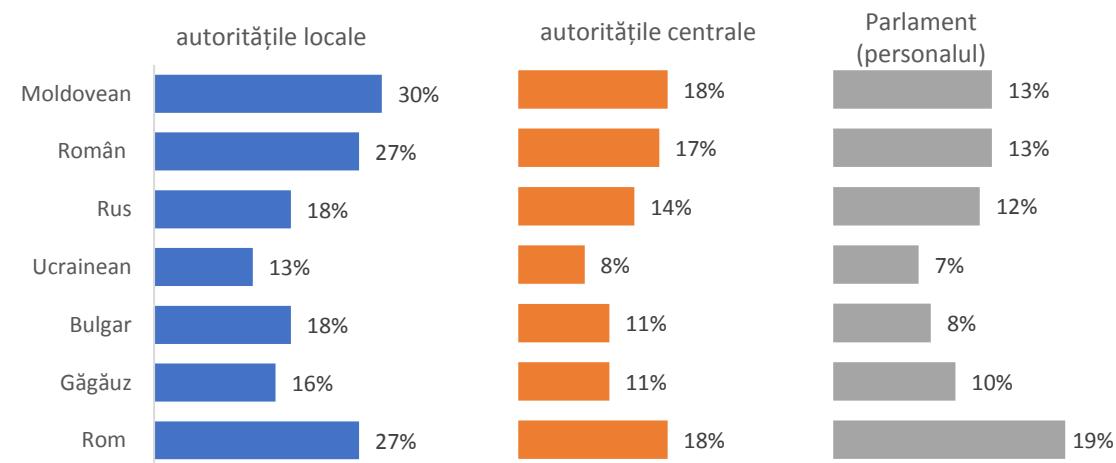
Figura 27. Ce fel de bariere? Răspuns multiplu

Disponibilitatea de a lucra în instituțiile de stat

Există un nivel relativ înalt de interes de a lucra în instituțiile de stat, în special la nivel local (Figura 28). Cel mai înalt nivel de interes a fost exprimat de moldoveni, români și romi. În general, romii au exprimat un nivel relativ ridicat al dorinței de a lucra la toate nivelurile instituțiilor de stat, în comparație cu alte minorități etnice. Cel mai scăzut nivel de interes a fost exprimat de ucraineni.

Figura 28. Ați lucra pentru următoarele instituții ...? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

Disponibilitatea de a lucra în instituțiile de stat corelează puternic cu încrederea în propria competență de implicare în politică și în capacitatea de a influența viața politică a statului: respondenții care se consideră competenți în politică tind într-o măsură mult mai mare să lucreze în instituțiile de stat, în comparație cu cei care se consideră mai puțin competenți - raportul mediu este de 1,8 ori mai mare în favoarea celor ce se consideră competenți. Cea mai mare diferență de raport este în rândul românilor (de 3,9 ori), ucrainenilor (de 2,2 ori) și moldoveni (de 2,0 ori).

2.5. Discriminare percepă

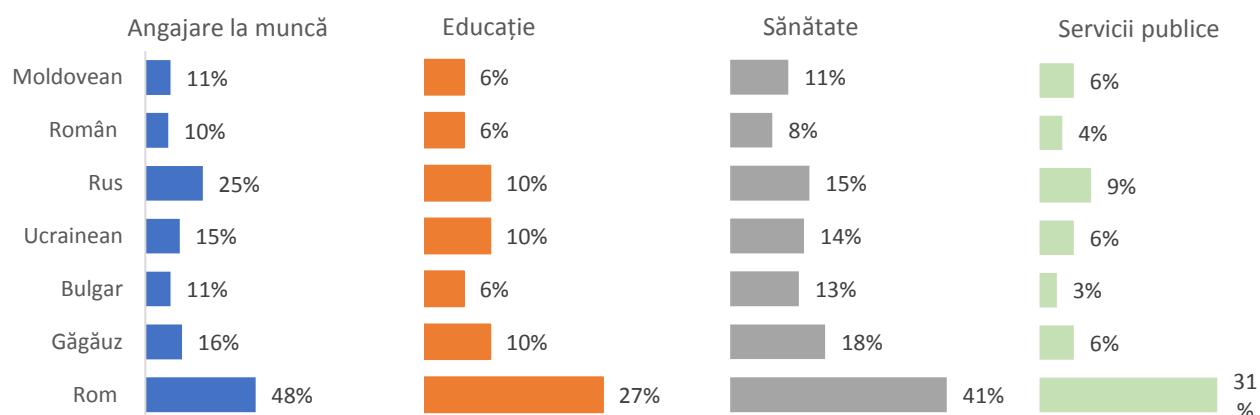
2.5.1. Discriminarea bazată pe criteriul etniei

Experiență personală de tratament inegal în diferite sectoare

De departe, cel mai discriminat grup etnic este percepă a fi romii (urmați de ruși, găgăuzi și ucraineni) în toate sectoarele chestionate (Figura 29).

Cazurile de discriminare menționate cel mai adesea s-au referit la procesul de angajare în câmpul muncii și la serviciile de sănătate.

Figura 29. Ați avut Dvs. personal sau membrii familiei Dvs. experiență de discriminare în următoarele situații? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

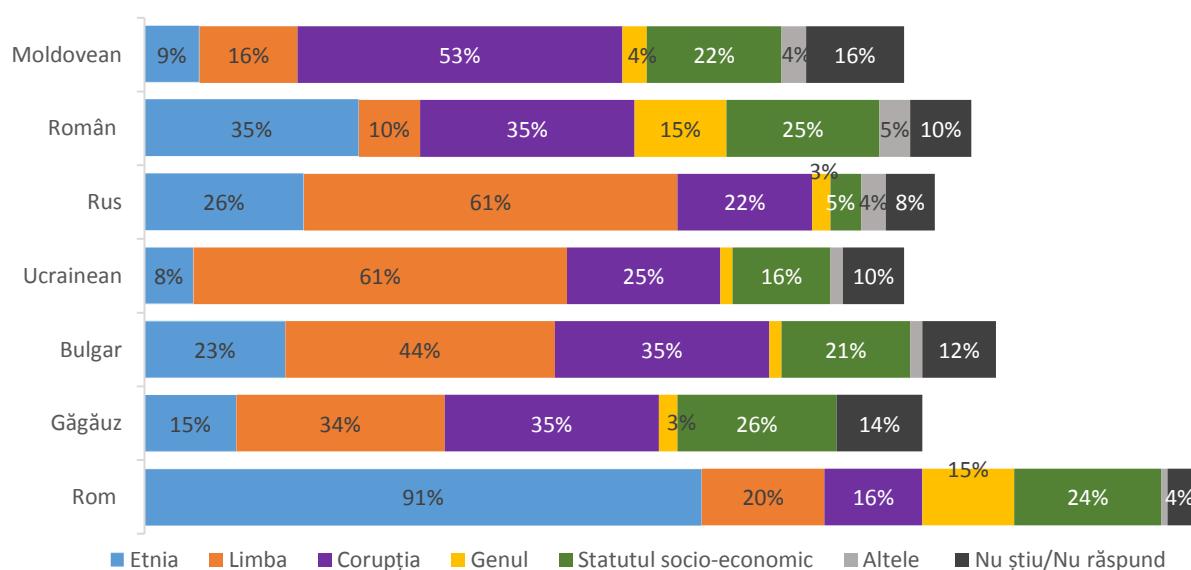

Motivul percepă al tratamentului inegal

Primii trei factori de discriminare la locul de muncă sunt limba, fenomenul corupăei și statutul socio-economic (Figura 30.1). Limba a fost cel mai des cită de ruși și ucraineni, în timp ce corupăea a fost cel mai des menționată de moldoveni. Statutul socio-economic este o barieră importantă pentru majoritatea grupurilor etnice. Etnia este de departe cel mai important criteriu discriminatoriu în cazul populației rome.

Figura 30.1. Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în procesul de angajare? Răspuns multiplu

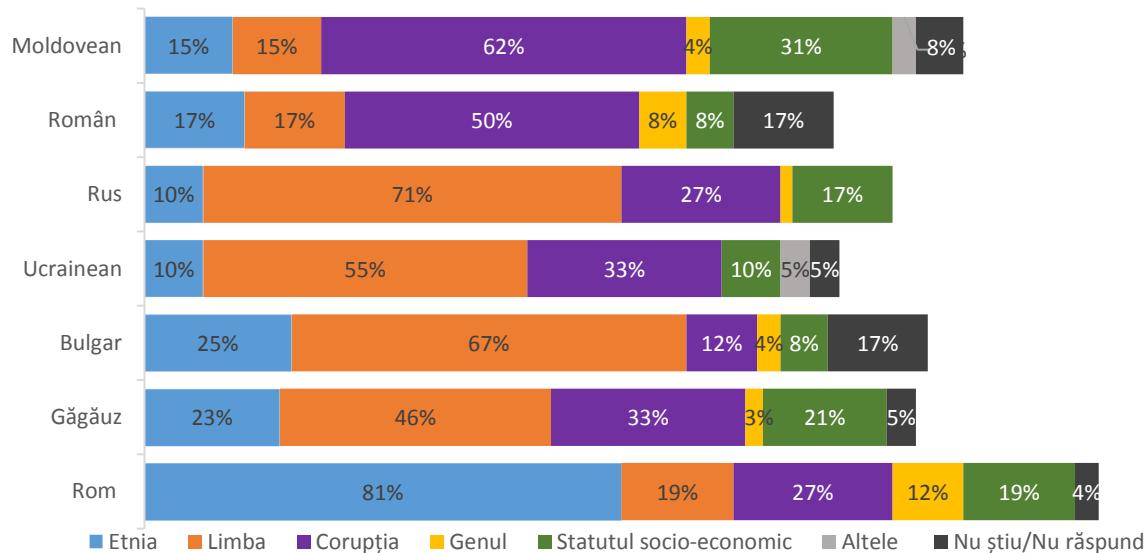
Eșantion: TOTAL – 526; Moldovean – 45; Român – 20; Rus – 99; Ucrainean – 61; Bulgar – 43; Găgăuz – 65; Rom – 193

Primii trei factori de discriminare în educație sunt, de asemenea, limba, fenomenul corupției și statutul socio-economic (Figura 30.2). Limba este menționată cel mai adesea de ruși, bulgari și ucraineni, în timp ce corupția - de moldoveni și români. Etnia este din nou factorul principal al discriminării în cazul romilor. Statutul socio-economic este al doilea ca importanță criteriu de discriminare în cazul moldovenilor.

Figura 30.2. Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în educație? Răspuns multiplu

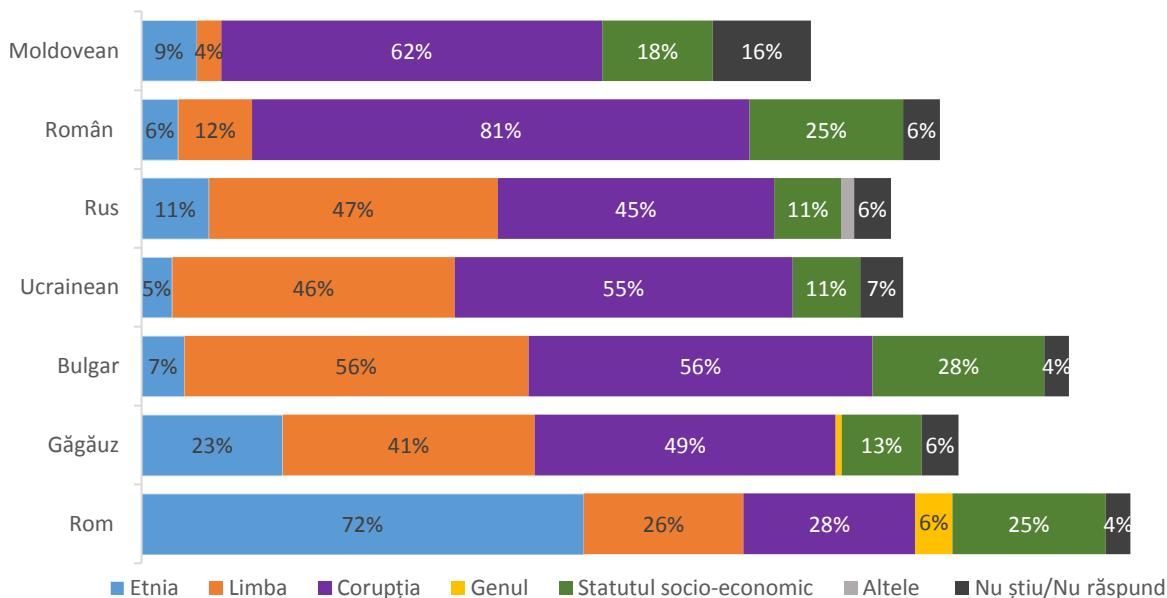
Eșantion: TOTAL – 292; Moldovean – 26; Român – 12; Rus – 41; Ucrainean – 42; Bulgar – 24; Găgăuz – 39; Rom – 108

Primii trei factori de discriminare în sănătatea publică sunt corupția, limba și statutul socio-economic (Figura 30.3). În comparație cu cele două sectoare menționate anterior, fenomenul corupției este factorul dominant al discriminării în sănătatea publică pentru toate grupurile etnice, cu excepția romilor, care se simt mai degrabă discriminati pe baza apartenenței etnice.

Figura 30.3. Care credeți că a fost motivul pentru tratament inegal în sănătate? Răspuns multiplu

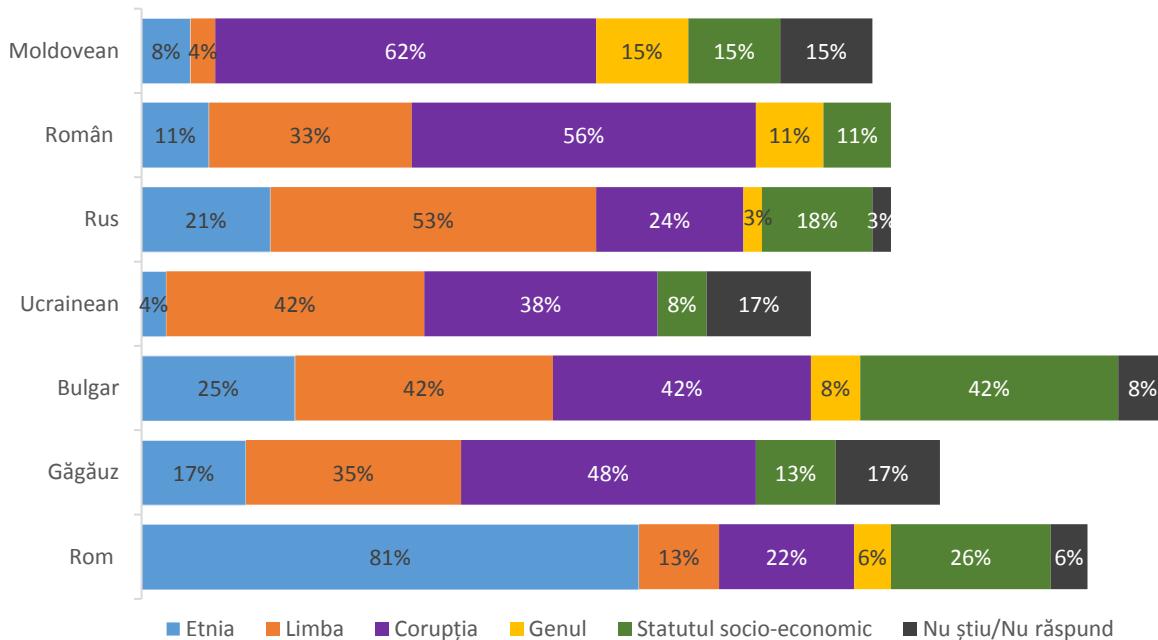
Eșantion: TOTAL – 470; Moldovean – 45; Român – 16; Rus – 62; Ucrainean – 56; Bulgar – 54; Găgăuz – 71; Rom – 166

Primii trei factori de discriminare în accesarea serviciilor publice sunt, de asemenea, corupția, limba și statutul socio-economic (Figura 30.4).

Figura 30.4. Care credeți că a fost motivul pentru tratament inequal în accesarea serviciilor publice? Răspuns multiplu

Eșantion: TOTAL – 256; Moldovean – 26; Român – 9; Rus – 38; Ucrainean – 24; Bulgar – 12; Găgăuz – 23; Rom – 124

Percepția factorilor de influență pentru avansarea în carieră în Moldova

Factorii cheie care influențează pozitiv avansarea în carieră sunt considerați a fi: atitudinea muncitoare, experiența profesională, cunoașterea limbii de stat și a limbilor străine, inclusiv a limbii ruse (Figura 31.1.).

Figura 31.1. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră următorii factori...?

		Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Proveniență	Nu contează	44%	34%	30%	33%	35%	41%	27%
	Influențează pozitiv	37%	47%	44%	43%	45%	39%	44%
	Influențează negativ	13%	12%	8%	6%	8%	10%	14%
Experiența profesională	Nu contează	9%	8%	8%	10%	9%	7%	13%
	Influențează pozitiv	86%	87%	84%	83%	85%	88%	65%
	Influențează negativ	4%	4%	1%	2%	2%	2%	8%
Cunoașterea limbii de stat	Nu contează	11%	7%	5%	6%	8%	11%	18%
	Influențează pozitiv	86%	89%	87%	86%	85%	83%	63%
	Influențează negativ	2%	3%	2%	4%	4%	4%	6%
Cunoașterea limbii ruse	Nu contează	20%	13%	10%	12%	23%	5%	25%
	Influențează pozitiv	73%	77%	81%	83%	72%	93%	56%
	Influențează negativ	4%	6%	4%	1%	2%	1%	7%
Cunoașterea limbilor străine	Nu contează	12%	3%	5%	8%	5%	7%	25%
	Influențează pozitiv	83%	95%	89%	85%	90%	90%	51%
	Influențează negativ	3%	1%	0%	1%	1%	1%	9%
Hărnicia	Nu contează	9%	9%	8%	9%	13%	5%	11%
	Influențează pozitiv	89%	88%	85%	86%	82%	94%	72%
	Influențează negativ	1%	1%	1%	0%	1%	0%	3%

Conform sondajului, aparteneța etnică și de gen nu par să afecteze nici pozitiv și nici negativ avansarea în carieră (Figura 31.2.).

Figura 31.2. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră următorii factori...?

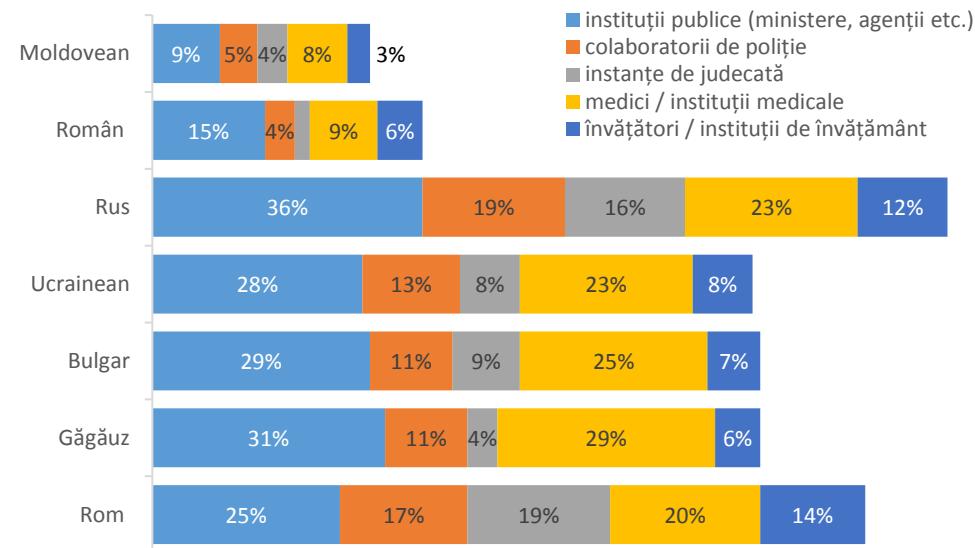
		Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Relații și cunoștințe	Nu contează	15%	14%	11%	10%	13%	15%	14%
	Influențează pozitiv	70%	70%	73%	71%	75%	65%	65%
	Influențează negativ	11%	14%	5%	7%	6%	13%	8%
Genul	Nu contează	69%	72%	64%	67%	74%	81%	42%
	Influențează pozitiv	23%	16%	16%	18%	11%	8%	33%
	Influențează negativ	4%	6%	6%	3%	4%	5%	10%
Aparenența etnică	Nu contează	59%	53%	47%	47%	58%	62%	27%
	Influențează pozitiv	23%	20%	22%	25%	19%	17%	29%
	Influențează negativ	11%	16%	15%	11%	9%	13%	29%
Nivelul de studii	Nu contează	15%	5%	9%	9%	8%	10%	14%
	Influențează pozitiv	77%	85%	81%	81%	85%	86%	59%
	Influențează negativ	7%	8%	4%	5%	4%	2%	14%
Afilierea politică	Nu contează	37%	23%	28%	27%	33%	31%	34%
	Influențează pozitiv	36%	39%	38%	39%	41%	38%	38%
	Influențează negativ	17%	26%	11%	11%	9%	13%	12%

2.5.2. Probleme legate de cunoașterea limbii

Dificultăți întâmpinate din cauza limbii de comunicare

În linii generale, toate grupurile minoritare s-au confruntat cu probleme lingvistice în comunicare (Figura 32). Cele mai frecvente cazuri au fost evidențiate în relațiile cu instituțiile de stat și cu personalul medical.

Figura 32. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu ...? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

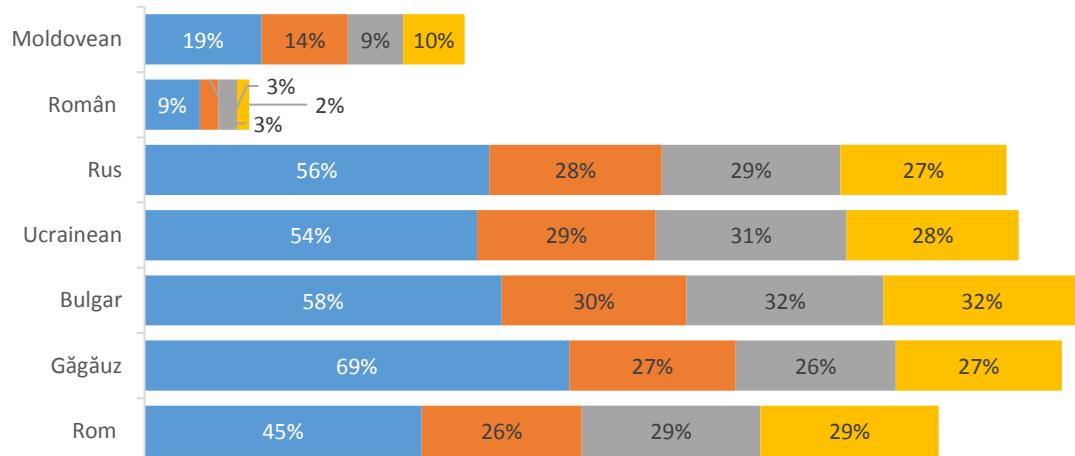

Dificultăți întâmpinate în accesarea informației cu caracter public

Aceeași tendință este valabilă în cazul accesării informației de interes public (Figura 33). Înțelegerea instrucțiunilor cu privire la modul de administrare a medicamentelor și alte informații ce țin de domeniul sănătății a fost evidențiată în cea mai mare parte de toate grupurile minoritare.

Figura 33. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în accesarea informațiilor cu privire la ...? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

- Instrucțiuni de medicamente și informații referitoare la probleme de sănătate (broșuri, buclete, anunțuri etc.)
- Paginile web ale administrației publice locale, precum și documente oficiale
- Informații legate de servicii și beneficii sociale (pensii, asigurare medicală etc.)
- Acte legale adoptate (legi, acte normative etc.)

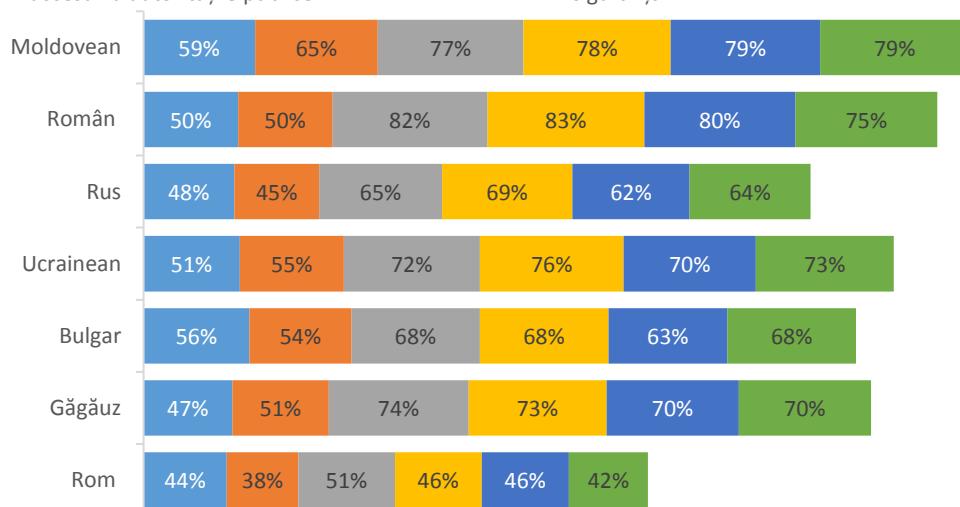
2.5.3. Percepția asupra inegalităților în privința participării la viața socială și economică

Evaluarea egalității de șanse în diferite domenii

Dintre toate domeniile evaluate, dezvoltarea economică și angajarea în câmpul muncii sunt considerate a fi mai puțin egale din punct de vedere a oportunităților oferite diferitelor grupuri etnice (Figura 34).

Figura 34. Credeti că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește ...? Este reflectat doar răspunsul afirmativ DA

- oportunitățile economice
- accesul la educație
- accesul la autoritățile publice
- angajarea în câmpul muncii
- accesul la serviciile publice (servicii de sănătate etc.)
- siguranță

Cele mai vulnerabile grupuri în ceea ce privește egalitatea de șanse sunt percepute a fi romii și rușii.

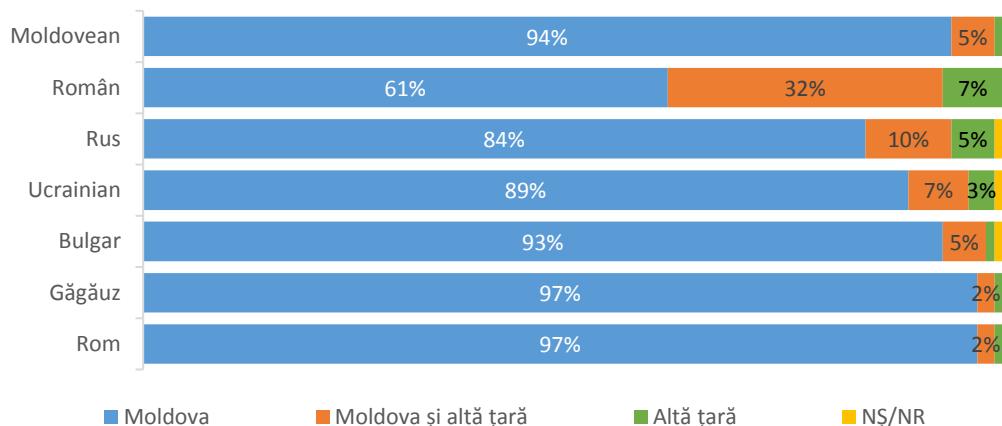
III. RELAȚIILE CU ȚĂRILE ÎNRUDITE

3.1. Originea culturală

Tara natală

Marea majoritate a reprezentanților grupurilor etnice consideră Republica Moldova drept patria lor (Figura 35). Un număr semnificativ dintre cei care se identifică români invocă și o altă țară natală de rând cu Republica Moldova. Aceste rezultate indică faptul că minoritățile naționale își promovează loialitatea față de stat și percep în mod covârșitor Moldova drept casa lor.

Figura 35. Ce țară considerați a fi Patria dvs.?

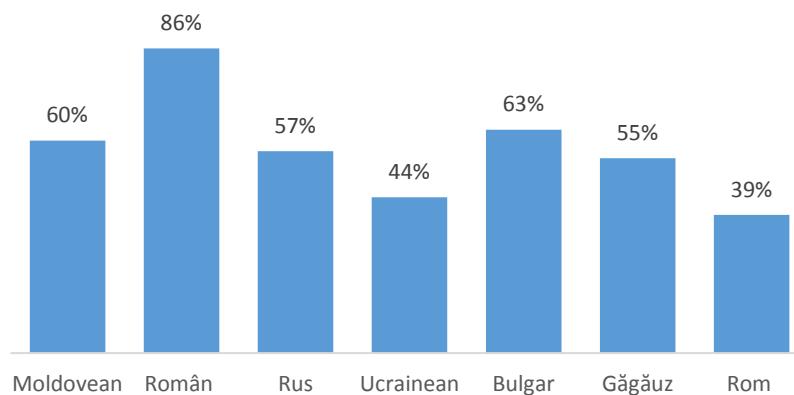

3.2. Afinități culturale

Relații speciale cu statele înrudite

Există o legătură relativ strânsă între factorul etnic și relația percepută cu statele înrudite din motive istorice/culturale (Figura 36), cu unele excepții (în rândul reprezentanților romi și ucraineni). Cele mai puternice legături cu statele înrudite se observă în cadrul grupurilor de români, ruși și bulgari.

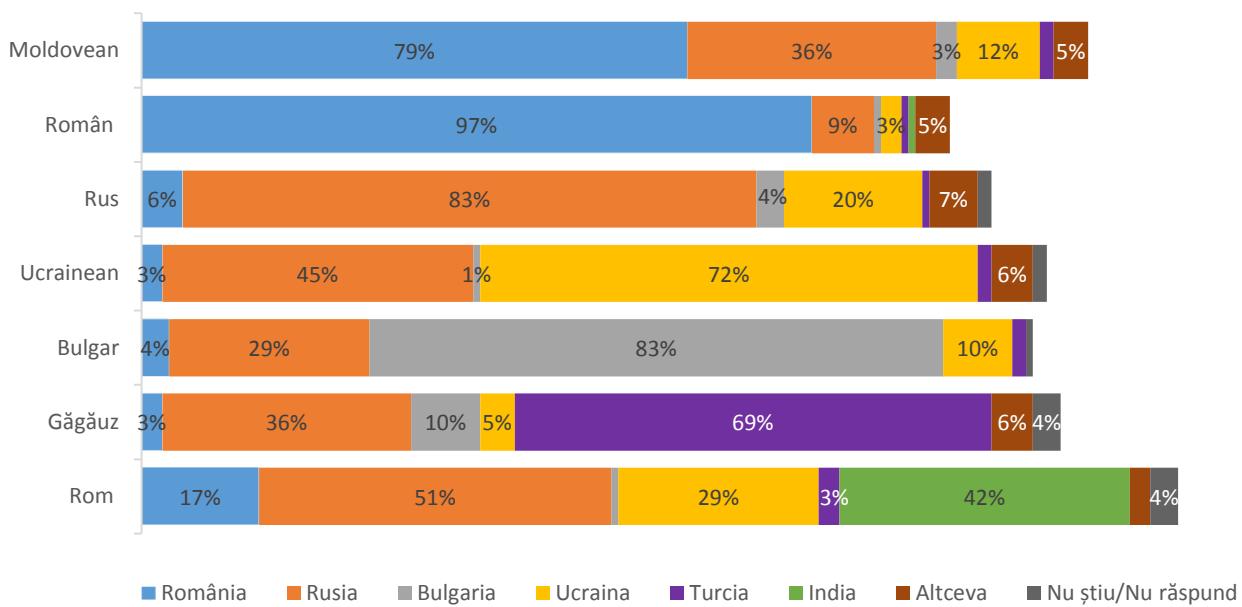
Figura 36. În opinia dvs., grupul dvs. etnic are relații speciale cu vreo altă țară (în baza istoriei, culturii etc.)?

Majoritatea grupurilor etnice, cu excepția românilor, simt legături speciale cu Rusia. (Figura 37). Găgăuzii, la rândul lor, consideră Turcia drept statul care le este cel mai aproape cultural. Relația dintre afinitatea culturală a minorităților naționale față de alte state și loialitatea față de statul în care își au reședința este complexă. Toate minoritățile naționale simt legături culturale strânse cu un număr de state și nu doar cu un singur stat, ceea ce ar putea fi interpretat ca normalizare a identităților multiple. Acest lucru este un factor pozitiv în vederea gestionării diversității în Republica Moldova.

Figura 37. Cu ce țară?

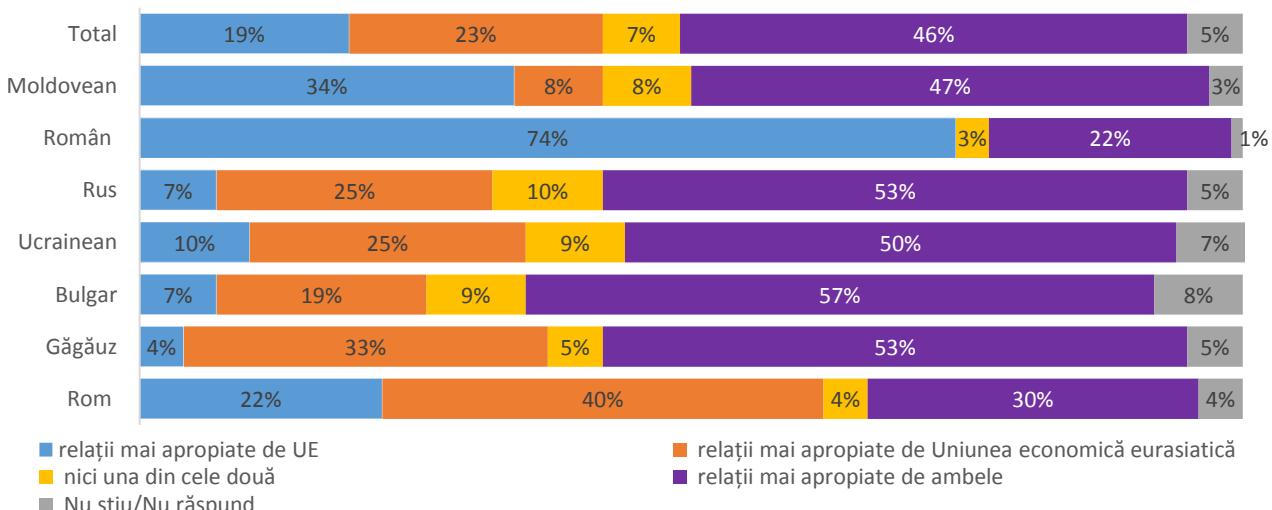
Eșantion: Moldovean – 241; Român – 171; Rus – 230; Ucrainean – 181; Bulgar – 256; Găgăuz – 219; Rom – 158

3.3. Orientare geopolitică

Direcția aleasă pentru dezvoltarea țării (UE - UEE)

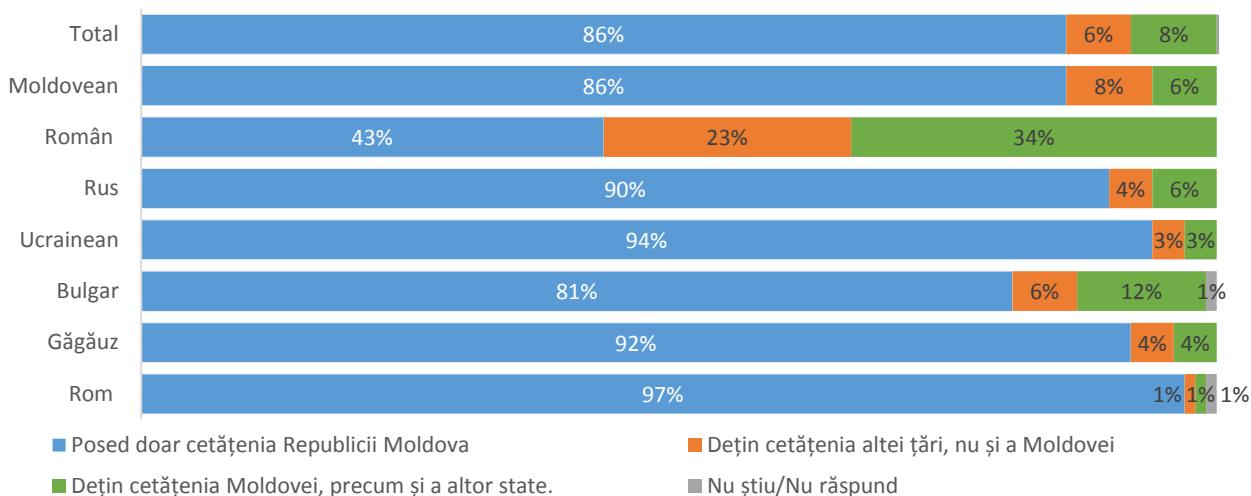
O majoritate considerabilă a celor intervievați ar prefera ca țara să dezvolte legături mai strânse atât cu Uniunea Europeană (UE), cât și cu Uniunea Economică Eurasiacă (UEE) (Figura 38). Grupul etnic român arată o preferință vădită pentru Uniunea Europeană, în timp ce un segment semnificativ al populației de romi ar fi în favoarea unei relații mai strânse cu UEE. În linii generale, minoritățile naționale manifestă preferință pentru UEE comparativ cu UE. Totuși, rezultatele sondajului sugerează că minoritățile naționale nu sunt neapărat pro-UEE și anti-UE, dar mai degrabă ar opta pentru o abordare echilibrată pentru a beneficia de ambele piețe, similar cu majoritatea etnicilor moldoveni.

Figura 38. În opinia dvs. care ar trebui să fie direcția țării?

3.4. Cetățenie multiplă

Marea majoritate a rușilor, ucrainenilor, moldovenilor, găgăuzilor și romilor dețin doar cetățenia Republicii Moldova (Figura 39). Românii au de departe cea mai mare incidență a cetățeniei multiple sau a unei singure cetătenii a unui alt stat, urmați de bulgari.

Figura 39. Dețineți o singură cetățenie sau aveți mai multe?

Din cei care dețin cetătenii multiple, moldovenii și românii au confirmat că dețin și cetățenie română. Rușii dețin cetățenie rusă și română. Ucrainenii dețin cetățenie ucraineană și română. Bulgarii s-au referit în principal la cetățenia bulgară, iar găgăuzii au menționat că dețin cetățenia russă și bulgară.

IV. RELAȚIILE INTER-ETNICE ÎN MOLDOVA

4.1. Distanța socială

Atitudinea față de persoanele din alte grupuri etnice

Distanța socială între grupurile etnice a fost măsurată printr-un set de șase întrebări cu privire la gradul de acceptare a altor grupuri etnice în situații diferite: a trăi în Republica Moldova, a locui aceeași localitate, a fi colegi de serviciu, a fi vecini, a fi prieteni și a face parte din propria familie.

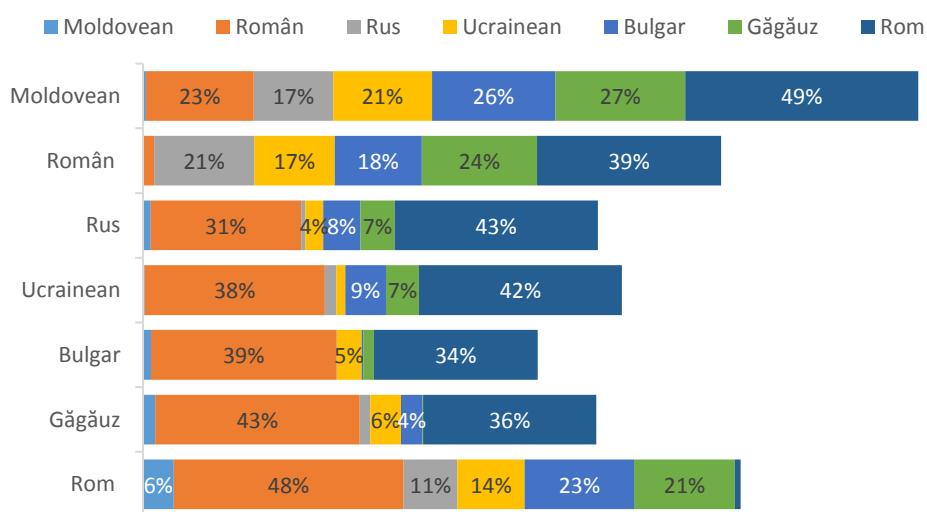
Figura 40 ilustrează procentul mediu de neacceptare în toate cele șase situații pentru fiecare grup etnic chestionat. În acest sens, datele arată că grupurile etnice de români și romi sunt mai susceptibile de a nu fi acceptate de celelalte grupuri etnice. Românii sunt cel mai puțin acceptați de romi (48%) și găgăuzi (43%), în timp ce romii sunt cel mai puțin acceptați de moldoveni (49%), ruși (43%) și ucraineni (42%).

Alte relații relativ distanțate sunt după cum urmează:

- rușii sunt mai puțin acceptați de români (21%) și moldoveni (17%);
- ucrainenii sunt mai puțin acceptați de moldoveni (21%), români (17%) și romi (14%);
- bulgarii sunt mai puțin acceptați de moldoveni (26%), români (18%) și romi (23%);
- găgăuzii sunt mai puțin acceptați de moldoveni (27%), romi (21%) și români (24%).

Figura 40. Indicator mediu al distanței sociale pentru 6 variabile / situații (a trăi în Moldova, a locui într-o localitate, a fi colegi, a fi vecini, a fi prieteni și a face parte din familia proprie) Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc

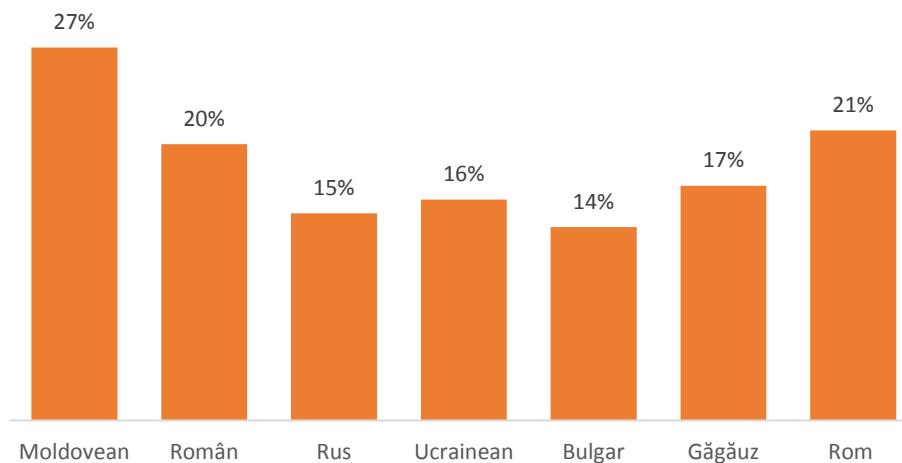
Notă! Variabilele independente (grupuri etnice chestionate) sunt reflectate orizontal iar variabilele dependente (grupuri etnice față de care este exprimat nivelul de acceptare) sunt reflectate vertical. În acest sens, datele trebuie interpretate liniar.

Atunci când este comparat nivelul de neacceptare cu nivelul de acceptare (diferența față de maxima de 100% în Figura 40 pentru fiecare segment reprezintă practic procentul celor care ar accepta alte grupuri etnice), rezultă că, în linii generale, nivelul de acceptare este semnificativ mai mare decât nivelul de neacceptare în raport cu aproape toate celelalte grupuri etnice. O altă constatare este că acceptarea sau neacceptarea nu este reciprocă pentru fiecare grup în raport cu celelalte grupuri etnice.

Media procentuală indică faptul că moldovenii manifestă cel mai înalt nivel de distanță socială față de toate celelalte grupuri etnice, în timp ce bulgarii reflectă cel mai scăzut nivel (Figura 41).

Figura 41. Indicatorul distanței sociale Procent mediu

Figurile 42.1-42.6 arată nivelul de neacceptare în puncte procentuale pentru fiecare grup etnic chestionat (pe coloane) față de un anumit grup etnic (pe rând) în fiecare din cele șase situații separate. Cu cât nivelul de interacțiune este mai apropiat, cu atât este mai mare distanța socială dintre grupurile etnice. Acest lucru este evidențiat în special în raport cu acceptarea în familie a altor grupuri etnice (Figura 42.6.). Grupurile etnice de români și romi sunt ținute constant la o distanță semnificativ mai mare comparativ cu celelalte grupuri etnice în toate cele șase situații.

Figura 42.1. Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să locuiască în Republica Moldova? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldoveni	0%	0%	1%	0%	2%	2%	3%
Români	24%	3%	32%	42%	42%	44%	46%
Ruși	17%	22%	1%	3%	0%	2%	8%
Ucraineni	20%	17%	3%	2%	4%	6%	11%
Bulgari	24%	16%	6%	8%	1%	4%	19%
Găgăuzi	24%	21%	5%	6%	2%	0%	18%
Romi	42%	31%	35%	38%	31%	30%	1%

Figura 42.2. Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să locuiască în localitatea dvs.? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldoveni	0%	0%	1%	0%	2%	2%	3%
Români	23%	3%	32%	41%	42%	45%	47%
Ruși	16%	22%	1%	2%	0%	2%	8%
Ucraineni	20%	17%	3%	2%	4%	6%	11%
Bulgari	24%	16%	6%	8%	1%	4%	19%
Găgăuzi	24%	21%	5%	6%	2%	0%	18%
Romi	42%	31%	35%	38%	31%	30%	1%

Figura 42.3. Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să vă fie colegi? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc*

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldoveni	1%	0%	1%	0%	2%	3%	4%
Români	22%	2%	30%	37%	38%	41%	46%
Ruși	16%	19%	1%	2%	0%	2%	8%
Ucraineni	19%	15%	3%	2%	5%	6%	11%
Bulgari	24%	19%	8%	8%	0%	4%	20%
Găgăuzi	26%	24%	6%	6%	2%	0%	18%
Romi	46%	40%	42%	42%	33%	34%	1%

Figura 42.4. Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să vă fie vecini? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc*

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldoveni	0%	0%	1%	0%	2%	3%	4%
Români	22%	2%	30%	38%	38%	42%	46%
Ruși	16%	18%	1%	3%	0%	2%	8%
Ucraineni	20%	15%	3%	2%	5%	7%	11%
Bulgari	26%	18%	8%	8%	0%	4%	20%
Găgăuzi	27%	24%	7%	7%	2%	0%	18%
Romi	51%	41%	45%	44%	36%	37%	1%

Figura 42.5. Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să vă fie prieteni? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc*

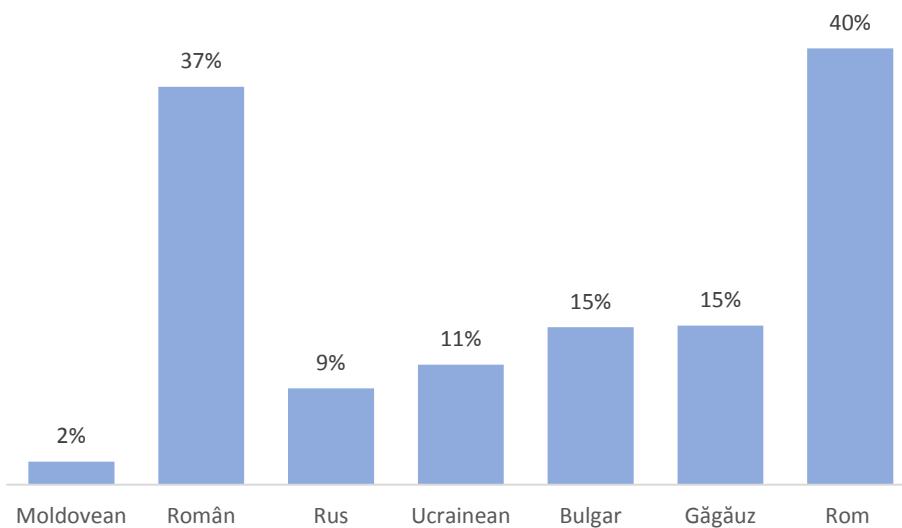
	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldoveni	0%	0%	2%	0%	2%	2%	3%
Români	21%	2%	30%	32%	36%	39%	46%
Ruși	16%	19%	1%	2%	0%	2%	8%
Ucraineni	21%	16%	4%	2%	6%	6%	10%
Bulgari	27%	18%	8%	8%	1%	4%	20%
Găgăuzi	28%	24%	7%	7%	2%	0%	19%
Romi	53%	41%	45%	43%	35%	37%	1%

Figura 42.6. Care ar fi atitudinea dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarea situație: Să facă parte din familia dvs.? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *mai degrabă nu aș accepta / nu aș accepta deloc*

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldoveni	1%	0%	5%	1%	2%	4%	22%
Români	24%	3%	35%	37%	38%	45%	58%
Ruși	19%	25%	1%	4%	0%	3%	28%
Ucraineni	25%	21%	5%	2%	6%	8%	31%
Bulgari	31%	24%	12%	12%	0%	6%	40%
Găgăuzi	33%	29%	12%	11%	3%	0%	37%
Romi	59%	46%	54%	50%	40%	50%	3%

La calcularea procentului mediu de neacceptare în toate cele şase situaţii combinate pentru fiecare grup etnic, romii şi românii sunt cele două grupuri etnice cu cel mai înalt nivel de neacceptare de către celelalte grupuri etnice (Figura 43), în timp ce populaţia majoritară (moldovenii) este grupul etnic cel mai puţin respins.

Figura 43. Grupurile etnice după nivelul de neacceptare în societate

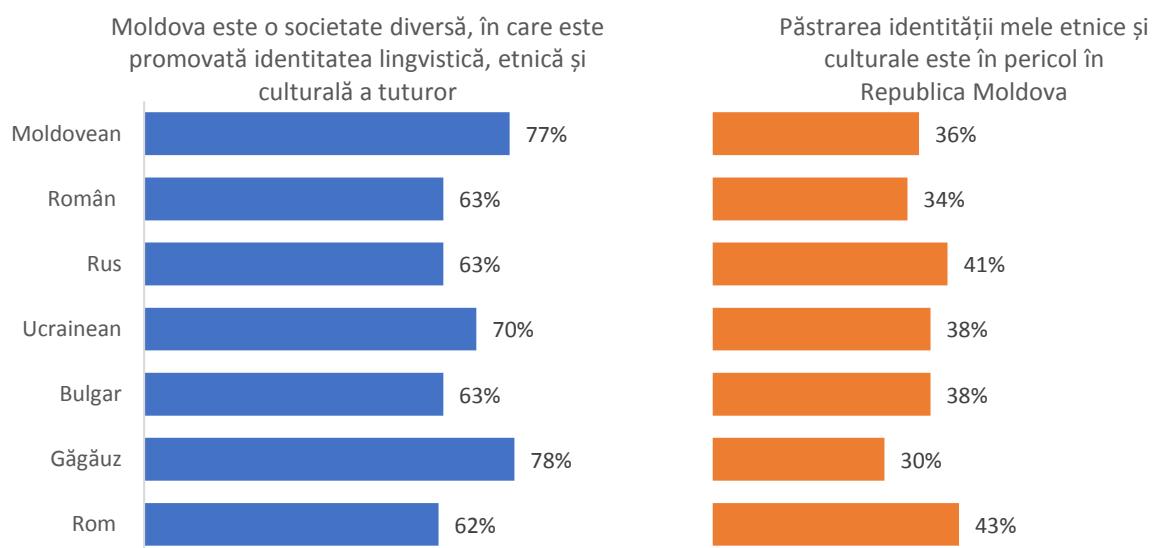
4.2. Deschiderea pentru diversitate

4.2.1. Deschiderea pentru diversitate etnică şi culturală

Păstrarea şi promovarea identităţilor etnice şi culturale

Majoritatea respondenţilor din toate grupurile etnice consideră că identitatea lor este promovată, în timp ce un procent mai mic consideră că este pusă în pericol păstrarea identităţii lor (Figura 44).

Figura 44. În ce măsură sunteţi de acord cu următoarele afirmaţii? Sunt reflectate doar opţiunile de răspuns totalmente de acord / de acord

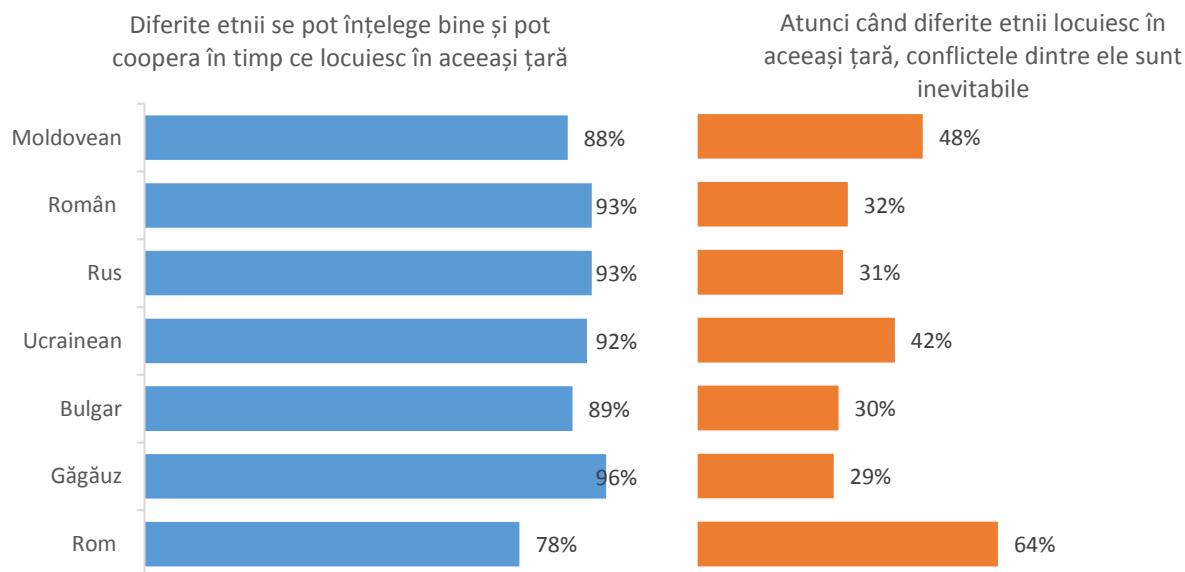

Dintre toate grupurile etnice, găgăuzii sunt cel mai puțin îngrijorați referitor la păstrarea identității lor. Aranjamentele de autonomie teritorială existente pot fi o explicație pentru percepția relativ mai sporită decât media pe alte grupuri etnice asupra păstrării și promovării identității lor. De remarcat faptul că populația majoritară nu se simte mult mai sigură în ceea ce privește păstrarea identității etnice, în comparație cu grupurile minoritare. În ansamblu, atât populația majoritară, cât și minoritățile etnice consideră Republica Moldova ca fiind un stat în care diversitatea este îmbrățișată și promovată.

Nivelul de toleranță într-o societate multietnică

Marea majoritate a reprezentanților grupurilor etnice (și într-o măsură mai redusă romii) manifestă toleranță față de o societate multietnică (Figura 45). Totuși, 2/3 dintre romi consideră că conflictele interetnice sunt inevitabile într-o societate multietnică. Percepția lor de a fi grupul care este exclus și discriminat în mod sistematic i-ar fi putut face mai susceptibili la dificultățile coexistenței interetnice. Cu toate acestea, chiar și majoritatea reprezentanților etniei rome mai crede că pacea interetnică, în principiu, este posibilă.

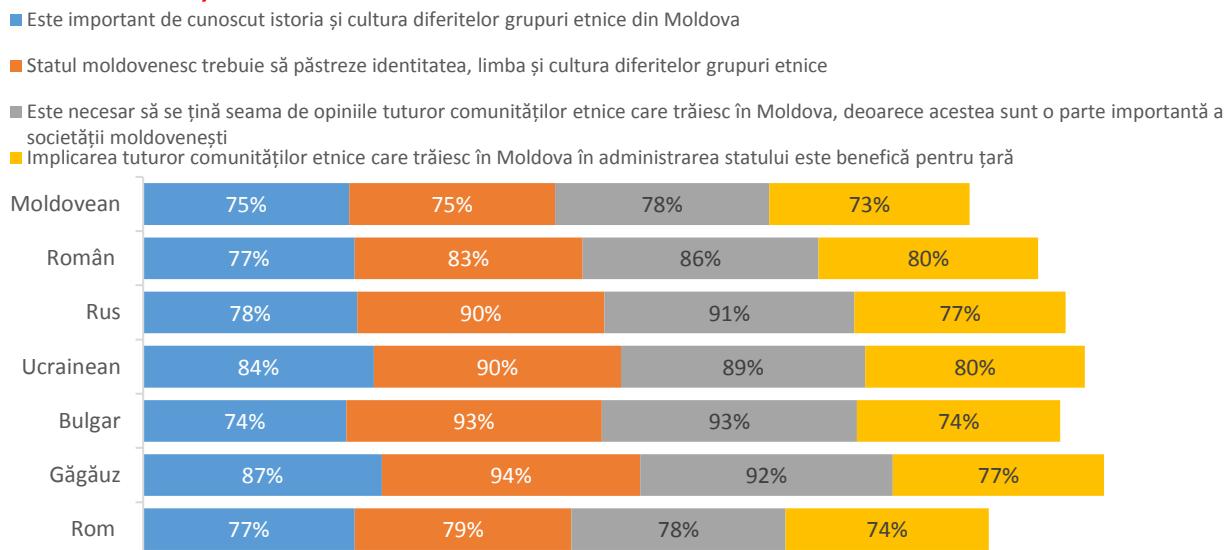
Figura 45. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns totalmente de acord / de acord

Atitudinea față de promovarea societății multietnice și implicarea tuturor grupurilor etnice

Există un nivel aproape egal de deschidere din partea tuturor grupurilor etnice pentru o societate multietnică și pentru implicarea tuturor grupurilor etnice în administrarea afacerilor de stat (Figura 46). Minoritățile naționale tend să acorde o importanță mai mare obligației statului în păstrarea identității etniilor și de a lua în considerare opiniile diferitelor grupuri, în comparație cu populația majoritară.

Figura 46. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns totalmente de acord / de acord

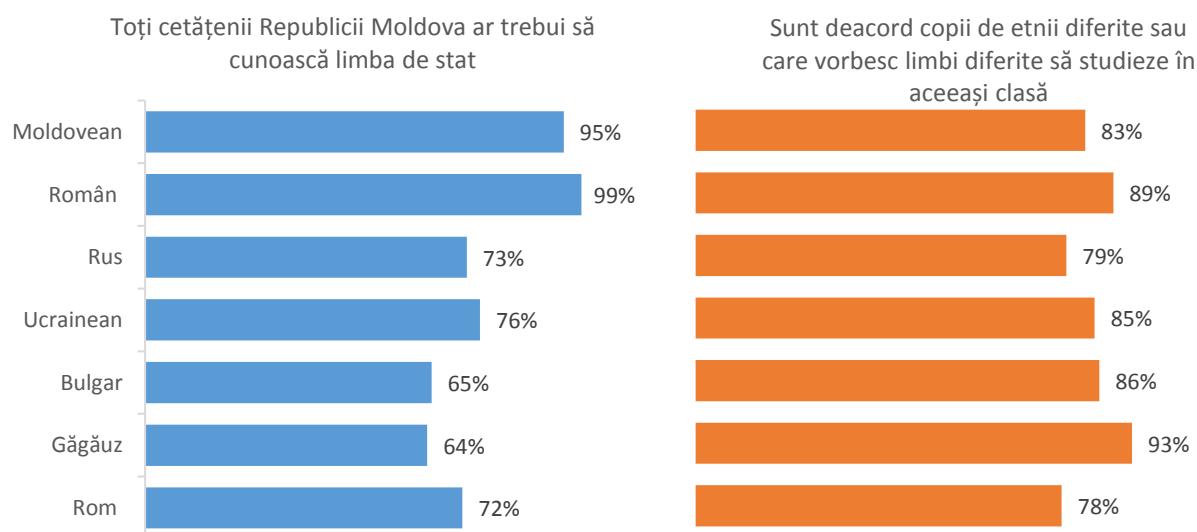

4.2.2. Deschiderea pentru diversitatea lingvistică

Atitudinea față de cunoașterea limbii de stat și clasele mixte

Nu toți reprezentanții minorităților naționale (în special găgăuzi și bulgari) consideră că este necesar pentru toți cetățenii să cunoască limba de stat. Cu toate acestea, există o deschidere aproape egală din partea tuturor grupurilor etnice pentru a studia în clase mixte (Figura 47).

Figura 47. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns totalmente de acord / de acord

4.3. Probleme sociale comune și nivelul de concordanță interetnică

4.3.1. Percepții cu privire la problemele societății

În linii generale, există o înțelegere comună a celor mai stringente probleme din societate în rândul tuturor grupurilor etnice (de exemplu, nivel ridicat de corupție, salarii mici și nivelul de trai scăzut, șomaj etc.). Riscul tensiunilor interetnice nu este percepțut ca fiind o problemă iminentă (Figura 48).

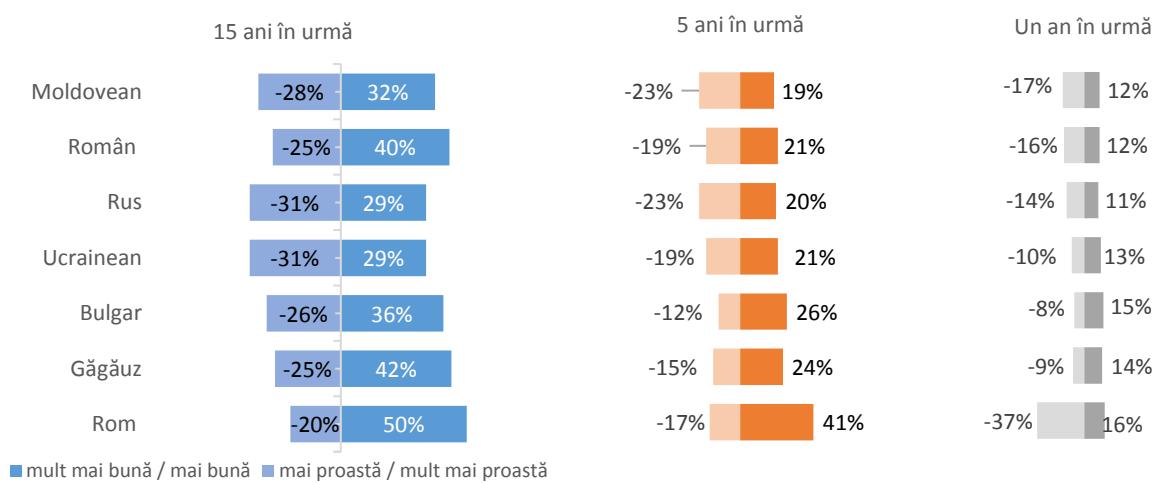
Figura 48. Care dintre aceste probleme le considerați cele mai importante ...? Trei răspunsuri posibile

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Șomaj	39%	27%	40%	53%	59%	58%	62%
Salarii mici	58%	38%	45%	60%	58%	58%	54%
Nivel scăzut de trai	44%	36%	51%	47%	46%	46%	59%
Acces limitat la servicii de sănătate, educație și alte servicii sociale	11%	10%	13%	11%	18%	23%	23%
Corupție	63%	70%	55%	50%	51%	51%	27%
Nivelul criminalității / nesiguranța	10%	9%	6%	7%	7%	7%	9%
Conflictele / tensiunile etnice	5%	7%	5%	4%	3%	4%	10%
Lipsa supremăției legii	20%	28%	16%	19%	12%	11%	11%
Lipsa libertății presei	6%	8%	2%	1%	2%	1%	7%
Relațiile cu regiunea transnistreană	8%	19%	11%	5%	5%	8%	8%
Inegalitatea de gen	2%	3%	2%	1%	1%	2%	8%
Instabilitate politica	26%	42%	33%	28%	31%	23%	15%
Altceva	1%	3%	2%	2%	2%	1%	0%
NŞ/NR	1%	0%	3%	1%	1%	0%	1%

4.3.2. Evaluarea stării actuale a relațiilor interetnice

Există o percepție comună că relațiile interetnice în Moldova s-au îmbunătățit relativ de-a lungul timpului și într-o măsură mai mică în ultima perioadă (Figura 49). Cu toate acestea, diferite grupuri evaluatează dinamica în mod diferit. Rușii și ucrainenii sunt împărțiti la jumătate în evaluarea evoluției relațiilor interetnice în ultimii 15 și 5 ani. Populația majoritară apreciază îmbunătățirea relațiilor interetnice în ultimii 15 și 5 ani, dar tind să evaluateze negativ această evoluție în ultimul an. Găgăuzii și bulgarii sunt pozitivi în ceea ce privește tendința generală spre îmbunătățire, în timp ce romii demonstrează o atitudine oarecum diferită: majoritatea consideră că relațiile interetnice s-au îmbunătățit în cursul ultimilor 15 până la 5 ani, dar semnalează îngrijorare cu privire la deteriorarea relațiilor în ultimul an.

Figura 49. În opinia dvs., relația actuală dintre grupurile etnice care trăiesc în Moldova este mai bună sau mai rea decât ...?

La general vorbind, mai mulți reprezentanți ai grupurilor etnice ruse și ucrainene consideră că relațiile au devenit mai rele decât mai bune atât pe termen lung, cât și pe termen scurt. De asemenea, mai mulți moldoveni, români, ruși și romi cred că relațiile interetnice s-au înrăutățit în ultimul an, comparativ cu procentul celor care consideră că acestea s-au îmbunătățit.

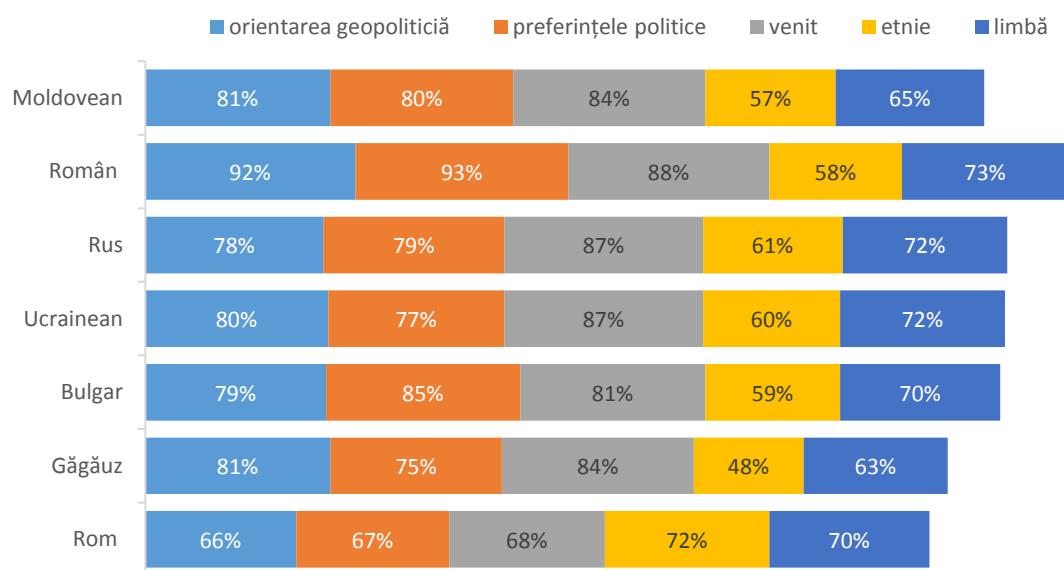
Percepțiile despre relațiile interetnice atât pe termen lung, cât și pe termen scurt variază în funcție de grupa de vîrstă a respondenților: generația Tânără倾de să evaluateze o înrăutățire a relațiilor într-o măsură mai mică comparativ cu generația în etate.

4.4. Diferențe între etnii

4.4.1. Linii demarcatoare între grupuri etnice

Există o percepție comună în rândul tuturor grupurilor etnice că societatea moldovenească este destul de divizată în funcție de orientarea geopolitică, preferințele politice și veniturile personale, urmată de criterile lingvistice și etnice (Figura 50). Este de remarcat faptul că etnia și limba ca markeri identitari principali conduc într-o măsură mai mică la divizarea societății, decât politica și statutul economic. Aceste rezultate confirmă faptul că societatea moldovenească și-a îmbrățișat oarecum compoziția multietnică și lingvistică, iar diferențele de identitate sunt gestionate relativ mai bine în comparație cu sciziunile politice și geopolitice.

Figura 50. Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de ...? Sunt reflectate doar opțiunile de răspuns *totalmente de acord / de acord*

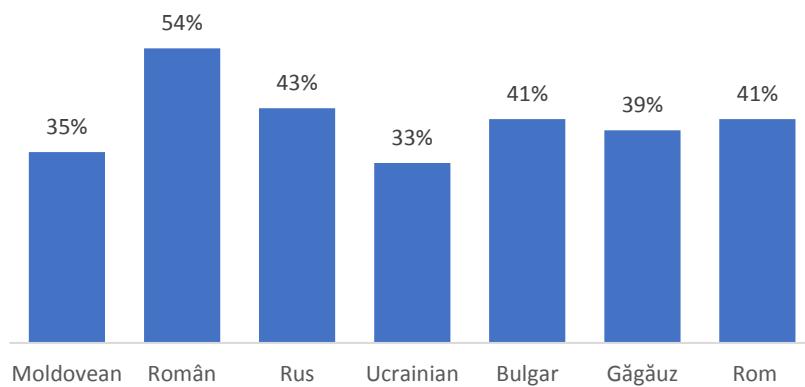

4.4.2. Diferențe percepute între comunitățile etnice

Atitudinea cu privire la influența politică a anumitor grupuri etnice

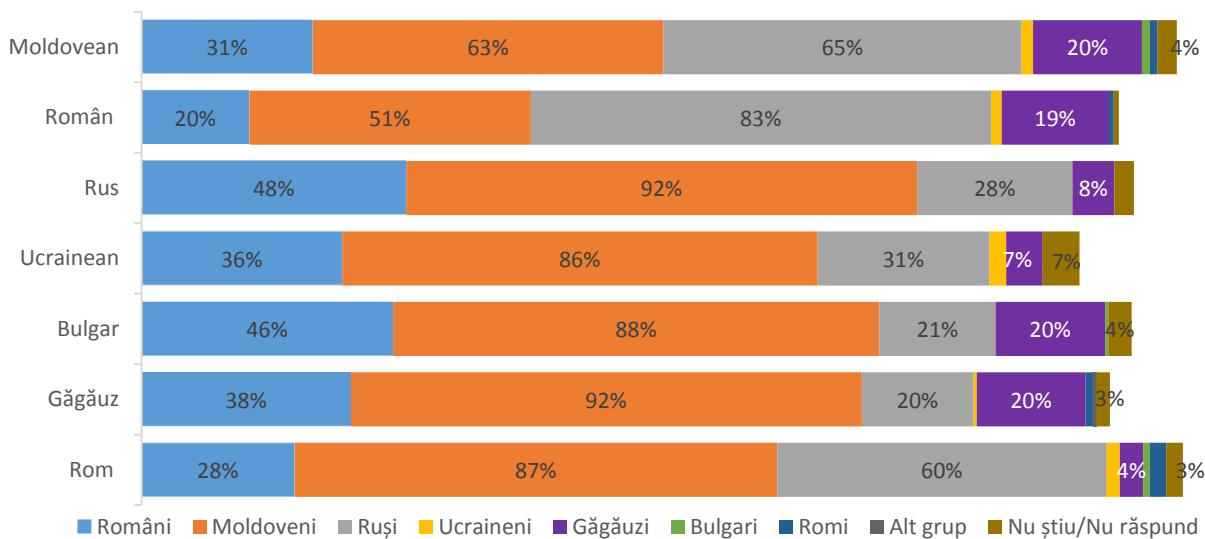
Cel puțin fiecare al treilea respondent consideră că anumite grupuri etnice sunt mai influente din punct de vedere politic (Figura 51).

Figura 51. Credeti că în Moldova anumite grupuri etnice sunt, în general, mai influente politic decât altele? Este reflectat doar răspunsul afirmativ

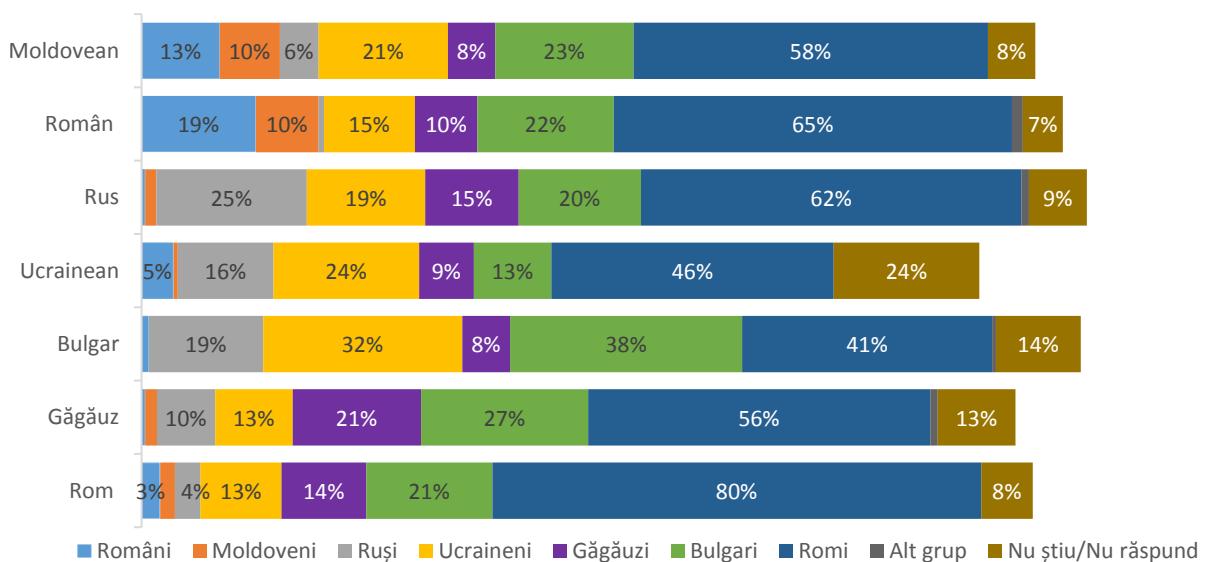
Minoritățile naționale consideră că populația majoritară (moldoveni) este de departe cea mai influentă din punct de vedere politic. Cu toate acestea, moldovenii își și într-o măsură mai mare românii, acordă prioritate rușilor în ceea ce privește influența politică; o convingere cu care etnia rusă pare să nu fie de acord, acordându-si un loc mult mai modest în ierarhia influenței politice (Figura 52.1.).

Figura 52.1. În opinia dvs. care grup, în general, este CEL MAI influent politic? Două răspunsuri posibile

Romii sunt considerați a fi cei mai puțin influenți din punct de vedere politic de către toate grupurile etnice și, în cea mai mare măsură, de romii însăși. Toate grupurile tend să se percepă ca fiind vizibil mai puțin influente decât alții le percep a fi.

Figura 52.2. În opinia dvs. care grup, în general, este CEL MAI PUȚIN influent politic? Două răspunsuri posibile

V. INTEGRAREA SOCIETĂȚII MOLDOVENEȘTI

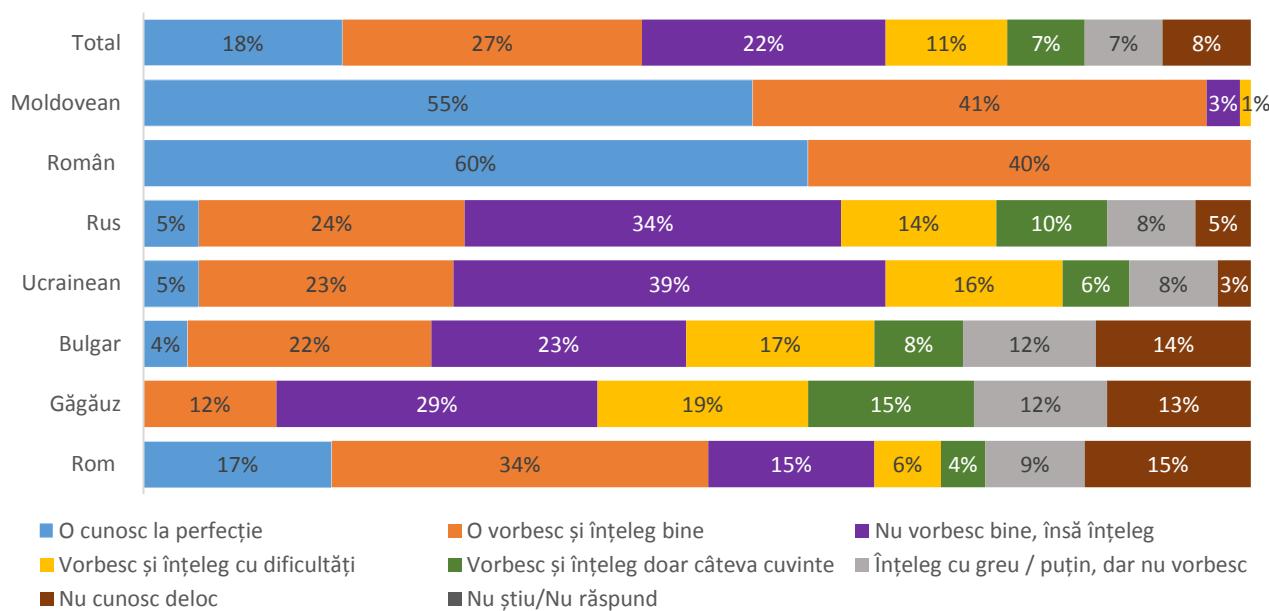
5.1. Limba ca mijloc de integrare

Cunoașterea limbii de stat

Nivelul de cunoaștere a limbii de stat este scăzut în rândul minorităților etnice, cu excepția grupului de romi, unde fiecare a doua persoană poate vorbi și înțelege bine limba de stat. Astfel, doar unu din patru ruși, ucraineni și bulgari vorbesc și înțeleg bine limba de stat, în timp ce proporția în grupul găgăuz este mult mai mică - una din 10 persoane (Figura 53).

Fiecare al treilea rus, ucrainean și rom și fiecare al doilea bulgar și găgăuz practic deloc nu cunoaște limba de stat.

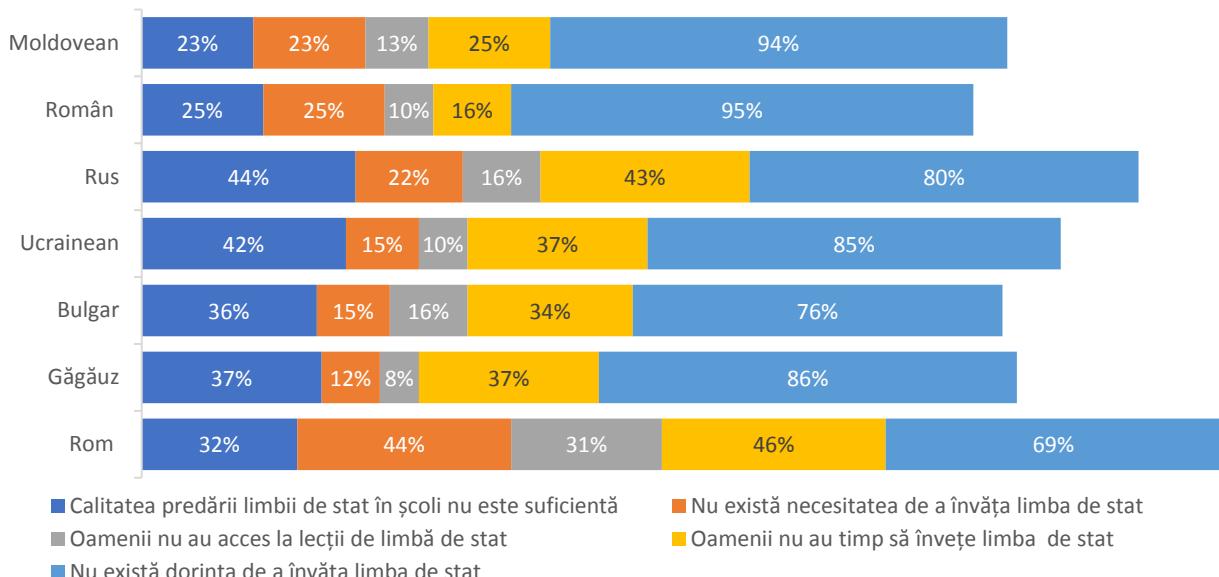
Figura 53. Cât de bine cunoașteți limba română/moldovenească?

Percepția asupra motivelor generale și personale privind nivelul slab de cunoaștere a limbii de stat

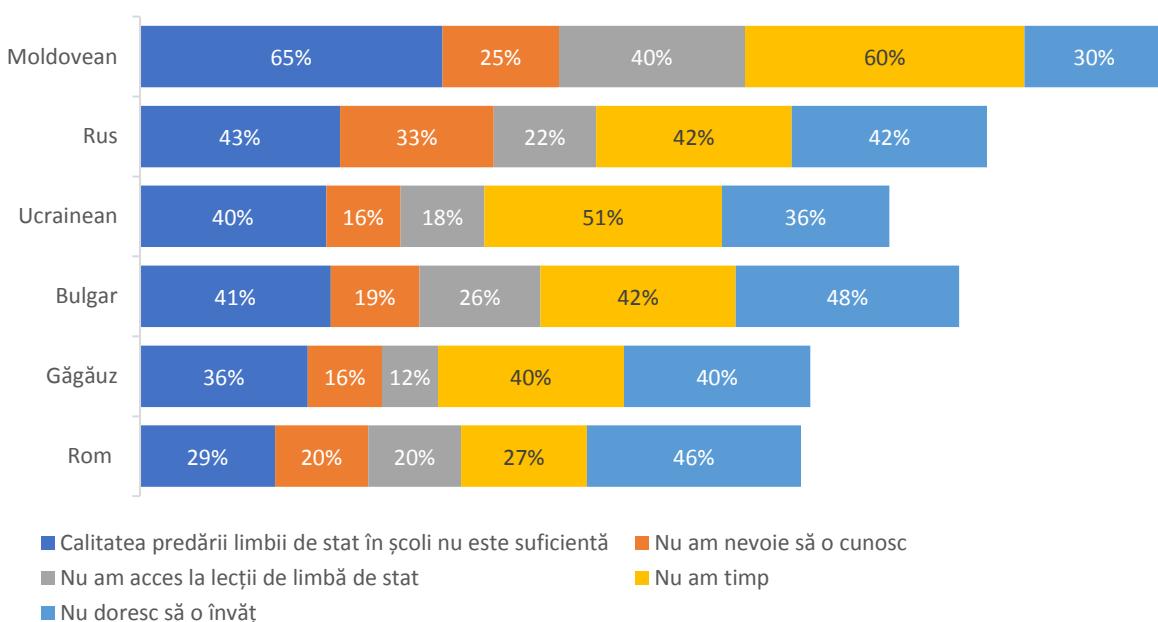
O majoritate covârșitoare a populației, indiferent de etnie, consideră că principala problemă constă în lipsa dorinței de a dobândi competențe mai bune în limba de stat. Celelalte două motive principale sunt calitatea slabă a predării limbii de stat la nivelul școlii și prioritarea redusă acordată învățării limbii, justificată prin lipsa timpului. Cele trei motive sunt menționate atât din punct de vedere al percepției celor care cunosc limba de stat, cât și din perspectiva personală a celor care nu cunosc limba de stat (Figura 54 și 55).

Figura 54. Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia dvs., care ar fi principalele cauze?

Eșantion: Moldovean – 383; Român – 201; Rus – 118; Ucrainean – 111; Bulgar – 104; Găgăuz – 52; Rom – 205 care vorbesc limba de stat

Figura 55. Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia dvs., care este motivul?

Eșantion: Moldovean – 20; Rus – 284; Ucrainean – 296; Bulgar – 300; Găgăuz – 348; Rom – 197 care nu vorbesc limba de stat

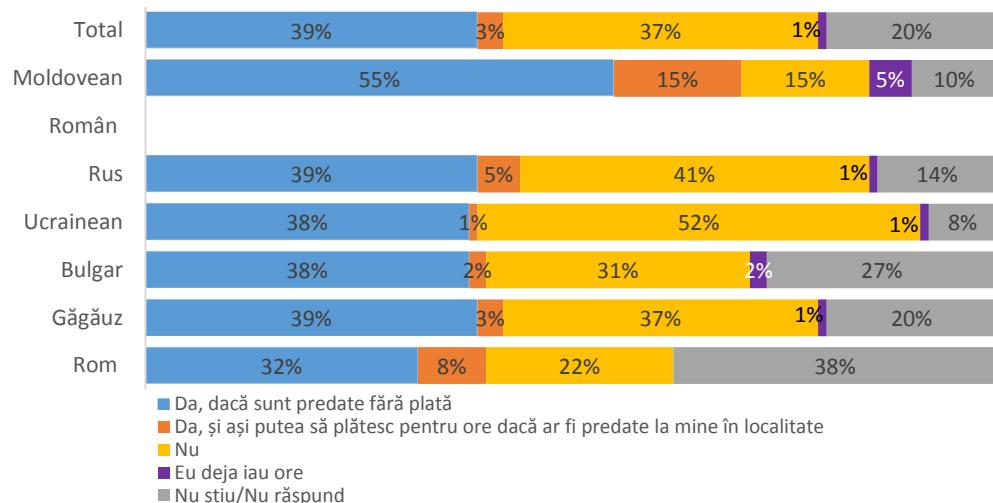
Disponibilitatea de a învăța limba de stat

Nivelul predispunerei de a învăța limba de stat este moderat. Doar patru din zece minorități etnice ar dori să o învețe, și în mare parte doar dacă lecțiile ar fi oferite gratuit (Figura 56.1).

O reticență mai mare de a învăța limba de stat se regăsește în rândul grupurilor de ruși și ucraineni.

Figura 56.1. Ați dori să luați lecții de română / moldovenească?

Sample: TOTAL – 1445; Moldovans – 20; Russians – 284; Ukrainians – 296; Bulgarians – 300; Gagauz – 348; Roma – 197 who do not speak state language

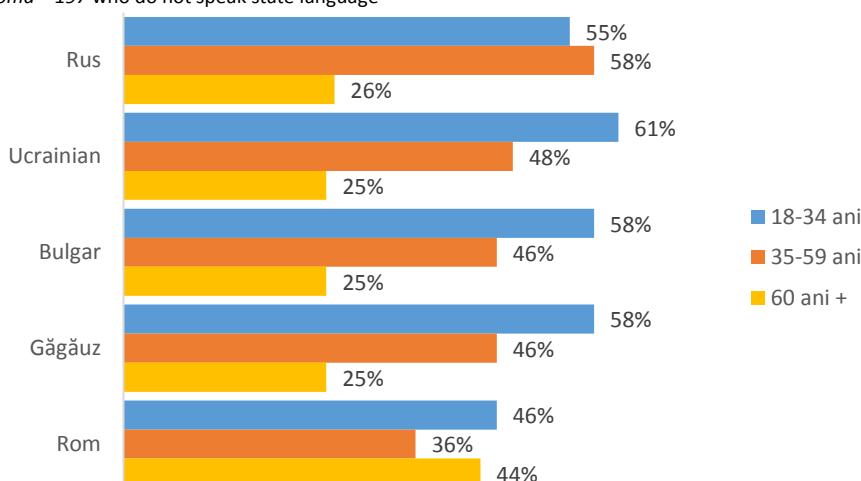

În linii generale, dorința de a învăța limba de stat corelează cu vârsta în rândul tuturor minorităților etnice: cu cât o persoană este mai Tânără, cu atât este mai mare disponibilitatea de a urma cursuri de limbă română, cu mici excepții în rândul grupului de romi și ruși (Figura 56.2).

Figura 56.2. Dorința de a lua lecții de română / moldovenească în funcție de grupa de vârstă

Doar răspunsul afirmativ este reflectat

Sample: TOTAL – 1445; Moldovans – 20; Russians – 284; Ukrainians – 296; Bulgarians – 300; Gagauz – 348; Roma – 197 who do not speak state language

Abilități de cunoaștere a altor limbi

Cel mai înalt nivel de competență într-o altă limbă decât limba de stat este cunoașterea limbii ruse - aproape toți respondenții din diferitele grupuri etnice o pot vorbi și înțelege. Pentru unele minorități etnice, nivelul lor de competență în limba rusă este mai mare decât în limba lor maternă (Figura 57). Posesia limbii engleze este mai mare în rândul grupurilor de români și ruși.

Figura 57. Cât de bine vorbiți următoarele limbi?

		Limba rusă	Limba ucraineană	Limba găgăuză	Limba bulgară	Limba turcă	Limba engleză
O cunosc la perfecție	Moldovean	27%	1%	0%	0%		2%
	Român	28%					5%
	Rus	81%	7%	2%	1%	0%	2%
	Ucrainean	62%	31%	1%	0%		1%
	Bulgar	73%	2%	2%	57%	1%	1%
	Găgăuz	49%	1%	54%	2%	4%	1%
	Rom	32%	6%	1%	0%	1%	0%
O vorbesc și înțeleg bine	Moldovean	56%	8%	0%	1%	0%	7%
	Român	51%	4%				13%
	Rus	19%	16%	2%	2%	1%	9%
	Ucrainean	37%	46%	1%	0%	1%	6%
	Bulgar	27%	7%	5%	33%	1%	5%
	Găgăuz	49%	4%	40%	4%	23%	6%
	Rom	56%	18%	2%	0%	1%	1%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	Moldovean	12%	18%	1%	1%	0%	10%
	Român	15%	16%	0%	3%		10%
	Rus		27%	2%	2%	1%	15%
	Ucrainean	1%	17%	2%	2%	0%	6%
	Bulgar		18%	7%	5%	3%	13%
	Găgăuz	1%	23%	2%	13%	26%	8%
	Rom	8%	33%	2%	2%	0%	1%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	Moldovean	3%	12%	1%	0%	0%	8%
	Român	4%	8%	1%	1%	1%	11%
	Rus		15%	1%	2%	1%	8%
	Ucrainean		3%	2%	1%	0%	8%
	Bulgar	0%	12%	4%	2%	2%	10%
	Găgăuz		11%	0%	7%	10%	8%
	Rom	2%	7%	1%	1%	1%	2%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	Moldovean	1%	7%	1%	1%	1%	6%
	Român		8%	2%	2%	0%	18%
	Rus		7%	0%	3%	1%	9%
	Ucrainean		1%	2%	2%	1%	8%
	Bulgar	0%	11%	11%		4%	10%
	Găgăuz		6%	1%	9%	4%	5%
	Rom	0%	1%	1%	1%		1%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	Moldovean	1%	11%	5%	4%	4%	9%
	Român	1%	19%	6%	7%	6%	7%
	Rus		3%	5%	3%	4%	6%
	Ucrainean		1%	2%	3%	2%	4%
	Bulgar		11%	8%	1%	6%	7%
	Găgăuz	0%	6%	1%	4%	3%	4%
	Rom	0%	6%	5%	4%	5%	7%
Deloc nu cunosc	Moldovean	1%	42%	90%	90%	93%	59%
	Român		44%	90%	86%	92%	35%
	Rus		24%	86%	86%	91%	50%
	Ucrainean		1%	90%	90%	96%	67%
	Bulgar		39%	62%	2%	83%	53%
	Găgăuz	1%	48%	2%	61%	29%	65%
	Rom	1%	25%	83%	85%	86%	83%

Utilizarea limbilor

Minoritățile etnice comunică predominant în limba rusă în cadrul cercurilor sociale din afara familiei lor. Rusa este de asemenea utilizată, în mod special de către minorități, în comunicarea cu autoritățile publice (Figura 58).

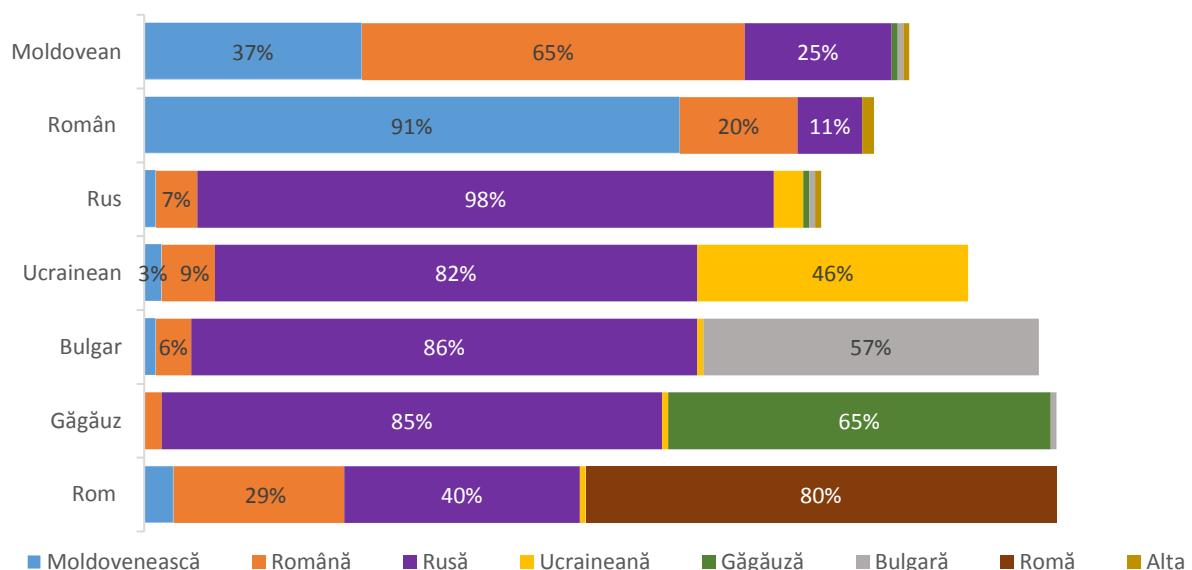
Figura 58. În ce limbă sau limbi de obicei vorbiți cu diferiți interlocutori?

	Limba / Etnia	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Membrii familiei și rude	Româna	41%	92%	1%	5%	3%	1%	6%
	Moldoveneasca	64%	17%	12%	13%	8%	4%	21%
	Rusa	20%	9%	97%	73%	64%	68%	20%
	Ucraineană	1%	1%	6%	62%	1%	1%	0%
	Găgăuză	0%		3%	1%	3%	83%	1%
	Bulgara	1%		1%	0%	79%	1%	
	Roma			0%				87%
	Alta	1%		0%				1%
Colegi de serviciu/universitate/școală	Româna	41%	89%	9%	9%	5%	3%	8%
	Moldoveneasca	63%	17%	26%	23%	16%	10%	42%
	Rusa	37%	31%	92%	76%	87%	86%	53%
	Ucraineană	1%	0%	4%	44%	1%	1%	1%
	Găgăuză	0%		2%	0%	3%	60%	0%
	Bulgara	0%			0%	44%	3%	
	Roma							29%
Autorități publice	Alta	1%	3%	4%	5%	4%	6%	3%
	Româna	42%	90%	10%	11%	6%	2%	8%
	Moldoveneasca	61%	16%	25%	23%	17%	6%	44%
	Rusa	30%	25%	91%	84%	90%	94%	58%
	Ucraineană	0%		1%	21%	1%	0%	1%
	Găgăuză	0%		0%		1%	36%	0%
	Bulgara	0%				13%	1%	
Roma						0%		8%
Alta		0%	1%	3%	1%	3%	0%	1%

Limba preferată / limbile preferate de comunicare

Grupurile etnice de moldoveni, români, ruși și romi preferă să comunice în limbile lor materne, în timp ce grupurile de ucraineni, bulgari și găgăuzi se simt cel mai confortabil să comunice în limba rusă și într-o măsură relativ mai mică în limba lor maternă (Figura 59).

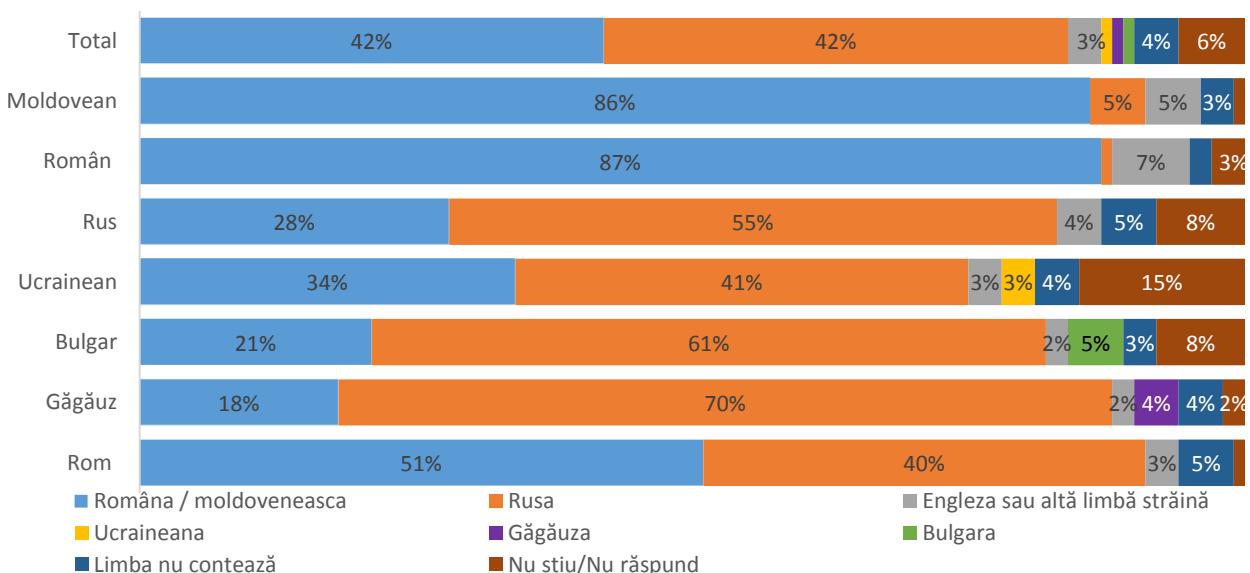
Figura 59. În ce limbă sau limbi vă este cel mai comod să vorbiți? Răspuns multiplu

Preferințe lingvistice în educație

Minoritățile etnice ar prefera să desfășoare studiile în limba rusă, în mod special bulgarii și găgăuzii (Figura 60). Fiecare al doilea rom și fiecare al treilea ucrainean și rus ar opta, de asemenea, pentru educație în limba de stat.

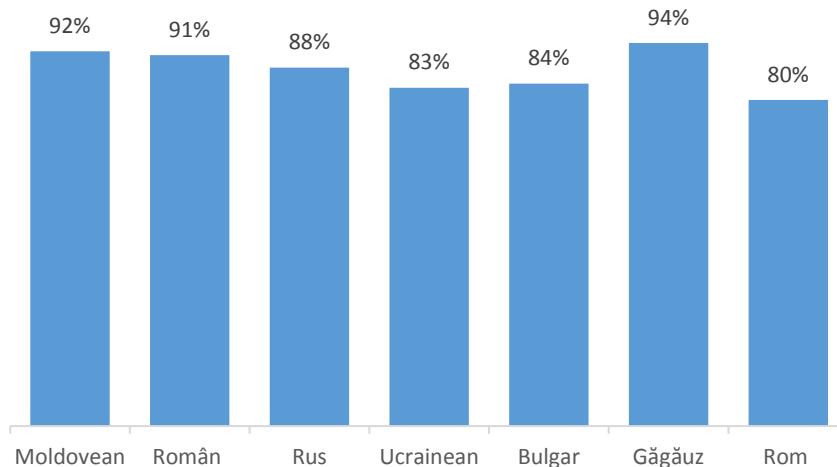
Figura 60. Dacă ar fi să vorbim despre studiile pe care ați dori să le urmați Dvs. sau copiii/nepoții dvs., în ce limbă ați dori să fie realizate aceste studii?

Percepții privind educația bilingvă

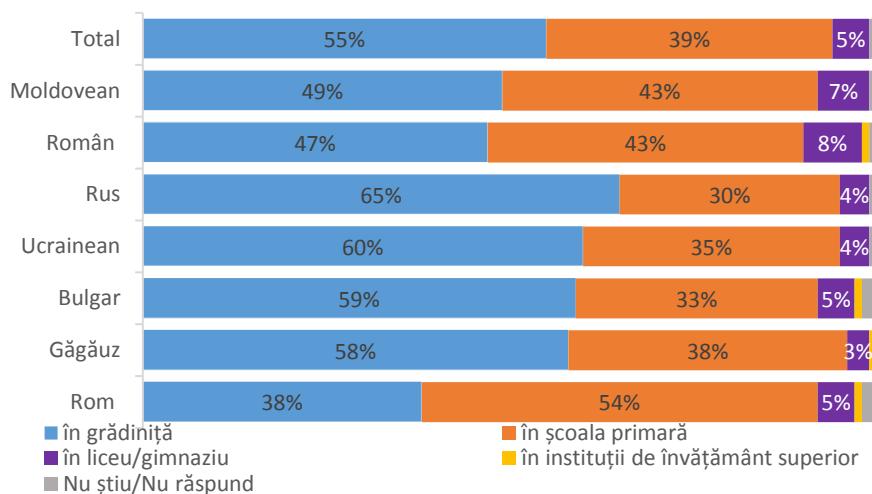
Se observă o atitudine foarte pozitivă față de educația bilingvă în rândul tuturor grupurilor etnice (Figura 61).

Figura 61. Ați fi de acord copilul dvs. să învețe la școală în două limbi?

Conform rezultatelor sondajului, educația bilingvă ar trebui să înceapă din cea mai timpurie etapă a educației. În medie, aproximativ 55% dintre respondenți ar trimite copiii la grădinițe bilingve (Figura 62).

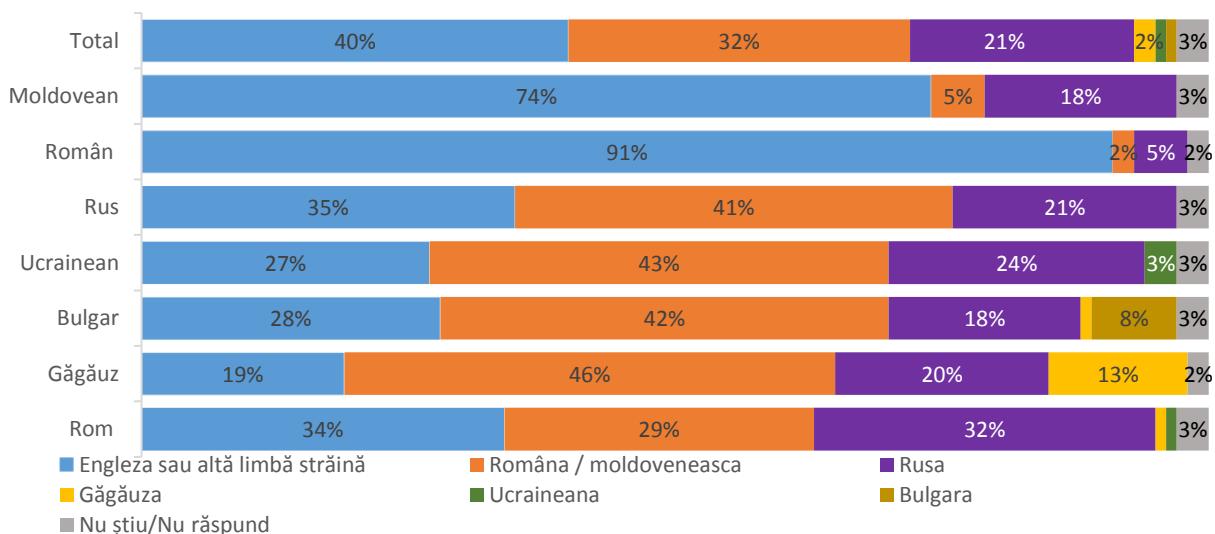
Figura 62. În opinia dvs., la ce etapă educația ar trebui să fie în două limbi?

Preferințe lingvistice în învățământul bilingv

În cadrul grupului etnic majoritar, preferința pentru a doua limbă în învățământul bilingv ar fi engleza sau o altă limbă străină, în timp ce minoritățile etnice ar alege mai degrabă limba de stat drept a doua limbă de predare, cu excepția romilor care preferă atât engleza (sau altă limbă străină), cât și rusa (Figura 63).

Figura 63. Care ar trebui să fie a doua limbă în care copilul dvs. să învețe la școală?

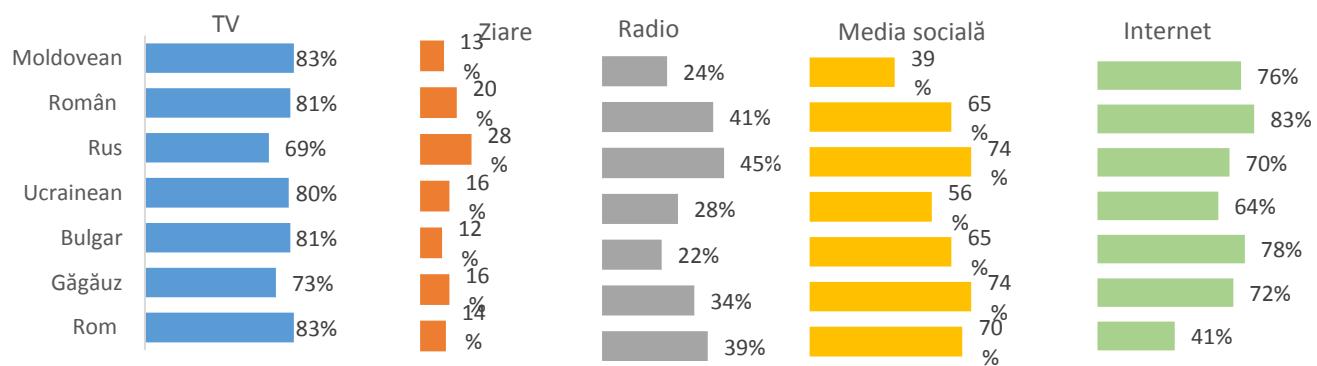

5.2. Mass Media

Consum media

Televiziunea și internetul sunt principalele canale media utilizate de toate grupurile etnice, cu excepția romilor care folosesc internetul mai puțin decât media tradițională (Figura 64). Ziarele sunt citite mai puțin în zilele noastre, dar încă oarecum populare, predominant în rândul etniei ruse.

Figura 64. Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? Optiunile de răspuns – zilnic/ câteva ori pe săptămână

Surse de informare preferate

Televiziunea rămâne, de asemenea, principala sursă de informare preferată utilizată de toate grupurile etnice, urmată de rețelele sociale și agențiiile de știri online, cu excepția romilor, care preferă radioul mai mult decât știrile online (Figura 65).

Figura 65. Care sunt 3 cele mai preferate de dvs. surse de informare?

■ TV ■ Ziare ■ Radio ■ Rețele de socializare ■ Agenții de Știri Online ■ Paginile oficiale ale autorităților ■ Altceva ■ N\$/NR

Principala sursă de informare pentru toate grupurile etnice este mass-media națională din Moldova (Figura 66). O parte semnificativă a grupurilor minoritare urmărește și surse media din Rusia. Conținutul produs la nivel local este popular în principal printre moldoveni/români și găgăuzi.

Figura 66. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse? Opțiunile de răspuns – zilnic/ câteva ori pe săptămână

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Mass media din Moldova - surse naționale (indiferent de limbă)	95%	96%	85%	85%	83%	86%	67%
Mass media din Moldova - surse locale (indiferent de limbă)	75%	83%	68%	54%	63%	82%	54%
Mass media din România	40%	75%	9%	7%	8%	5%	18%
Mass media din Rusia	47%	41%	72%	61%	63%	73%	59%
Mass media din Ucraina	10%	9%	18%	33%	16%	14%	25%
Mass media din Bulgaria	1%	1%	2%	1%	15%	7%	3%
Mass media din Turcia	1%	1%	2%	1%	2%	15%	2%
Mass media internațională	34%	49%	41%	32%	47%	52%	21%

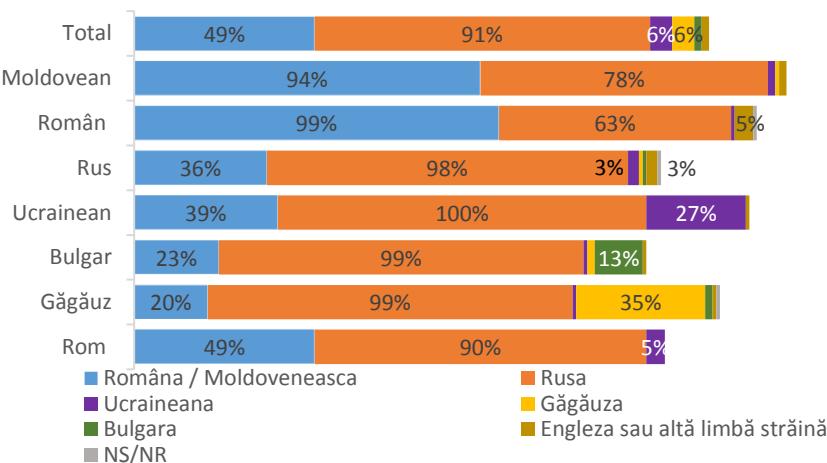
Limba preferată pentru consumul media

Grupul etnic majoritar consumă mass-media predominant în limba română, exprimând în același timp o preferință și pentru mass-media în limba rusă. De cealaltă parte a spectrului, minoritățile naționale consumă în mare parte mass-media în limba rusă și, într-o măsură mult mai mică, conținut media realizat în limba română sau în limba lor maternă. Această practică este comună tuturor celor patru tipuri principale de surse media (Figurile 67-70).

Figura 67. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media - TV?

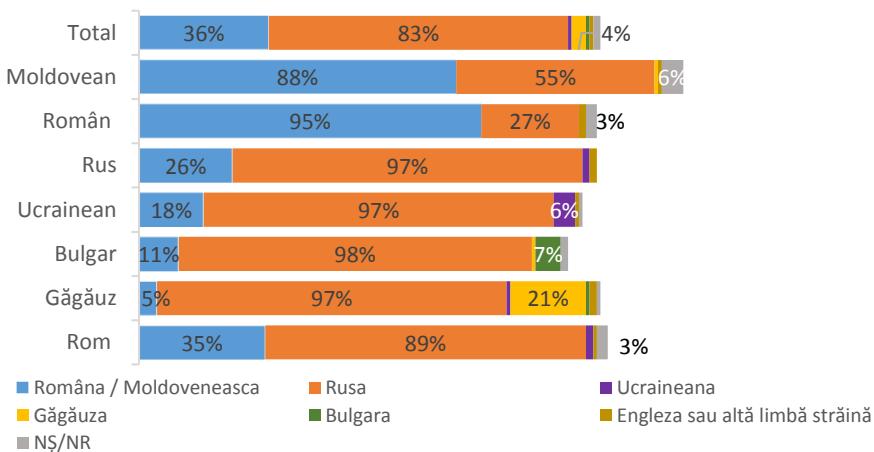
Răspuns multiplu

Sample: TOTAL – 2,330; Moldovans – 378; Romanians – 182; Russians – 331; Ukrainians – 359; Bulgarians – 374; Gagauz – 335; Roma – 371

Figura 68. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media - Ziare? Răspuns multiplu

Sample: TOTAL – 1,145; Moldovans – 187; Romanians – 98; Russians – 143; Ukrainians – 178; Bulgarians – 229; Gagauz – 177; Roma - 133

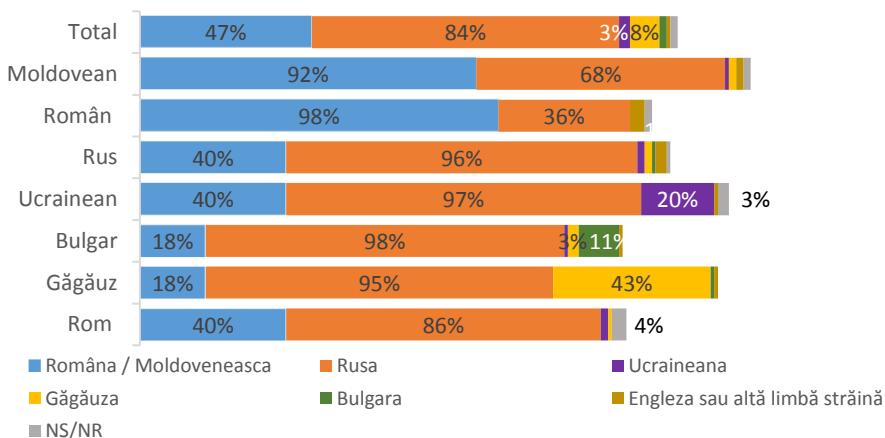

Grupul majoritar manifestă o preferință mai echilibrată în ceea ce privește consumul mass-media dintr-o perspectivă lingvistică, comparativ cu grupurile etnice minoritare (Figurile 67-70).

Figura 69. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media - Radio?

Răspuns multiplu

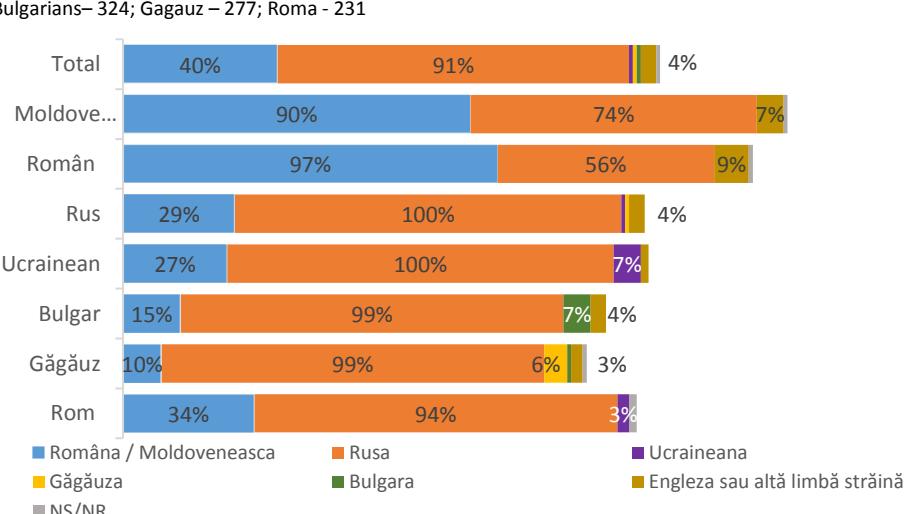
Sample: TOTAL – 1337; Moldovans – 255; Romanians – 120; Russians – 152; Ukrainians – 149; Bulgarians – 251; Gagauz – 225; Roma - 185

Dintre toate grupurile etnice minoritare care au participat la sondaj, romii, rușii și ucrainenii preferă conținutul media produs în limba de stat într-o măsură mai mare decât minoritățile care locuiesc compact din punct de vedere geografic: și anume, găgăuzii și bulgarii (Figurile 67-70).

Figura 70. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media – Media Socială (de ex., VK, Facebook, Odnoklassniki)? Răspuns multiplu

Sample: TOTAL – 1,831; Moldovans – 307; Romanians – 158; Russians – 283; Ukrainians – 251; Bulgarians – 324; Gagauz – 277; Roma - 231

Percepția asupra mass-media în promovarea dialogului intercultural

Figura 71. Aspectul multicultural al societății Republicii Moldova este pe deplin reflectat în mass-media?

■ total de acord ■ de acord ■ nici acord, nici dezacord ■ dezacord ■ total dezacord ■ Nu știu/Nu răspund

În medie, aproximativ 34% dintre respondenți consideră că aspectul multicultural al Moldovei este reflectat suficient în mass-media, în timp ce doar 24% cred că mass-media este suficient de obiectivă atunci când reflectă aspecte legate de diferite grupuri etnice (Figurile 71 și 72).

Figura 72. Mass media din Moldova raportează obiectiv subiecte legate de diverse grupuri etnice?

■ total de acord ■ de acord ■ nici acord, nici dezacord ■ dezacord ■ total dezacord ■ Nu știu/Nu răspund

Percepția asupra mass-media în propagarea stereotipurilor

În medie, 1 din 5 respondenți consideră că anumite etnii sunt supuse stereotipurilor în mass-media moldovenească (Figura 73).

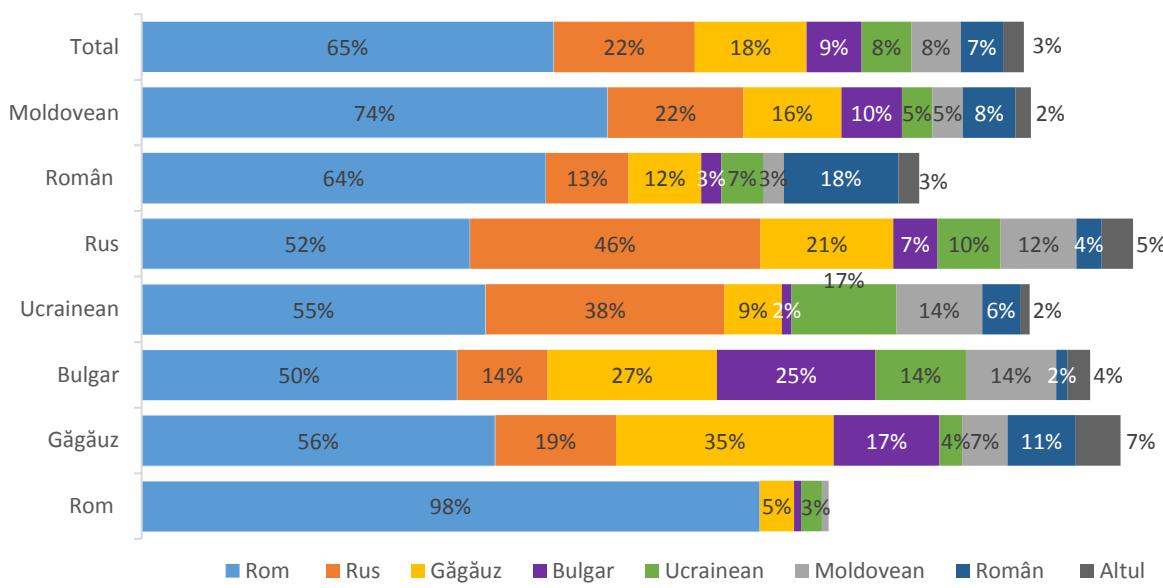
Figura 73. Credeti că unele grupuri etnice sunt supuse unor stereotipuri subiective în mass media din Moldova?

■ total de acord ■ de acord ■ nici acord, nici dezacord ■ dezacord ■ total dezacord ■ Nu știu/Nu răspund

Grupul etnic rom este, de departe, percepțut de toată lumea drept grupul etnic cel mai supus stereotipurilor în mass-media, urmat de ruși și găgăuzi (Figura 74).

Figura 74. Ce grupuri sunt supuse stereotipurilor în mass-media din Moldova?

Eșantion: TOTAL – 544; Moldovean – 84; Român – 61; Rus – 100; Ucrainean – 66; Bulgar – 56; Găgăuz – 84; Rom – 93

ANEXĂ: RESULTATE DETALIATE PENTRU FIECARE ÎNTREBARE

Q2. Dvs. vă identificați și cu alt grup etnic, în afară de etnia dvs. primară?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Moldovean		68%	44%	57%	34%	17%	31%
Român	20%			1%	0%		1%
Rus	12%			19%	27%	15%	10%
Ucrainean	4%	1%	11%		4%	1%	1%
Bulgar	1%	0%	3%	0%		2%	0%
Găgăuz	1%			2%	1%	4%	
Rom		0%	0%				
Altceva	0%	1%	2%	0%	0%	1%	1%
Nu aparțin altui grup etnic	62%	30%	38%	22%	31%	64%	55%

Q3. Ce criterii utilizați pentru a defini apartenența la un grup etnic? **Criteriul de bază**

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Originea părintilor	23%	30%	29%	41%	37%	31%	23%
Respect pentru tradiții	3%	6%	5%	5%	11%	5%	9%
Mă simt parte a comunității	3%	6%	8%	5%	6%	2%	9%
Percep cultura ca fiind a mea	5%	6%	4%	4%	5%	5%	10%
Acesta este locul meu de trai	12%	5%	4%	8%	5%	9%	8%
Sunt vorbitor nativ de limbă	7%	27%	36%	19%	21%	15%	13%
Sunt cetățean	23%	16%	4%	6%	4%	6%	13%
Acesta este locul meu de naștere	23%	4%	10%	10%	12%	28%	15%

Q3. Ce criterii utilizați pentru a defini apartenența la un grup etnic? **Trei criterii**

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Originea părintilor	61%	50%	56%	72%	63%	69%	60%
Respect pentru tradiții	20%	30%	32%	29%	46%	30%	38%
Mă simt parte a comunității	11%	33%	31%	19%	30%	16%	39%
Percep cultura ca fiind a mea	16%	33%	28%	24%	30%	20%	30%
Acesta este locul meu de trai	47%	14%	18%	26%	19%	27%	23%
Sunt vorbitor nativ de limbă	27%	75%	72%	57%	64%	49%	37%
Sunt cetățean	62%	44%	14%	16%	14%	18%	32%
Acesta este locul meu de naștere	51%	11%	29%	29%	29%	62%	40%

Q4. În ce condiții o persoană se poate considera a fi parte a poporului moldovenesc? **Condiția principală**

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Apartenența tehnică	6%	7%	6%	3%	3%	4%	7%
Apartenența culturală și angajament față de tradiții	4%	3%	7%	3%	6%	5%	3%
Cunoașterea limbii de stat	15%	13%	6%	6%	3%	6%	7%
Detinerea cetățeniei moldovenești	11%	11%	15%	12%	16%	16%	11%
Trăiește în Moldova	21%	24%	18%	33%	22%	27%	26%
Are o familie din Moldova	8%	13%	9%	10%	10%	6%	12%
Este născut în Moldova	28%	23%	28%	23%	33%	28%	23%
Se simte a fi parte din Moldova	7%	5%	10%	10%	8%	9%	11%

Q4. În ce condiții o persoană se poate considera a fi parte a poporului moldovenesc? Trei condiții

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Apartenența etnică	22%	18%	16%	14%	10%	13%	24%
Apartenența culturală și angajament față de tradiții	19%	23%	24%	26%	21%	16%	16%
Cunoașterea limbii de stat	39%	36%	24%	16%	13%	18%	22%
Detinerea cetățeniei moldovenești	40%	30%	46%	41%	51%	55%	41%
Trăiește în Moldova	56%	59%	54%	66%	60%	60%	55%
Are o familie din Moldova	37%	49%	43%	46%	46%	36%	48%
Este născut în Moldova	61%	55%	51%	53%	67%	63%	55%
Se simte a fi parte din Moldova	21%	21%	33%	32%	31%	34%	37%

Q5. În ce măsură vă simțiți a fi parte a poporului moldovenesc?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Totalmente	90%	61%	47%	56%	52%	56%	43%
4	4%	11%	15%	14%	17%	11%	17%
3	4%	17%	27%	26%	23%	28%	22%
2	1%	2%	5%	2%	2%	2%	11%
Deloc	1%	7%	5%	1%	4%	2%	6%
Nu știu/Nu răspund	0%	2%	1%	1%	2%	1%	1%

Q6. În Moldova trăiesc oameni de diferite naționalități, care alcătuiesc împreună poporul Moldovei. Dvs. vă asociați ....?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
doar cu comunitatea mea etnică și deloc cu poporul moldovenesc	14%	8%	4%	2%	4%	2%	9%
mai mult cu comunitatea mea etnică și doar parțial cu poporul moldovenesc	26%	16%	18%	14%	20%	27%	31%
într-o măsură egală cu comunitatea mea etnică și cu poporul moldovenesc	44%	60%	61%	66%	68%	58%	57%
mai mult cu poporul moldovenesc și doar parțial cu comunitatea mea etnică	9%	11%	12%	15%	7%	8%	3%
doar cu poporul moldovenesc și deloc cu comunitatea mea etnică	2%	1%	1%	2%	0%	1%	0%
nu știu/nu răspund	5%	4%	4%	1%	1%	4%	0%

Q7. Pe lângă identitatea etnică mai sunt și alte criterii de identificare. Care dintre următoarele afirmații descrie cel mai bine ceea ce simțiți că sunteți? Două răspunsuri

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Etnic al grupului meu	69%	75%	53%	45%	61%	76%	83%
Rezident al acestei localități	14%	15%	26%	44%	37%	19%	25%
Cetățean al Moldovei	73%	63%	63%	77%	73%	76%	58%
Rezident al spațiului post-sovietic	8%	3%	20%	13%	11%	11%	10%
European	10%	24%	4%	4%	3%	1%	7%
Cetățean al lumii	9%	12%	8%	5%	6%	5%	8%
Nu consider identitatea de grup foarte importantă	10%	7%	18%	8%	6%	9%	6%

Q9. Ce simți că vă leagă de statul Republica Moldova? Indicați toate răspunsurile care se aplică

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
M-am născut în această țară	89%	87%	76%	84%	91%	91%	76%
Trăiesc în această țară	89%	89%	90%	93%	93%	94%	74%
Sunt cetățean al acestei țări	88%	85%	86%	89%	94%	93%	73%
În această țară simt că îmi sunt protejate drepturile civice și politice	36%	20%	39%	46%	32%	40%	45%
Mă simt parte a culturii și tradițiilor moldovenești	73%	71%	55%	68%	49%	60%	54%
Nu simt legătura cu Republica Moldova	0%	1%	1%	0%	0%		1%

Q10a. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații: Faptul că sunt cetățean al Moldovei mă face mândru?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	36%	29%	28%	37%	24%	21%	32%
De acord	44%	27%	34%	40%	43%	58%	42%
Nici acord, nici dezacord	15%	27%	24%	17%	22%	15%	16%
Nu sunt de acord	4%	10%	7%	4%	7%	5%	8%
Total dezacord	1%	6%	5%	1%	2%	0%	2%
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	2%	1%	2%	1%	

Q10b. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații: Simt că aparțin societății moldovenești?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	37%	32%	29%	37%	23%	26%	28%
De acord	55%	44%	36%	48%	48%	51%	37%
Nici acord, nici dezacord	6%	17%	19%	10%	20%	18%	22%
Nu sunt de acord	2%	3%	10%	3%	6%	4%	10%
Total dezacord	0%	2%	4%	1%	2%	0%	2%
Nu știu/Nu răspund	0%	2%	2%	1%	1%	1%	1%

Q10c. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații: Mă simt acceptat în această țară?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	33%	32%	30%	39%	23%	25%	26%
De acord	52%	40%	41%	44%	52%	55%	38%
Nici acord, nici dezacord	10%	20%	14%	11%	16%	14%	21%
Nu sunt de acord	4%	6%	10%	4%	6%	4%	11%
Total dezacord	1%	1%	4%	1%	1%	1%	3%
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	1%	1%	2%	1%	1%

Q10d. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații: Aș dori să fiu mândru, dar, din păcate, acum nu am cu ce?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	15%	12%	26%	17%	14%	11%	9%
De acord	33%	35%	34%	31%	32%	35%	36%
Nici acord, nici dezacord	26%	28%	21%	21%	27%	29%	26%
Nu sunt de acord	17%	17%	12%	17%	17%	17%	22%
Total dezacord	6%	7%	4%	11%	6%	4%	4%
Nu știu/Nu răspund	3%	1%	3%	3%	4%	4%	3%

Q11. Ați pleca din Moldova?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da, ași părăsi pentru întotdeauna dacă ași avea posibilitate.	7%	14%	20%	8%	12%	6%	22%
Da, ași părăsi pentru o perioadă, plecând la studii sau muncă, dar revenind peste un timp.	42%	42%	29%	25%	37%	33%	52%
Nu, nu ași pleca din Moldova	50%	44%	49%	66%	47%	61%	26%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	2%	1%	4%	0%	0%

Q12. În opinia dvs., grupul dvs. etnic are relații speciale cu vreo altă țară (în baza istoriei, culturii etc.)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	60%	86%	57%	44%	63%	55%	39%
Nu	33%	9%	37%	49%	28%	39%	48%
Nu știu/Nu răspund	7%	5%	6%	7%	9%	6%	13%

Q12.1 Dacă da, cu ce țară?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
România	79%	97%	6%	3%	4%	3%	17%
Rusia	36%	9%	83%	45%	29%	36%	51%
Bulgaria	3%	1%	4%	1%	83%	10%	1%
Ucraina	12%	3%	20%	72%	10%	5%	29%
Turcia	2%	1%	1%	2%	2%	69%	3%
India		1%					42%
Alta	5%	5%	7%	6%	0%	6%	3%
Nu știu/Nu răspund	0%		2%	2%	1%	4%	4%

Q13a. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Anul Nou

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	39%	39%	44%	51%	47%	22%	58%
Important	49%	46%	48%	42%	48%	65%	32%
Nu foarte important	10%	14%	6%	6%	5%	12%	7%
Deloc important	2%	1%	2%	1%	0%	1%	3%

Q13b. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Crăciun

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	63%	70%	56%	78%	64%	56%	67%
Important	33%	28%	35%	19%	33%	43%	24%
Nu foarte important	2%	2%	6%	2%	2%	1%	6%
Deloc important	2%	0%	3%	1%	1%	0%	3%
Nu știu/Nu răspund							0%

Q13c. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Paști

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	68%	69%	60%	80%	68%	60%	69%
Important	28%	28%	32%	17%	29%	38%	22%
Nu foarte important	2%	2%	4%	1%	2%	1%	4%
Deloc important	2%	0%	3%	1%	0%	0%	4%
Nu știu/Nu răspund							0%

Q13d. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Ziua Independenței 27 august

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	19%	32%	16%	14%	17%	12%	10%
Important	47%	45%	39%	46%	46%	58%	43%
Nu foarte important	28%	17%	28%	28%	30%	22%	33%
Deloc important	7%	5%	15%	10%	6%	5%	13%
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	2%	2%	1%	3%	1%

Q13e. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Ziua Victoriei 9 mai

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	28%	12%	64%	66%	53%	50%	20%
Important	46%	33%	29%	28%	42%	47%	46%
Nu foarte important	19%	23%	4%	4%	4%	3%	24%
Deloc important	7%	30%	3%	1%	1%		9%
Nu știu/Nu răspund		1%					1%

Q13f. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Ziua Europei 9 mai

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	9%	20%	5%	4%	6%	2%	6%
Important	32%	45%	15%	15%	12%	13%	29%
Nu foarte important	35%	23%	26%	36%	34%	35%	34%
Deloc important	21%	11%	47%	36%	40%	41%	26%
Nu știu/Nu răspund	3%	1%	7%	9%	8%	9%	6%

Q13g. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Ziua Limbii 31 august

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	22%	37%	14%	13%	16%	9%	10%
Important	52%	53%	44%	49%	51%	62%	40%
Nu foarte important	20%	9%	22%	23%	26%	22%	33%
Deloc important	6%	1%	19%	14%	6%	5%	16%
Nu știu/Nu răspund			1%	1%	1%	2%	1%

Q13h. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Ziua Muncii 1 mai

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	13%	6%	17%	21%	19%	11%	13%
Important	44%	37%	48%	53%	53%	62%	41%
Nu foarte important	31%	36%	25%	20%	22%	24%	32%
Deloc important	12%	20%	10%	6%	5%	3%	13%
Nu știu/Nu răspund		1%			1%		1%

Q13i. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Ziua femeilor 8 martie

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	38%	23%	37%	45%	42%	23%	23%
Important	51%	49%	49%	48%	53%	62%	49%
Nu foarte important	8%	22%	10%	5%	4%	14%	20%
Deloc important	3%	6%	4%	2%	1%	1%	7%
Nu știu/Nu răspund							1%

Q13j. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Paștele blajinilor

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	59%	53%	51%	68%	57%	41%	60%
Important	33%	33%	36%	24%	37%	52%	25%
Nu foarte important	4%	9%	7%	4%	4%	4%	10%
Deloc important	4%	5%	5%	3%	2%	3%	5%
Nu știu/Nu răspund			1%	1%			

Q13k. Câtă importanță acordați următoarelor sărbători publice? - Altele

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte important	2%		1%	1%	2%	6%	4%
Important	2%		1%		3%	2%	3%
Nu foarte important						0%	0%
Deloc important							
Nu știu/Nu răspund	96%	100%	98%	99%	95%	92%	93%

Q14a. Câtă încredere aveți în Președinție?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	4%		7%	9%	7%	11%	11%
Mai degrabă am încredere	23%	5%	34%	47%	51%	51%	38%
Mai degrabă nu am încredere	31%	31%	32%	21%	24%	23%	33%
Lipsă totală de încredere	41%	62%	21%	16%	14%	10%	16%
Nu știu/Nu răspund	1%	2%	6%	7%	4%	5%	2%

Q14b. Câtă încredere aveți în Guvern?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	3%	1%	4%	7%	5%	7%	6%
Mai degrabă am încredere	22%	11%	27%	36%	39%	42%	35%
Mai degrabă nu am încredere	35%	29%	35%	29%	33%	33%	36%
Lipsă totală de încredere	39%	58%	26%	20%	19%	10%	20%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	8%	8%	4%	8%	3%

Q14c. Câtă încredere aveți în Parlament?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	2%	0%	3%	3%	2%	5%	6%
Mai degrabă am încredere	19%	10%	22%	29%	36%	31%	34%
Mai degrabă nu am încredere	37%	33%	36%	34%	35%	39%	38%
Lipsă totală de încredere	40%	56%	31%	23%	23%	17%	19%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	8%	10%	4%	8%	3%

Q14d. Câtă încredere aveți în Administrația publică regională (de ex., Bașcanul Găgăuziei) ?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	1%	3%	3%	3%	5%	14%	6%
Mai degrabă am încredere	17%	16%	24%	26%	43%	54%	26%
Mai degrabă nu am încredere	23%	32%	17%	17%	14%	20%	28%
Lipsă totală de încredere	25%	26%	16%	11%	8%	9%	15%
Nu știu/Nu răspund	34%	23%	40%	43%	30%	3%	25%

Q14e. Câtă încredere aveți în Administrația publică locală (primăria)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	13%	11%	13%	21%	11%	18%	12%
Mai degrabă am încredere	48%	39%	39%	51%	57%	56%	46%
Mai degrabă nu am încredere	24%	30%	26%	18%	18%	18%	27%
Lipsă totală de încredere	15%	19%	16%	7%	11%	6%	12%
Nu știu/Nu răspund		1%	6%	3%	3%	2%	3%

Q14f. Câtă încredere aveți în Poliție?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	4%	3%	4%	7%	5%	5%	10%
Mai degrabă am încredere	41%	29%	39%	45%	44%	48%	42%
Mai degrabă nu am încredere	26%	41%	28%	23%	28%	27%	30%
Lipsă totală de încredere	25%	24%	21%	16%	14%	12%	16%
Nu știu/Nu răspund	4%	3%	8%	9%	9%	8%	2%

Q14g. Câtă încredere aveți în Sistemul judiciar?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	1%	1%	3%	4%	3%	3%	8%
Mai degrabă am încredere	27%	16%	26%	28%	34%	31%	40%
Mai degrabă nu am încredere	34%	35%	24%	21%	28%	27%	33%
Lipsă totală de încredere	29%	39%	29%	24%	18%	19%	14%
Nu știu/Nu răspund	9%	9%	18%	23%	17%	20%	5%

Q14h. Câtă încredere aveți în Armată?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	9%	3%	5%	9%	6%	7%	12%
Mai degrabă am încredere	44%	37%	38%	48%	40%	52%	44%
Mai degrabă nu am încredere	27%	32%	21%	19%	25%	19%	25%
Lipsă totală de încredere	12%	17%	18%	9%	14%	9%	12%
Nu știu/Nu răspund	8%	11%	18%	15%	15%	13%	7%

Q14i. Câtă încredere aveți în Biserică?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	38%	24%	23%	43%	23%	34%	43%
Mai degrabă am încredere	37%	30%	35%	35%	51%	51%	39%
Mai degrabă nu am încredere	16%	27%	19%	12%	14%	9%	11%
Lipsă totală de încredere	8%	18%	17%	8%	7%	4%	5%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	6%	2%	5%	2%	2%

Q14j. Câtă încredere aveți în Mass-Media?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Am încredere deplină	4%	3%	2%	2%	3%	3%	8%
Mai degrabă am încredere	34%	31%	26%	27%	34%	34%	32%
Mai degrabă nu am încredere	40%	51%	42%	44%	44%	46%	43%
Lipsă totală de încredere	21%	12%	25%	22%	13%	13%	13%
Nu știu/Nu răspund	1%	3%	5%	5%	6%	4%	4%

Q17a. Cât de informat sunteți despre ce se întâmplă în localitatea dvs.?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte bine informat	26%	26%	19%	22%	29%	17%	10%
La general sunt informat	56%	60%	56%	54%	51%	56%	54%
Nu prea informat	17%	13%	22%	21%	19%	26%	32%
Deloc nu sunt informat	1%	1%	3%	3%	1%	1%	4%
Nu știu/Nu răspund							

Q17b. Cât de informat sunteți despre ce se întâmplă în Moldova?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte bine informat	20%	26%	14%	14%	12%	11%	9%
La general sunt informat	66%	63%	62%	67%	65%	64%	51%
Nu prea informat	14%	10%	20%	16%	22%	23%	36%
Deloc nu sunt informat		1%	4%	3%	1%	1%	4%
Nu știu/Nu răspund						1%	

Q17c. Cât de informat sunteți despre ce se întâmplă în alte țări din regiune?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte bine informat	10%	17%	10%	9%	6%	9%	7%
La general sunt informat	61%	64%	54%	51%	51%	61%	43%
Nu prea informat	24%	16%	27%	30%	37%	27%	40%
Deloc nu sunt informat	3%	3%	8%	9%	5%	2%	10%
Nu știu/Nu răspund	2%		1%	1%	1%	1%	0%

Q18a. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații? - Cred că sunt destul de competent în politică și viziunile mele ar putea fi de interes pentru alți oameni.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	8%	14%	6%	7%	5%	5%	4%
De acord	38%	40%	30%	27%	31%	35%	33%
Nu sunt de acord	40%	34%	44%	43%	43%	43%	49%
Total dezacord	9%	9%	16%	18%	15%	12%	8%
Nu știu/Nu răspund	5%	3%	4%	5%	6%	5%	6%

Q18b. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații? - Eu și oamenii ca mine nu pot influența nicicum situația din această țară.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	11%	20%	24%	26%	20%	9%	10%
De acord	41%	29%	43%	42%	43%	42%	42%
Nu sunt de acord	34%	34%	24%	24%	27%	38%	37%
Total dezacord	11%	15%	6%	4%	6%	4%	7%
Nu știu/Nu răspund	3%	2%	3%	4%	4%	7%	4%

Q19a. Cât de probabil este că veți vota la următoarele alegeri parlamentare?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte probabil	51%	68%	49%	60%	46%	52%	40%
Probabil	30%	20%	25%	22%	36%	31%	35%
Puțin probabil	11%	5%	14%	11%	11%	11%	15%
Deloc probabil	6%	6%	9%	5%	6%	5%	8%
Nu știu/Nu răspund	2%	1%	3%	2%	1%	1%	2%

Q19b. Cât de probabil este că veți vota la următoarele alegeri locale?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Foarte probabil	55%	73%	49%	68%	50%	56%	40%
Probabil	31%	17%	26%	18%	37%	30%	34%
Puțin probabil	8%	4%	13%	9%	8%	9%	16%
Deloc probabil	5%	5%	9%	4%	4%	4%	7%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	3%	1%	1%	1%	3%

Q20a. Sunteți membru al unui ONG/asociație obștească sau al unui sindicat?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	10%	13%	8%	12%	14%	10%	5%
Nu	90%	87%	92%	88%	86%	90%	95%

Q20b. Sunteți membru al vreunui partid politic?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	8%	6%	4%	4%	2%	2%	6%
Nu	92%	94%	96%	96%	98%	98%	94%

Q22a. Ați candida la alegeri în administrația publică locală (primar, consiliu local, Adunarea Populară)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	14%	15%	6%	6%	9%	11%	10%
Nu	86%	84%	93%	93%	87%	89%	88%
Nu știu/Nu răspund		1%	1%	1%	4%		2%

Q22b. Ați candida la alegeri în Parlament?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	6%	7%	5%	4%	5%	5%	9%
Nu	94%	91%	94%	95%	93%	95%	89%
Nu știu/Nu răspund		2%	1%	1%	2%		2%

Q23a. Ați lucrat pentru următoarele instituții: autoritățile locale?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	30%	27%	18%	13%	18%	16%	27%
Nu	69%	69%	80%	85%	77%	82%	73%
Nu știu/Nu răspund	1%	4%	2%	2%	5%	2%	0%

Q23b. Ați lucrat pentru următoarele instituții: autoritățile centrale (ministere, agenții guvernamentale)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	18%	17%	14%	8%	11%	11%	18%
Nu	81%	78%	85%	91%	85%	88%	81%
Nu știu/Nu răspund	1%	5%	1%	1%	4%	1%	1%

Q23c. Ați lucrat pentru următoarele instituții: Parlament (angajat)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	13%	13%	12%	7%	8%	10%	19%
Nu	85%	83%	87%	92%	88%	89%	81%
Nu știu/Nu răspund	2%	4%	1%	1%	4%	1%	

Q24a. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? – Membrii grupului meu etnic sunt suficient reprezentați în instituțiile de stat (cum ar fi Guvern, Parlament, APL etc.).

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	14%	3%	6%	1%	2%	2%	2%
De acord	45%	28%	22%	19%	20%	27%	23%
Nici acord, nici dezacord	20%	26%	28%	36%	27%	27%	26%
Nu sunt de acord	12%	28%	22%	17%	29%	26%	38%
Total dezacord	1%	5%	7%	5%	6%	4%	6%
Nu știu/Nu răspund	8%	10%	15%	22%	16%	14%	5%

Q24b. În ce măsură sunteți de acord cu următoarele afirmații? - Interesele grupului meu etnic sunt suficient respectate în procesele de luare a deciziilor în țară.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	8%	2%	6%	1%	2%	2%	3%
De acord	28%	18%	19%	21%	20%	23%	20%
Nici acord, nici dezacord	24%	27%	27%	35%	27%	28%	26%
Nu sunt de acord	23%	35%	25%	17%	35%	28%	40%
Total dezacord	9%	10%	9%	6%	7%	6%	7%
Nu știu/Nu răspund	8%	7%	13%	20%	9%	14%	3%

Q25. Credeti că există bariere pentru anumite grupuri etnice din Moldova de a se angaja în serviciul public (ex. administrația publică locală, centrală)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	41%	48%	52%	44%	32%	35%	51%
Nu	50%	40%	30%	34%	48%	44%	40%
Nu știu/Nu răspund	9%	12%	18%	22%	20%	21%	9%

Q25.1 Ce fel de bariere?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Etnice	58%	59%	34%	23%	51%	36%	88%
Lingvistice	41%	64%	86%	82%	79%	72%	38%
Socio-economice	28%	32%	23%	17%	24%	19%	33%
Studiile	49%	47%	25%	31%	25%	31%	65%
Genul	15%	15%	5%	3%	5%	2%	17%
Nu știu/Nu răspund	2%	1%	2%	3%		4%	

Q26. Vă voi citi o listă de probleme cu care se confruntă țara noastră. Spuneți-mi care dintre aceste probleme le considerați cele mai importante? (3 opțiuni)

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Șomaj	39%	27%	40%	53%	59%	58%	62%
Salarii mici	58%	38%	45%	60%	58%	58%	54%
Nivel scăzut de trai	44%	36%	51%	47%	46%	46%	59%
Acces limitat la servicii de sănătate, educație și alte servicii sociale	11%	10%	13%	11%	18%	23%	23%
Corupție	63%	70%	55%	50%	51%	51%	27%
Nivelul criminalității / nesiguranța	10%	9%	6%	7%	7%	7%	9%
Conflictele / tensiunile etnice	5%	7%	5%	4%	3%	4%	10%
Lipsa supremaciei legii	20%	28%	16%	19%	12%	11%	11%
Lipsa libertății presei	6%	8%	2%	1%	2%	1%	7%
Relațiile cu regiunea transnistreană	8%	19%	11%	5%	5%	8%	8%
Inegalitatea sexelor	2%	3%	2%	1%	1%	2%	8%
Instabilitate politică	26%	42%	33%	28%	31%	23%	15%
Altceva	1%	3%	2%	2%	2%	1%	0%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	3%	1%	1%	0%	1%

Q27a. În opinia dvs., relația actuală dintre grupurile etnice care trăiesc în Moldova este mai bună sau mai rea decât 15 ani în urmă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Mult mai bună	3%	3%	2%	1%	4%	3%	11%
Mai bună	29%	37%	27%	28%	32%	39%	39%
Fără schimbări	32%	28%	29%	32%	27%	23%	28%
Mai proastă	23%	19%	24%	29%	23%	25%	18%
Mult mai proastă	5%	6%	7%	2%	3%	0%	2%
Nu știu/Nu răspund	8%	7%	13%	8%	11%	10%	2%

Q27b. În opinia dvs., relația actuală dintre grupurile etnice care trăiesc în Moldova este mai bună sau mai rea decât 5 ani în urmă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Mult mai bună	1%	0%	1%	0%	2%	0%	8%
Mai bună	18%	21%	19%	21%	24%	24%	33%
Fără schimbări	53%	58%	49%	55%	55%	55%	41%
Mai proastă	21%	15%	21%	19%	11%	14%	16%
Mult mai proastă	2%	4%	2%	0%	1%	1%	1%
Nu știu/Nu răspund	5%	2%	8%	5%	7%	6%	1%

Q27c. În opinia dvs., relația actuală dintre grupurile etnice care trăiesc în Moldova este mai bună sau mai rea decât Un an în urmă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Mult mai bună	1%	1%	1%	0%	2%		3%
Mai bună	11%	11%	10%	13%	13%	14%	13%
Fără schimbări	68%	70%	68%	73%	70%	73%	45%
Mai proastă	13%	10%	11%	9%	7%	8%	33%
Mult mai proastă	4%	6%	3%	1%	1%	1%	4%
Nu știu/Nu răspund	3%	2%	7%	4%	7%	4%	2%

Q28a. Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de: Orientarea geopolitică?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	23%	53%	36%	40%	32%	25%	18%
De acord	58%	39%	42%	40%	47%	56%	48%
Nu sunt de acord	13%	4%	11%	10%	11%	12%	22%
Total dezacord	1%		2%	1%	2%	1%	3%
Nu știu/Nu răspund	5%	4%	9%	9%	8%	6%	9%

Q28b. Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de: Preferințele politice?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	22%	51%	37%	39%	30%	25%	16%
De acord	58%	42%	42%	38%	55%	50%	51%
Nu sunt de acord	14%	4%	9%	9%	7%	12%	21%
Total dezacord	1%	0%	2%	1%	1%	1%	2%
Nu știu/Nu răspund	5%	3%	10%	13%	7%	12%	10%

Q28c. Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de: Venit?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	27%	43%	45%	46%	31%	30%	17%
De acord	57%	45%	42%	41%	50%	54%	51%
Nu sunt de acord	11%	6%	6%	6%	13%	12%	23%
Total dezacord	1%	2%	1%	1%	1%	0%	1%
Nu știu/Nu răspund	4%	4%	6%	6%	5%	4%	8%

Q28d. Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de: Etnicitate?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	13%	22%	19%	26%	17%	14%	15%
De acord	44%	36%	42%	34%	42%	34%	57%
Nu sunt de acord	34%	34%	22%	26%	29%	40%	19%
Total dezacord	3%	4%	5%	3%	6%	4%	2%
Nu știu/Nu răspund	6%	4%	12%	11%	6%	8%	7%

Q28e. Credeti că societatea moldovenească este divizată în funcție de: Limbă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	16%	31%	23%	35%	21%	19%	16%
De acord	49%	42%	49%	37%	49%	44%	54%
Nu sunt de acord	28%	22%	16%	20%	22%	30%	22%
Total dezacord	3%	2%	4%	2%	5%	1%	2%
Nu știu/Nu răspund	4%	3%	8%	6%	3%	6%	6%

Q29a. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Moldova este o societate diversă, în care este promovată identitatea lingvistică, etnică și culturală a tuturor?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	13%	12%	12%	11%	10%	14%	10%
De acord	64%	51%	51%	59%	53%	64%	52%
Nu sunt de acord	14%	27%	20%	18%	22%	12%	28%
Total dezacord	2%	3%	8%	2%	6%	1%	5%
Nu știu/Nu răspund	7%	7%	9%	10%	9%	9%	5%

Q29b. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Păstrarea identității mele etnice și culturale este pe cale de dispariție în Moldova?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	4%	3%	7%	6%	5%	3%	8%
De acord	32%	31%	34%	32%	33%	27%	35%
Nu sunt de acord	41%	51%	33%	43%	43%	56%	44%
Total dezacord	16%	11%	20%	11%	13%	7%	9%
Nu știu/Nu răspund	7%	4%	7%	8%	6%	7%	4%

Q30a. Care ar fi atitudinea Dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarele situații: Să locuiască în Republica Moldova?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	24%	3%	32%	42%	42%	44%	46%
Moldoveni	0%	0%	1%	0%	2%	2%	3%
Ruși	17%	22%	1%	3%	0%	2%	8%
Ucraineni	20%	17%	3%	2%	4%	6%	11%
Bulgari	24%	16%	6%	8%	1%	4%	19%
Găgăuzi	24%	21%	5%	6%	2%	0%	18%
Romi	42%	31%	35%	38%	31%	30%	1%

Q30b. Care ar fi atitudinea Dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarele situații: Să locuiască în localitatea dvs.?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	23%	3%	32%	41%	42%	45%	47%
Moldoveni	0%	0%	1%	0%	2%	2%	3%
Ruși	16%	22%	1%	2%	0%	2%	8%
Ucraineni	20%	17%	3%	2%	4%	6%	11%
Bulgari	24%	16%	6%	8%	1%	4%	19%
Găgăuzi	24%	21%	5%	6%	2%	0%	18%
Romi	42%	31%	35%	38%	31%	30%	1%

Q30c. Care ar fi atitudinea Dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarele situații: Sa vă fie coleg?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	22%	2%	30%	37%	38%	41%	46%
Moldoveni	1%	0%	1%	0%	2%	3%	4%
Ruși	16%	19%	1%	2%	0%	2%	8%
Ucraineni	19%	15%	3%	2%	5%	6%	11%
Bulgari	24%	19%	8%	8%	0%	4%	20%
Găgăuzi	26%	24%	6%	6%	2%	0%	18%
Romi	46%	40%	42%	42%	33%	34%	1%

Q30d. Care ar fi atitudinea Dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarele situații: Să vă fie vecin?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	22%	2%	30%	38%	38%	42%	46%
Moldoveni	0%	0%	1%	0%	2%	3%	4%
Ruși	16%	18%	1%	3%	0%	2%	8%
Ucraineni	20%	15%	3%	2%	5%	7%	11%
Bulgari	26%	18%	8%	8%	0%	4%	20%
Găgăuzi	27%	24%	7%	7%	2%	0%	18%
Romi	51%	41%	45%	44%	36%	37%	1%

Q30e. Care ar fi atitudinea Dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarele situații: Să vă fie prieten?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	21%	2%	30%	32%	36%	39%	46%
Moldoveni	0%	0%	2%	0%	2%	2%	3%
Ruși	16%	19%	1%	2%	0%	2%	8%
Ucraineni	21%	16%	4%	2%	6%	6%	10%
Bulgari	27%	18%	8%	8%	1%	4%	20%
Găgăuzi	28%	24%	7%	7%	2%	0%	19%
Romi	53%	41%	45%	43%	35%	37%	1%

Q30f. Care ar fi atitudinea Dvs. față de persoanele din următoarele grupuri etnice în următoarele situații: Să facă parte din familia dvs.?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	24%	3%	35%	37%	38%	45%	58%
Moldoveni	1%	0%	5%	1%	2%	4%	22%
Ruși	19%	25%	1%	4%	0%	3%	28%
Ucraineni	25%	21%	5%	2%	6%	8%	31%
Bulgari	31%	24%	12%	12%	0%	6%	40%
Găgăuzi	33%	29%	12%	11%	3%	0%	37%
Romi	59%	46%	54%	50%	40%	50%	3%

Q31a. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Diferite etnii se pot înțelege bine și pot coopera în timp ce locuiesc în aceeași țară?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	32%	47%	45%	50%	35%	37%	40%
De acord	56%	46%	48%	42%	54%	59%	38%
Nici acord, nici dezacord	9%	6%	5%	6%	7%	3%	17%
Nu sunt de acord	2%		1%	1%	3%	1%	3%
Total dezacord	0%				0%		1%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%

Q31b. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Atunci când diferite etnii locuiesc în aceeași țară, conflictele dintre ele sunt inevitabile?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	10%	10%	7%	13%	5%	3%	24%
De acord	38%	22%	24%	29%	25%	26%	40%
Nici acord, nici dezacord	27%	38%	28%	29%	30%	28%	24%
Nu sunt de acord	17%	34%	31%	21%	32%	35%	8%
Total dezacord	3%	4%	7%	5%	4%	5%	3%
Nu știu/Nu răspund	5%	2%	3%	3%	4%	3%	1%

Q31d. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Este important de cunoscut istoria și cultura diferitelor grupuri etnice din Moldova?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	25%	39%	32%	37%	22%	26%	35%
De acord	50%	38%	46%	47%	52%	61%	42%
Nici acord, nici dezacord	17%	19%	15%	12%	17%	9%	17%
Nu sunt de acord	6%	4%	5%	3%	6%	3%	4%
Total dezacord	1%	0%	0%		1%	0%	0%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	2%	1%	2%	1%	2%

Q31e. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Statul moldovenesc trebuie să păstreze identitatea, limba și cultura diferitelor grupuri etnice?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	24%	37%	47%	44%	41%	40%	37%
De acord	51%	46%	43%	46%	52%	54%	42%
Nici acord, nici dezacord	13%	11%	7%	7%	5%	4%	16%
Nu sunt de acord	8%	5%	1%	1%	1%	1%	4%
Total dezacord	2%	1%		0%			0%
Nu știu/Nu răspund	2%	0%	2%	2%	1%	1%	1%

Q31f. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Este necesar să se țină seama de opiniile tuturor comunităților etnice care trăiesc în Moldova, deoarece acestea sunt o parte importantă a societății moldovenești?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	27%	37%	44%	40%	37%	39%	36%
De acord	51%	49%	47%	49%	56%	53%	42%
Nici acord, nici dezacord	14%	13%	6%	7%	4%	6%	16%
Nu sunt de acord	6%		1%	1%	1%	1%	4%
Total dezacord	1%	1%					0%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	2%	3%	2%	1%	2%

Q31g. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Implicarea tuturor comunităților etnice care trăiesc în Moldova în administrarea statului este benefică pentru țară?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	23%	39%	33%	33%	26%	27%	33%
De acord	50%	41%	44%	47%	48%	50%	41%
Nici acord, nici dezacord	12%	14%	11%	9%	13%	12%	17%
Nu sunt de acord	10%	3%	4%	4%	4%	5%	5%
Total dezacord	2%	1%	0%	0%	0%		0%
Nu știu/Nu răspund	3%	1%	7%	6%	8%	6%	4%

Q31h. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Toți cetățenii Republicii Moldova ar trebui să cunoască limba de stat?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	66%	80%	34%	40%	23%	17%	37%
De acord	29%	19%	39%	36%	42%	47%	35%
Nici acord, nici dezacord	3%	1%	17%	17%	25%	24%	21%
Nu sunt de acord	1%		7%	6%	8%	10%	5%
Total dezacord			2%	1%	1%	1%	1%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	1%	0%	1%	1%	1%

Q31i. În ce măsură ați fi de acord cu următoarele afirmații: Sunt de acord copiii de etnii diferenți sau care vorbesc limbi diferențe să studieze în aceeași clasă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	32%	48%	35%	36%	28%	37%	43%
De acord	51%	41%	44%	49%	58%	56%	35%
Nici acord, nici dezacord	9%	6%	11%	8%	8%	3%	15%
Nu sunt de acord	6%	4%	5%	4%	3%	2%	5%
Total dezacord	1%	1%	1%	0%	0%		1%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	4%	3%	3%	2%	1%

Q32a. Credeți că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește: oportunitățile economice?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	59%	50%	48%	51%	56%	47%	44%
Nu	32%	39%	36%	33%	32%	38%	47%
Nu știu/Nu răspund	9%	11%	16%	16%	12%	15%	9%

Q32b. Credeți că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește: angajarea în câmpul muncii?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	65%	50%	45%	55%	54%	51%	38%
Nu	31%	42%	44%	37%	38%	40%	56%
Nu știu/Nu răspund	4%	8%	11%	8%	8%	9%	6%

Q32c. Credeți că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește: accesul la educație?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	77%	82%	65%	72%	68%	74%	51%
Nu	21%	16%	27%	22%	25%	22%	44%
Nu știu/Nu răspund	2%	2%	8%	6%	7%	4%	5%

Q32d. Credeți că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește: accesul la serviciile publice (servicii de sănătate etc.)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	78%	83%	69%	76%	68%	73%	46%
Nu	19%	14%	23%	20%	25%	23%	48%
Nu știu/Nu răspund	3%	3%	8%	4%	7%	4%	6%

Q32e. Credeți că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește: accesul la autoritățile publice?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	79%	80%	62%	70%	63%	70%	46%
Nu	18%	17%	28%	21%	27%	21%	48%
Nu știu/Nu răspund	3%	3%	10%	9%	10%	9%	6%

Q32f. Credeți că există egalitate între diferite grupuri etnice din Moldova în ceea ce privește: siguranța?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	79%	75%	64%	73%	68%	70%	42%
Nu	16%	18%	23%	16%	23%	18%	49%
Nu știu/Nu răspund	5%	7%	13%	11%	9%	12%	9%

Q33. Credeți că în Moldova anumite grupuri etnice sunt, în general, mai influente politic decât altele?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	35%	54%	43%	33%	41%	39%	41%
Nu	42%	33%	31%	35%	34%	31%	37%
Nu știu/Nu răspund	23%	13%	26%	32%	25%	30%	22%

Q33.1 În opinia dvs., care grup, în general, este cel mai influent politic? Prima alegere

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	14%	7%	22%	13%	13%	10%	8%
Moldoveni	44%	28%	70%	72%	75%	82%	75%
Ruși	35%	60%	4%	6%	2%	3%	8%
Ucraineni							
Găgăuzi	2%	4%		2%	3%	1%	3%
Bulgari	1%				1%		
Romi	1%					1%	2%
Alt grup						1%	
Nu știu/Nu răspund	4%	1%	4%	7%	4%	3%	3%

Q33.1 În opinia dvs., care grup, în general, este cel mai influent politic? Două alegeri

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	31%	20%	48%	36%	46%	38%	28%
Moldoveni	63%	51%	92%	86%	88%	92%	87%
Ruși	65%	83%	28%	31%	21%	20%	60%
Ucraineni	2%	2%	0%	3%	0%	1%	2%
Găgăuzi	20%	19%	8%	7%	20%	20%	4%
Bulgari	1%	0%	0%	0%	1%	0%	1%
Romi	1%	1%	0%	0%	0%	1%	3%
Alt grup	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Nu știu/Nu răspund	4%	1%	4%	7%	4%	3%	3%

Q33.2 În opinia dvs., care grup, în general, este cel mai puțin influent politic? Prima alegere

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	10%	17%		2%			2%
Moldoveni	7%	4%	2%	1%		1%	2%
Ruși	4%		19%	12%	10%	5%	2%
Ucraineni	8%	7%	10%	15%	11%	4%	4%
Găgăuzi	4%	2%	7%	3%	3%	13%	2%
Bulgari	8%	5%	4%	4%	24%	12%	3%
Romi	41%	54%	43%	36%	29%	37%	66%
Alt grup	8%	7%	9%	24%	14%	13%	8%

Q33.2 În opinia dvs., care grup, în general, este cel mai puțin influent politic? Două alegeri

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Români	13%	19%	1%	5%	1%	1%	3%
Moldoveni	10%	10%	2%	1%	0%	2%	2%
Ruși	6%	1%	25%	16%	19%	10%	4%
Ucraineni	21%	15%	19%	24%	32%	13%	13%
Găgăuzi	8%	10%	15%	9%	8%	21%	14%
Bulgari	23%	22%	20%	13%	38%	27%	21%
Romi	58%	65%	62%	46%	41%	56%	80%
Alt grup	0%	2%	1%	0%	1%	1%	0%
Nu știu/Nu răspund	8%	7%	9%	24%	14%	13%	8%

Q35a. Ați avut Dvs. personal sau membrii familiei Dvs. experiență de discriminare în următoarele situații: Angajare la muncă, de ex. nu ați fost acceptat pentru un loc de muncă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	11%	10%	25%	15%	11%	16%	48%
Nu	89%	89%	74%	84%	86%	83%	51%
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	1%	1%	3%	1%	1%

Q35b. Ați avut Dvs. personal sau membrii familiei Dvs. experiență de discriminare în următoarele situații: Educație, de ex. nu ați putut intra în instituția de învățământ la care ați dorit?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	6%	6%	10%	10%	6%	10%	27%
Nu	93%	93%	87%	88%	92%	89%	72%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	3%	2%	2%	1%	1%

Q35c. Ați avut Dvs. personal sau membrii familiei Dvs. experiență de discriminare în următoarele situații: Sănătate, de ex. vi s-au refuzat anumite servicii medicale?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	11%	8%	15%	14%	13%	18%	41%
Nu	89%	91%	85%	85%	85%	82%	58%
Nu știu/Nu răspund	0%	1%		1%	2%	0%	1%

Q35d. Ați avut Dvs. personal sau membrii familiei Dvs. experiență de discriminare în următoarele situații: Servicii publice, de ex. v-a fost refuzat un serviciu public?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	6%	4%	9%	6%	3%	6%	31%
Nu	93%	92%	88%	92%	92%	90%	68%
Nu știu/Nu răspund	1%	4%	3%	2%	5%	4%	1%

Q36a. Care credeți că a fost motivul pentru acest tratament inegal? - Angajare la muncă

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Etnia	9%	35%	26%	8%	23%	15%	91%
Limba	16%	10%	61%	61%	44%	34%	20%
Corupția	53%	35%	22%	25%	35%	35%	16%
Genul	4%	15%	3%	2%	2%	3%	15%
Statutul socio-economic	22%	25%	5%	16%	21%	26%	24%
Altele	4%	5%	4%	2%	2%		1%
Nu știu/Nu răspund	16%	10%	8%	10%	12%	14%	4%

Q36b. Care credeți că a fost motivul pentru acest tratament inegal? - Educație

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Etnia	15%	17%	10%	10%	25%	23%	81%
Limba	15%	17%	71%	55%	67%	46%	19%
Corupția	62%	50%	27%	33%	12%	33%	27%
Genul	4%	8%	2%		4%	3%	12%
Statutul socio-economic	31%	8%	17%	10%	8%	21%	19%
Altele	4%			5%			
Nu știu/Nu răspund	8%	17%		5%	17%	5%	4%

Q36c. Care credeți că a fost motivul pentru acest tratament inegal? - Sănătate

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Etnia	9%	6%	11%	5%	7%	23%	72%
Limba	4%	12%	47%	46%	56%	41%	26%
Corupția	62%	81%	45%	55%	56%	49%	28%
Genul						1%	6%
Statutul socio-economic	18%	25%	11%	11%	28%	13%	25%
Altele			2%				
Nu știu/Nu răspund	16%	6%	6%	7%	4%	6%	4%

Q36d. Care credeți că a fost motivul pentru acest tratament inegal? - Servicii publice

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Etnia	8%	11%	21%	4%	25%	17%	81%
Limba	4%	33%	53%	42%	42%	35%	13%
Corupția	62%	56%	24%	38%	42%	48%	22%
Genul	15%	11%	3%		8%		6%
Statutul socio-economic	15%	11%	18%	8%	42%	13%	26%
Altele	15%		3%	17%	8%	17%	6%
Nu știu/Nu răspund	8%	11%	21%	4%	25%	17%	81%

Q37a. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu instituții publice (ministere, agenții etc.)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	9%	15%	36%	28%	29%	31%	25%
Nu	90%	85%	62%	70%	68%	65%	74%
Nu știu/Nu răspund	1%		2%	2%	3%	4%	1%

Q37b. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu colaboratorii de poliție?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	5%	4%	19%	13%	11%	11%	17%
Nu	94%	95%	72%	80%	85%	81%	83%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	9%	7%	4%	8%	0%

Q37c. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu instanțe de judecată?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	4%	2%	16%	8%	9%	4%	19%
Nu	92%	96%	73%	81%	83%	81%	80%
Nu știu/Nu răspund	4%	2%	11%	11%	8%	15%	1%

Q37d. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu medici / instituții medicale?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	8%	9%	23%	23%	25%	29%	20%
Nu	92%	91%	76%	77%	75%	71%	79%
Nu știu/Nu răspund	0%		1%		0%	0%	1%

Q37e. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în comunicarea cu învățători / instituții de învățământ?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	3%	6%	12%	8%	7%	6%	14%
Nu	97%	94%	85%	90%	92%	93%	84%
Nu știu/Nu răspund	0%		3%	2%	1%	1%	2%

Q38a. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în accesarea informațiilor cu privire la: Instrucțiuni de medicamente și informații referitoare la probleme de sănătate (broșuri, buclete, anunțuri etc.)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	19%	9%	56%	54%	58%	69%	45%
Nu	81%	90%	43%	45%	41%	30%	52%
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	1%	1%	1%	1%	3%

Q38b. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în accesarea informațiilor cu privire la: Paginile web ale administrației publice locale, precum și documente oficiale?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	14%	3%	28%	29%	30%	27%	26%
Nu	82%	90%	60%	58%	61%	60%	69%
Nu știu/Nu răspund	4%	7%	12%	13%	9%	13%	5%

Q38c. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în accesarea informațiilor cu privire la: Informații legate de servicii și beneficii sociale (pensii, asigurare medicală etc.)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	9%	3%	29%	31%	32%	26%	29%
Nu	89%	91%	64%	62%	62%	69%	68%
Nu știu/Nu răspund	2%	6%	7%	7%	6%	5%	3%

Q38d. Ați întâmpinat probleme legate de limba de comunicare în accesarea informațiilor cu privire la: Acte legale adoptate (legi, acte normative etc.)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	10%	2%	27%	28%	32%	27%	29%
Nu	86%	90%	62%	60%	60%	64%	66%
Nu știu/Nu răspund	4%	8%	11%	12%	8%	9%	5%

Q40a. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: proveniența (de ex. averea sau statutul părinților)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	44%	34%	30%	33%	35%	41%	27%
Influențează pozitiv	37%	47%	44%	43%	45%	39%	44%
Influențează negativ	13%	12%	8%	6%	8%	10%	14%
Nu știu/Nu răspund	6%	7%	18%	18%	12%	10%	15%

Q40b. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: experiența profesională?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	9%	8%	8%	10%	9%	7%	13%
Influențează pozitiv	86%	87%	84%	83%	85%	88%	65%
Influențează negativ	4%	4%	1%	2%	2%	2%	8%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	7%	5%	4%	3%	14%

Q40c. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: cunoașterea limbii de stat?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	11%	7%	5%	6%	8%	11%	18%
Influențează pozitiv	86%	89%	87%	86%	85%	83%	63%
Influențează negativ	2%	3%	2%	4%	4%	4%	6%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	6%	4%	3%	2%	13%

Q40d. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: cunoașterea limbii ruse?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	20%	13%	10%	12%	23%	5%	25%
Influențează pozitiv	73%	77%	81%	83%	72%	93%	56%
Influențează negativ	4%	6%	4%	1%	2%	1%	7%
Nu ştiu/Nu răspund	3%	4%	5%	4%	3%	1%	12%

Q40e. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: cunoașterea limbilor străine (engleză sau altele)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	12%	3%	5%	8%	5%	7%	25%
Influențează pozitiv	83%	95%	89%	85%	90%	90%	51%
Influențează negativ	3%	1%	0%	1%	1%	1%	9%
Nu ştiu/Nu răspund	2%	1%	6%	6%	4%	2%	15%

Q40f. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: hărnicia?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	9%	9%	8%	9%	13%	5%	11%
Influențează pozitiv	89%	88%	85%	86%	82%	94%	72%
Influențează negativ	1%	1%	1%	0%	1%	0%	3%
Nu ştiu/Nu răspund	1%	2%	6%	5%	4%	1%	14%

Q40g. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: relații, cunoștințe?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	15%	14%	11%	10%	13%	15%	14%
Influențează pozitiv	70%	70%	73%	71%	75%	65%	65%
Influențează negativ	11%	14%	5%	7%	6%	13%	8%
Nu ştiu/Nu răspund	4%	2%	11%	12%	6%	7%	13%

Q40h. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: genul?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	69%	72%	64%	67%	74%	81%	42%
Influențează pozitiv	23%	16%	16%	18%	11%	8%	33%
Influențează negativ	4%	6%	6%	3%	4%	5%	10%
Nu ştiu/Nu răspund	4%	6%	14%	12%	11%	6%	15%

Q40i. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: apartenența etnică?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	59%	53%	47%	47%	58%	62%	27%
Influențează pozitiv	23%	20%	22%	25%	19%	17%	29%
Influențează negativ	11%	16%	15%	11%	9%	13%	29%
Nu ştiu/Nu răspund	7%	11%	16%	17%	14%	8%	15%

Q40j. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: nivelul de studii?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	15%	5%	9%	9%	8%	10%	14%
Influențează pozitiv	77%	85%	81%	81%	85%	86%	59%
Influențează negativ	7%	8%	4%	5%	4%	2%	14%
Nu ştiu/Nu răspund	1%	2%	6%	5%	3%	2%	13%

Q40k. În opinia Dvs., cum afectează creșterea în carieră (de exemplu, refuz de angajare sau avansare) următorii factori în Moldova: afilierea politică?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Nu contează	37%	23%	28%	27%	33%	31%	34%
Influențează pozitiv	36%	39%	38%	39%	41%	38%	38%
Influențează negativ	17%	26%	11%	11%	9%	13%	12%
Nu ştiu/Nu răspund	10%	12%	23%	23%	17%	18%	16%

Q41. Cât de bine cunoașteți limba română/moldoveneasca?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție	55%	60%	5%	5%	4%	0%	17%
O vorbesc și înțeleg bine	41%	40%	24%	23%	22%	12%	34%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	3%		34%	39%	23%	29%	15%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	1%		14%	16%	17%	19%	6%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	0%		10%	6%	8%	15%	4%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	0%		8%	8%	12%	12%	9%
Nu cunosc deloc	0%		5%	3%	14%	13%	15%
Nu ştiu/Nu răspund					0%	0%	

Q42A.a Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia Dvs., care ar fi principalele cauze? - Calitatea predării limbii de stat în școli nu este suficientă.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	6%	7%	10%	13%	12%	12%	6%
De acord	17%	18%	34%	29%	24%	25%	26%
Nu sunt de acord	49%	29%	37%	34%	37%	44%	42%
Complet nu sunt de acord	23%	44%	17%	19%	19%	17%	19%
Nu ştiu/Nu răspund	5%	2%	2%	5%	8%	2%	7%

Q42A.b Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia Dvs., care ar fi principalele cauze? - Nu există necesitatea de a învăța limba de stat.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	9%	11%	6%	5%	4%	2%	21%
De acord	14%	14%	16%	10%	11%	10%	23%
Nu sunt de acord	42%	27%	46%	47%	43%	65%	44%
Complet nu sunt de acord	33%	48%	29%	37%	37%	23%	5%
Nu ştiu/Nu răspund	2%	0%	3%	1%	5%		7%

Q42A.c Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia Dvs., care ar fi principalele cauze? - Oamenii nu au acces la lecții de limbă de stat.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	2%	1%	2%	1%	4%	2%	9%
De acord	11%	9%	14%	9%	12%	6%	22%
Nu sunt de acord	45%	38%	47%	50%	43%	59%	45%
Complet nu sunt de acord	36%	50%	33%	36%	33%	31%	17%
Nu știu/Nu răspund	6%	2%	4%	4%	8%	2%	7%

Q42A.d Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia Dvs., care ar fi principalele cauze? - Oamenii nu au timp să învețe limba de stat.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	4%	4%	4%	6%	4%	4%	13%
De acord	21%	12%	39%	31%	30%	33%	33%
Nu sunt de acord	41%	34%	32%	36%	38%	36%	35%
Complet nu sunt de acord	31%	48%	22%	25%	21%	23%	12%
Nu știu/Nu răspund	3%	2%	3%	2%	7%	4%	7%

Q42A.e Unii cetăteni ai Moldovei nu vorbesc limba de stat. În opinia Dvs., care ar fi principalele cauze? - Nu există dorința de a învăța limba de stat.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	52%	65%	35%	40%	24%	23%	25%
De acord	42%	30%	45%	45%	52%	63%	44%
Nu sunt de acord	4%	1%	14%	8%	11%	8%	18%
Complet nu sunt de acord	1%	4%	2%	4%	4%	6%	7%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	4%	3%	9%		6%

Q42B.a Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia Dvs., care este cauza? - Calitatea predării limbii de stat în școli nu este suficientă.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	30%		16%	10%	9%	13%	7%
De acord	35%		27%	30%	32%	23%	22%
Nu sunt de acord	25%		23%	33%	24%	32%	21%
Complet nu sunt de acord			20%	19%	29%	26%	39%
Nu știu/Nu răspund	10%		14%	8%	6%	6%	11%

Q42B.b Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia Dvs., care este cauza? - Nu am nevoie să o cunosc.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	5%		10%	4%	4%	2%	3%
De acord	20%		23%	12%	15%	14%	17%
Nu sunt de acord	40%		38%	39%	42%	55%	30%
Complet nu sunt de acord	25%		27%	44%	36%	29%	39%
Nu știu/Nu răspund	10%		2%	1%	3%	0%	11%

Q42B.c Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia Dvs., care este cauza? - Nu am acces la lecții de limbă de stat.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	5%		3%	2%	3%	2%	5%
De acord	35%		19%	16%	23%	10%	15%
Nu sunt de acord	50%		32%	34%	29%	58%	29%
Complet nu sunt de acord			41%	45%	41%	29%	38%
Nu știu/Nu răspund	10%		5%	3%	4%	1%	13%

Q42B.d Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia Dvs., care este cauza? - Nu am timp.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord	5%		7%	7%	3%	3%	7%
De acord	55%		35%	44%	39%	37%	20%
Nu sunt de acord	35%		24%	21%	19%	36%	24%
Complet nu sunt de acord			30%	25%	35%	23%	38%
Nu știu/Nu răspund	5%		4%	3%	4%	1%	11%

Q42B.e Ați spus că nu cunoașteți foarte bine limba de stat. În opinia Dvs., care este cauza? - Nu doresc să o învăț.

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Complet de acord			18%	18%	29%	21%	34%
De acord	30%		24%	18%	19%	19%	12%
Nu sunt de acord	45%		33%	34%	36%	44%	31%
Complet nu sunt de acord	15%		20%	23%	8%	13%	10%
Nu știu/Nu răspund	10%		5%	7%	8%	3%	13%

Q43. Ați dorit să luați lecții de română / moldovenească?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da, dacă sunt predate fără plată	55%		39%	38%	38%	39%	32%
Da, și aș putea să plătesc pentru ore dacă ar fi predate la mine în localitate	15%		5%	1%	2%	3%	8%
Nu	15%		41%	52%	31%	37%	22%
Eu deja iau ore	5%		1%	1%	2%	1%	
Nu știu/Nu răspund	10%		14%	8%	27%	20%	38%

Q44. Care este limba dvs. maternă?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna	34%	89%	1%	1%	2%	0%	4%
Moldoveneasca	69%	20%	7%	7%	3%	4%	20%
Rusa	7%	2%	95%	49%	32%	26%	13%
Ucraineana	1%	0%	3%	63%	1%	0%	1%
Găgăuza	0%		2%	0%	2%	88%	0%
Bulgara	0%		1%		88%	1%	0%
Rom			0%		0%		89%
Alta			0%				0%

Q45a. Cât de bine vorbiți următoarele limbi? - Rusa

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție	27%	28%	81%	62%	73%	49%	32%
O vorbesc și înțeleg bine	56%	52%	19%	37%	27%	49%	57%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	12%	15%		1%		1%	8%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	3%	4%			0%		2%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	0%	0%					0%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	1%	1%				0%	0%
Nu cunosc deloc	1%					1%	1%
Nu știu/Nu răspund							

Q45b. Cât de bine vorbiți următoarele limbi? - Ucraineana

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție	1%		7%	31%	2%	1%	6%
O vorbesc și înțeleg bine	8%	4%	16%	46%	7%	4%	18%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	18%	16%	28%	17%	18%	23%	33%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	12%	8%	15%	3%	12%	11%	7%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	7%	8%	7%	1%	11%	6%	1%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	11%	19%	3%	1%	11%	6%	6%
Nu cunosc deloc	43%	45%	24%	1%	39%	49%	25%
Nu știu/Nu răspund	0%				0%		4%

Q45c. Cât de bine vorbiți următoarele limbi? - Găgăuzea

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție	0%		2%	1%	2%	54%	1%
O vorbesc și înțeleg bine	0%		2%	1%	5%	40%	2%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	1%	0%	2%	2%	7%	2%	2%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	1%	1%	1%	2%	4%	0%	1%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	1%	2%	0%	2%	11%	1%	1%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	6%	6%	6%	2%	8%	1%	5%
Nu cunosc deloc	91%	91%	87%	90%	63%	2%	83%
Nu știu/Nu răspund	0%		0%	0%	0%		5%

Q45d. Cât de bine vorbiți următoarele limbi? - Bulgara

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție	0%		1%	0%	57%	2%	0%
O vorbesc și înțeleg bine	1%		2%	0%	33%	4%	0%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	1%	3%	2%	2%	5%	13%	2%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	0%	1%	2%	1%	2%	7%	1%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	1%	2%	3%	2%		9%	1%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	5%	7%	3%	3%	1%	4%	4%
Nu cunosc deloc	92%	87%	87%	92%	2%	61%	87%
Nu știu/Nu răspund	0%			0%	0%	0%	5%

Q45e. Cât de bine vorbiți următoarele limbi? – Turca

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție			0%		1%	4%	1%
O vorbesc și înțeleg bine	0%		1%	1%	1%	23%	1%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	0%		1%	0%	3%	26%	0%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	0%	1%	1%	0%	2%	10%	1%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	1%	0%	1%	1%	4%	4%	
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	4%	6%	4%	2%	6%	3%	5%
Nu cunosc deloc	95%	93%	92%	96%	83%	30%	87%
Nu știu/Nu răspund	0%		0%	0%	0%		5%

Q45f. Cât de bine vorbiți următoarele limbi? - Engleza

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
O cunosc la perfecție	2%	5%	2%	1%	1%	1%	0%
O vorbesc și înțeleg bine	7%	13%	9%	6%	5%	6%	1%
Nu vorbesc bine, însă înțeleg	10%	10%	15%	6%	13%	8%	1%
Vorbesc și înțeleg cu dificultăți	8%	11%	8%	8%	10%	8%	2%
Vorbesc și înțeleg doar câteva cuvinte	6%	18%	9%	8%	10%	5%	1%
Înțeleg cu greu / puțin, dar nu vorbesc	9%	7%	6%	4%	7%	4%	7%
Nu cunosc deloc	58%	36%	51%	66%	53%	66%	83%
Nu știu/Nu răspund	0%		0%	1%	1%	2%	5%

Q46. În ce limbă ați studiat în școală?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Română	35%	63%	3%	3%	3%	1%	8%
Moldovenească	62%	38%	8%	9%	4%	4%	39%
Rusă	21%	11%	95%	88%	96%	95%	46%
Ucraineană	0%		2%	8%	0%	1%	1%
Găgăuză					1%	5%	0%
Bulgară			0%		5%		
Rom			0%				11%
Alta	6%	5%	1%	1%	2%	2%	
Nu știu/Nu răspund					0%		10%

Q47. În ce limbă comunicați zi de zi?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Română	39%	90%	4%	6%	3%	1%	5%
Moldovenească	66%	20%	17%	20%	12%	6%	40%
Rusă	21%	13%	99%	81%	90%	87%	48%
Ucraineană	1%		5%	56%	2%	0%	1%
Găgăuză	0%		2%	0%	3%	83%	0%
Bulgară	1%		1%	0%	72%	1%	0%
Rom	0%		0%		0%	0%	82%
Alta	0%	1%	0%	1%	0%	0%	
Nu știu/Nu răspund	39%	90%	4%	6%	3%	1%	5%

Q48. În ce limbă sau limbi Vă este cel mai comod să vorbiți?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Română	37%	91%	2%	3%	2%	0%	5%
Moldovenească	65%	20%	7%	9%	6%	3%	29%
Rusă	25%	11%	98%	82%	86%	85%	40%
Ucraineană	0%	0%	5%	46%	1%	1%	1%
Găgăuză	1%		1%		0%	65%	0%
Bulgară	1%		1%	0%	57%	1%	
Rom	0%		0%		0%		80%
Alta	1%	2%	1%	0%		0%	
Nu știu/Nu răspund	37%	91%	2%	3%	2%	0%	5%

Q49a. În ce limbă sau limbi de obicei vorbiți cu diferiți interlocutori? - Membrii familiei și rude

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Română	41%	92%	1%	5%	3%	1%	6%
Moldovenească	64%	17%	12%	13%	8%	4%	21%
Rusă	20%	9%	97%	73%	64%	68%	20%
Ucraineană	1%	1%	6%	62%	1%	1%	0%
Găgăuză	0%		3%	1%	3%	83%	1%
Bulgară	1%		1%	0%	79%	1%	
Rom			0%				87%
Alta	1%		0%				

Q49b. În ce limbă sau limbi de obicei vorbiți cu diferiți interlocutori? - Colegi de serviciu/universitate/școală

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Română	41%	89%	9%	9%	5%	3%	8%
Moldovenească	63%	17%	26%	23%	16%	10%	42%
Rusă	37%	31%	92%	76%	87%	86%	53%
Ucraineană	1%	0%	4%	44%	1%	1%	1%
Găgăuză	0%		2%	0%	3%	60%	0%
Bulgară	0%			0%	44%	3%	
Rom							29%
Alta	0%	2%	1%	1%	0%	1%	

Q49c. În ce limbă sau limbi de obicei vorbiți cu diferiți interlocutori? - Autorități publice

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Română	42%	90%	10%	11%	6%	2%	8%
Moldovenească	61%	16%	25%	23%	17%	6%	44%
Rusă	30%	25%	91%	84%	90%	94%	58%
Ucraineană	0%		1%	21%	1%	0%	1%
Găgăuză	0%		0%		1%	36%	0%
Bulgară	0%				13%	1%	
Rom					0%		8%
Alta	0%						

Q50. Dacă să vorbim despre studiile pe care ați dori să le urmați Dvs. sau copiii/nepoții dvs., în ce limbă ați dori să fie realizate aceste studii?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldoveneasca	86%	87%	28%	34%	21%	18%	51%
Rusa	5%	1%	55%	41%	61%	70%	40%
Ucraineana				3%			0%
Găgăuzea						4%	
Bulgara			0%			5%	
Engleza sau altă limbă străină	5%	7%	4%	3%	2%	2%	3%
Limba nu contează	3%	2%	5%	4%	3%	4%	5%
Nu știu/Nu răspund	1%	3%	8%	15%	8%	2%	1%

Q51. Ați fi de acord copilul Dvs. să învețe în școală în două limbi?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Da	92%	91%	88%	83%	84%	94%	80%
Nu	5%	6%	5%	2%	7%	4%	11%
Nu știu/Nu răspund	3%	3%	7%	15%	9%	2%	9%

Q51.1 Daca da, care ar trebui să fie a doua limbă în care copilul Dvs. ar trebui să învețe în școală?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldoveneasca	5%	2%	41%	43%	42%	46%	29%
Rusa	18%	5%	21%	24%	18%	20%	32%
Ucraineana				3%			1%
Găgăuzea				0%	1%	13%	1%
Bulgara					8%		
Engleza sau altă limbă străină	74%	91%	35%	27%	28%	19%	34%
Nu știu/Nu răspund	3%	2%	3%	3%	3%	2%	3%

Q51.2 În opinia Dvs. la ce etapă educația ar trebui să fie în două limbi?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
În grădiniță	49%	47%	65%	60%	59%	58%	38%
În școală primară	43%	43%	30%	35%	33%	38%	54%
În liceu/gimnaziu	7%	8%	4%	4%	5%	3%	5%
În instituții de învățământ superior		1%		0%	1%	1%	1%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	1%	1%	2%		2%

Q53a. Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? - TV

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	68%	67%	53%	65%	62%	58%	62%
De câteva ori pe săptămână	15%	14%	16%	15%	19%	15%	21%
De câteva ori pe lună	5%	3%	5%	4%	5%	5%	5%
Mai rar	6%	7%	8%	4%	6%	6%	4%
Deloc	6%	9%	18%	12%	8%	16%	7%
Nu știu/Nu răspund							1%

Q53b. Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? - Ziare

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	4%	6%	4%	4%	10%	3%	5%
De câteva ori pe săptămână	10%	10%	8%	12%	18%	17%	8%
De câteva ori pe lună	9%	14%	10%	15%	8%	11%	10%
Mai rar	23%	18%	13%	13%	21%	13%	10%
Deloc	54%	52%	65%	56%	43%	55%	64%
Nu știu/Nu răspund	0%	0%	0%			1%	3%

Q53c. Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? - Radio

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	26%	25%	13%	16%	30%	29%	11%
De câteva ori pe săptămână	13%	9%	9%	12%	15%	12%	13%
De câteva ori pe lună	5%	4%	4%	4%	4%	5%	9%
Mai rar	19%	21%	12%	5%	13%	10%	13%
Deloc	37%	41%	61%	63%	38%	44%	52%
Nu știu/Nu răspund			1%				2%

Q53d. Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? - Rețele de socializare (de ex. VK, Facebook, Odnoklassniki)

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	60%	65%	54%	45%	65%	55%	28%
De câteva ori pe săptămână	10%	9%	11%	11%	9%	10%	11%
De câteva ori pe lună	2%	2%	3%	4%	2%	1%	8%
Mai rar	4%	3%	3%	1%	4%	3%	10%
Deloc	24%	21%	28%	38%	20%	30%	40%
Nu știu/Nu răspund	0%	0%	1%	1%	0%	1%	3%

Q53e. Cât de des vă informați din următoarele surse mass-media? - Internet

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	67%	76%	63%	55%	70%	65%	31%
De câteva ori pe săptămână	9%	7%	7%	9%	8%	7%	10%
De câteva ori pe lună	0%	1%	3%	2%	2%	0%	6%
Mai rar	4%	2%	2%	1%	2%	2%	11%
Deloc	20%	14%	24%	33%	18%	26%	39%
Nu știu/Nu răspund	0%	0%	1%	0%	0%	0%	3%

Q54a. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media? - TV

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldovenească	94%	99%	36%	39%	23%	20%	49%
Rusă	78%	63%	98%	100%	99%	99%	90%
Ucraineană	2%	1%	3%	27%	1%	1%	5%
Găgăuză	1%		1%		2%	35%	0%
Bulgară			1%		13%	2%	
Engleză sau altă limbă străină	2%	5%	3%	1%	1%	1%	
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	1%			1%	0%

Q54b. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media? - Ziare

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldovenească	88%	95%	26%	18%	11%	5%	35%
Rusă	55%	27%	97%	97%	98%	97%	89%
Ucraineană			2%	6%		1%	2%
Găgăuză	1%				1%	21%	
Bulgară					7%	1%	
Engleză sau altă limbă străină	1%	2%	2%	1%		2%	1%
Nu știu/Nu răspund	6%	3%		1%	2%	1%	3%

Q54c. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media? - Radio

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldovenească	92%	98%	40%	40%	18%	18%	40%
Rusă	68%	36%	96%	97%	98%	95%	86%
Ucraineană	1%		2%	20%	1%		2%
Găgăuză	2%		2%		3%	43%	1%
Bulgară			1%		11%	1%	
Engleză sau altă limbă străină	2%	4%	3%	1%	1%	1%	
Nu știu/Nu răspund	2%	2%	1%	3%	0%	0%	4%

Q54d. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media? - Rețele de socializare (de ex. VK, Facebook, Odnoklassniki)

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldovenească	90%	97%	29%	27%	15%	10%	34%
Rusă	74%	56%	100%	100%	99%	99%	94%
Ucraineană			1%	7%			3%
Găgăuză	0%		1%		0%	6%	
Bulgară					7%	1%	
Engleză sau altă limbă străină	7%	9%	4%	2%	4%	3%	
Nu știu/Nu răspund	1%	1%			0%	1%	2%

Q54e. În ce limbă consumați informația din aceste surse mass media? - Internet

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Româna / moldovenească	89%	98%	28%	26%	16%	10%	34%
Rusă	73%	56%	99%	100%	99%	99%	94%
Ucraineană			1%	7%			5%
Găgăuză	0%				0%	6%	
Bulgară					8%	1%	
Engleză sau altă limbă străină	11%	14%	7%	5%	5%	4%	
Nu știu/Nu răspund	0%	1%	0%			0%	2%

Q55. Care sunt 3 cele mai preferate de Dvs. surse de informare?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
TV	87%	86%	75%	83%	79%	76%	92%
Ziare	19%	23%	17%	28%	17%	22%	17%
Radio	35%	27%	18%	21%	27%	37%	38%
Rețele de socializare (de ex. VK, Facebook, Odnoklassniki)	56%	56%	59%	48%	62%	49%	42%
Agenții de Știri Online	65%	67%	53%	44%	50%	56%	28%
Paginile oficiale ale autorităților	13%	15%	28%	22%	35%	20%	14%
Altceva	2%	1%	2%	1%	1%	2%	2%
Nu știu/Nu răspund	0%	0%	1%	0%	0%	1%	5%

Q56a. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din Moldova - surse naționale (indiferent de limbă)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	75%	81%	59%	60%	52%	67%	44%
De câteva ori pe săptămână	20%	15%	26%	25%	31%	19%	23%
De câteva ori pe lună	1%	2%	4%	5%	4%	2%	8%
Mai rar	3%	1%	4%	3%	8%	4%	6%
Deloc	1%	1%	7%	6%	4%	7%	13%
Nu știu/Nu răspund	0%		0%	1%	1%	1%	6%

Q56b. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din Moldova - surse locale (indiferent de limbă)?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	55%	58%	45%	34%	36%	57%	34%
De câteva ori pe săptămână	20%	25%	23%	20%	27%	25%	20%
De câteva ori pe lună	3%	3%	6%	4%	5%	2%	9%
Mai rar	4%	6%	5%	8%	7%	2%	9%
Deloc	16%	8%	20%	31%	23%	13%	22%
Nu știu/Nu răspund	2%		1%	3%	2%	1%	6%

Q56c. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din România?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	20%	44%	4%	4%	3%	2%	8%
De câteva ori pe săptămână	20%	31%	5%	3%	5%	3%	10%
De câteva ori pe lună	12%	6%	5%	5%	4%	2%	5%
Mai rar	14%	9%	10%	7%	14%	4%	16%
Deloc	33%	10%	74%	79%	72%	85%	54%
Nu știu/Nu răspund	1%	0%	2%	2%	2%	4%	7%

Q56d. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din Rusia?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	24%	17%	46%	33%	33%	53%	31%
De câteva ori pe săptămână	23%	24%	26%	28%	30%	20%	28%
De câteva ori pe lună	11%	10%	7%	11%	9%	6%	8%
Mai rar	16%	15%	5%	7%	9%	4%	10%
Deloc	25%	33%	16%	19%	19%	15%	19%
Nu știu/Nu răspund	1%	1%	0%	2%	0%	2%	4%

Q56e. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din Ucraina?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	3%	3%	7%	14%	6%	6%	13%
De câteva ori pe săptămână	7%	6%	11%	19%	10%	8%	12%
De câteva ori pe lună	6%	5%	6%	10%	7%	3%	5%
Mai rar	13%	8%	9%	11%	17%	9%	13%
Deloc	69%	76%	66%	44%	59%	71%	51%
Nu știu/Nu răspund	2%	2%	1%	2%	1%	3%	6%

Q56f. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din Bulgaria?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	1%		1%		5%	3%	1%
De câteva ori pe săptămână	0%	1%	1%	1%	10%	4%	2%
De câteva ori pe lună	1%	2%	2%	1%	9%	2%	1%
Mai rar	8%	7%	5%	2%	21%	6%	5%
Deloc	88%	88%	89%	94%	55%	82%	82%
Nu știu/Nu răspund	2%	2%	2%	2%	0%	3%	9%

Q56g. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media din Turcia?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	1%		0%	0%	0%	6%	1%
De câteva ori pe săptămână	0%	1%	2%	1%	2%	9%	1%
De câteva ori pe lună	2%	2%	2%	1%	2%	7%	1%
Mai rar	7%	8%	4%	1%	8%	7%	5%
Deloc	88%	87%	90%	95%	85%	68%	81%
Nu știu/Nu răspund	2%	2%	2%	2%	3%	3%	11%

Q56h. Cât de des accesați informații (vă uitați la TV, ascultați radioul, citiți resursele online) din următoarele surse: - mass media internațională?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Zilnic	17%	26%	22%	13%	23%	35%	13%
De câteva ori pe săptămână	17%	23%	19%	19%	24%	17%	8%
De câteva ori pe lună	6%	7%	8%	6%	5%	3%	7%
Mai rar	11%	11%	8%	8%	12%	3%	6%
Deloc	44%	31%	40%	50%	33%	38%	55%
Nu știu/Nu răspund	5%	2%	3%	4%	3%	4%	11%

Q57a. Cum ați răspunde la următoarele întrebări: Aspectul multicultural al societății Republicii Moldova este pe deplin reflectat în mass-media?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	4%	5%	2%	2%	3%	2%	4%
De acord	41%	37%	28%	30%	21%	27%	27%
Nici acord, nici dezacord	15%	16%	17%	15%	21%	14%	31%
Nu sunt de acord	26%	29%	26%	24%	31%	32%	12%
Total dezacord	4%	3%	6%	3%	5%	3%	5%
Nu știu/Nu răspund	10%	10%	21%	26%	19%	22%	21%

Q57b. Cum ați răspunde la următoarele întrebări: Mass media din Moldova raportează obiectiv subiecte legate de diverse grupuri etnice?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	3%	2%	3%	1%	2%	1%	4%
De acord	34%	24%	19%	22%	19%	19%	19%
Nici acord, nici dezacord	18%	28%	28%	24%	25%	22%	39%
Nu sunt de acord	23%	27%	20%	19%	28%	27%	13%
Total dezacord	3%	4%	10%	3%	8%	4%	6%
Nu știu/Nu răspund	19%	15%	20%	31%	18%	27%	20%

Q57c. Cum ați răspunde la următoarele întrebări: Credeti că unele grupuri etnice sunt supuse unor stereotipuri subiective în mass media din Moldova?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Total de acord	2%	4%	5%	2%	2%	2%	5%
De acord	19%	27%	20%	14%	11%	19%	18%
Nici acord, nici dezacord	19%	21%	16%	17%	18%	19%	36%
Nu sunt de acord	17%	21%	15%	15%	22%	15%	11%
Total dezacord	7%	3%	6%	3%	9%	4%	7%
Nu ştiu/Nu răspund	36%	24%	38%	49%	38%	41%	23%

Q58. În opinia Dvs. care ar trebui să fie direcția țării?

	Moldovean	Român	Rus	Ucrainean	Bulgar	Găgăuz	Rom
Relații mai apropriate de UE	34%	74%	7%	10%	7%	4%	22%
Relații mai apropriate de Uniunea economică eurasiatică	8%	0%	25%	25%	19%	33%	40%
Nici una din cele două	8%	3%	10%	9%	9%	5%	4%
Relații mai apropriate de ambele	47%	22%	53%	50%	57%	53%	30%
Nu ştiu/Nu răspund	3%	1%	5%	7%	8%	5%	4%